

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 15 december 2008*§ 2 Interpellation om resultaten av jobbtorgen (nr 2008:1)*

Anförande nr 1

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

K a r i n R å g s j ö (v): Tack, Sten, för svaren! Det fanns en del intressanta frågor här som vi alla är nyfikna på. Den första frågan var: Hur många personer har jobbtorgen fått ut i arbete under årets första fyra månader jämfört med samma period förra året? Ni hänvisar till att det inte fanns något uppföljningssystem då. Vi hade jobbat fram ett system som vi precis skulle sjösätta, men visst fanns det ett uppföljningssystem i stadsdelarna. Jag vet i alla fall att det fanns ett sådant på Södermalm.

Om man tittar på siffrorna ser man att det är 887 personer som har fått jobb dividerat på 14 stadsdelar. Det blir 63 personer per stadsdel under de första fyra månaderna, alltså 15 personer i snitt per månad och stadsdel om man bara ska räkna rakt över. Det är inga häpnadsväckande siffror direkt.

När det gäller de nyanlända flyktingar som har fått arbete inom introduktionsperioden svarar ni inte eftersom ni säger att det inte finns några jämförelsetal. Det hade i alla fall varit intressant att se hur många som har fått jobb under perioden 2008.

Det fanns också en del oroväckande svar. Det handlar om ifall det antal medborgare som har haft ekonomiskt bistånd i nio månader eller mer har minskat eller ökat. Minskningen från 2007 till 2008 under de första månaderna är oerhört marginell, kan man säga. 63 procent hade haft försörjningsstöd i nio månader eller mer 2007. Nu är siffran nere i 61 procent – under en högkonjunktur som i och för sig tyvärr är slut. Det är inga lysande siffror, för det här är en viktig grupp. Min följdfråga till dig blir: Vad tänker ni göra? Det ser ut som om jobbtorgen inte riktigt mår med den här gruppen. Man kanske har handlat in fel konsulter.

Det fanns även en fråga som handlade om de nyanlända flyktingar som har haft fortsatt behov av försörjningsstöd efter introduktionsperiodens slut. Där kan man se en oroväckande ökning. 2007 var det 50 procent som hade behov av fortsatt stöd. 2008 var det 79 procent. Det är en ökning med nästan 30 procent, Sten! Vi är som sagt oerhört oroad över detta. Jag fick läsa svaret flera gånger för att förstå att det verkligen var så här; det här handlar faktiskt om en ökning på 30 procent trots jobbtorgens alla finesser som ni ständigt förmedlar. Den här gruppen vill man verkligen titta vidare på, och få höra hur ni har tänkt underlätta för den att komma ut på arbetsmarknaden. Med en ökning som den som har skett under årets första

månader med 30 procent låter det inte riktigt rimligt att den här gruppen ska kunna ta sig ur det här i en extrem lågkonjunktur. Det går bakåt i stället för framåt.

Du säger i svaret att ingen enskild ska drabbas när underskotten inom ekonomiskt bistånd går i taket. Tyvärr kan det bli så. När man tittar över vad som har hänt när det gäller försörjningsstöd och avslag på skäliga ansökningar, för elräkningar och så vidare, ser man att det är många avslag. Det är många som har hamnat i klistret och som söker försörjningsstöd. I en undersökning gjord av SSR i Stockholm, det vill säga akademikerna, säger tre av fyra socialsekreterare att de inte kan leva upp till socialtjänstlagens intentioner. Jag tycker att det verkar som om den socialpolitik som just nu förs i Stockholm drabbar enskilda varje dag.

Mina frågor till dig, Sten, gäller de långtidsarbetslösa som har haft försörjningsstöd i mer än nio månader. Har ni någon plan för dem? Det gäller också nyanlända flyktingar efter introduktionsperiodens slut. Detta har ökat med nästan 30 procent. Har ni några fina planer eller nya entreprenörer? Det verkar som om jobbtorgen inte riktigt klarar de här stora och otroligt viktiga målgrupperna. Ingen enskild person ska drabbas av den förda socialpolitiken, säger du. Har ni evidens för det svaret?

Anförande nr 3

A b d o G o r i y a (s): Ordförande, fullmäktige! Låt mig för det första läsa vad stadsledningskontoret skriver om Jobbtorg Stockholm: Den vändning i konjunkturen som har kommit kommer sannolikt att innebära att tillströmningen av nyinskrivna kommer att öka samtidigt som risk finns att en sämre arbetsmarknad även kan komma att påverka utflödet. Med andra ord: Arbetslösheten kommer att öka, likaså beroendet av försörjningsstöd. Hur kommer ni att hantera detta, Sten Nordin?

För det andra: Ambitionsnivån beträffande nyanlända flyktingar som efter introduktionen ska gå till egen försörjning var ifrån majoritetens sida 50 procent. Med facit i hand kan vi konstatera att det ligger enbart på 21 procent. Vems fel är det? Vad har ni gjort för att uppnå målet? Och varför har ni inte ens kommit i närheten av målet?

För det tredje: Kostnaderna för det ekonomiska biståndet kommer att öka med cirka 10 procent, vilket motsvarar cirka 115 miljoner kronor till som skulle ha använts till kärnverksamheten såsom förskola, skola, äldreomsorg och handikappomsorg. Vad är det som är viktigt för dig, Sten Nordin? Är det skattesänkning eller arbete i stället för bidrag? Kommer kärnverksamheternas kvalitet att bli bättre genom minskade resurser?

För det fjärde: Utanförskapet bland ungdomar i vissa stadsdelar ligger högt. I Husby exempelvis har 38 procent av ungdomarna varken jobb eller studier. Vad kommer ni att göra åt det? Vilka åtgärder kommer ni att vidta för att minska just det utanförskap som ni har pratat så mycket om tidigare? När kommer vi att se något resultat över huvud taget av de löften som ni gav medborgarna före valet?

Anförande nr 4

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Det kan kanske kännas tungt för dem som arbetar på jobbtorgen att ständigt utsättas för Karin Rågsjös ifrågasättande av det arbete som utförs där. Jag tycker att det är rätt trist med de här svepande uttalandena om misslyckanden, konsulter hit och dit och så vidare.

Sanningen är att när vi tog över 2006 fanns det ingen samlad arbetsmarknadsstrategi för de personer som stod långt från arbetsmarknaden och var beroende av försörjningsstöd. Det är också därför det kan vara lite svårt med den siffergymnastik som Karin Rågsjö och andra inom oppositionen gärna vill ägna sig åt i jämförelserna. Jag har ingenting emot detta. Tvärtom är det viktigt att mäta resultaten av det man gör. Men det är ett tag sedan interpellationssvaret skrevs. Innan jobbtorgen kom i gång fanns det 2 700 inskrivna vid stadens olika arbetsmarknadsprojekt, om man räknar dem. Man kan konstatera att jobbtorgen har haft betydligt fler inskrivna under det uppstartsår som 2008 har varit. Det är alldeles klart att vi har grupper som står långt från arbetsmarknaden som man inte kan göra underverk för på ett år. Men nu finns det en samlad kompetens och en samlad erfarenhet av jobbtorgens arbete. Jag tycker att man har nått långt under uppstartsåret i arbetet räknat i hur många personer som kommer till arbete eller studier efter att ha blivit aktuella på jobbtorgen.

Frågan är vad Karin Rågsjös alternativ till jobbtorgsverksamheten skulle vara. Jag tycker att ni står ganska tomhänta där. Det kan ju inte vara att återgå till det som vi hade tidigare, för det går inte att uppvisa att det hade ett starkare resultat. Jag tycker att den här verksamheten, som ju röner uppmärksamhet och intresse från många, är mycket lovande efter de här första tolv månaderna, som snart har gått. Jag kan bara peka på de jobbtorg som jobbar med unga människor. 50 procent av dem har kommit till arbete eller studier. Det brukar svepas bort av oppositionen med att de säger: Det är ju så enkelt när det gäller unga människor. Men så är det tyvärr inte generellt.

Jag tycker att jobbtorgsverksamheten, som nu tas över av social- och arbetsmarknadsnämnden den 1 januari, har börjat mycket bra. Det är bra att vi inför tider då det kan bli svårare inte minst för de grupper som vi här talar om att komma ut har en samlad organisation uppbyggt i staden för arbetsmarknadsfrågor.

Anförande nr 5

K a r i n R å g s j ö (v): Så här är det, Sten: De gör ett jättejobb ute på jobbtorgen. Det är inte det vi vänder oss mot. Vi vänder oss mot det som ni så ofta tar fram i er retorik – att detta är en fantastisk allomfattande lösning som ska klara allting. Jag är jätteledsen att jag använder statistik, men jag tycker att det är ganska viktigt att göra det ibland, Sten, även om jag absolut inte är någon mattekvinna på det sättet.

Om man tittar på det antal personer som är långvarigt bidragsberoende under en lång period, det vill säga över nio månader, har det inte gått ned de här första månaderna. Det är oroväckande högt. Det har kommit till oppositionens och kanske fleras kännedom att de entreprenörer som har upphandlats för att härbärgera de grupper som står långt från arbetsmarknaden inte riktigt maktar med det. Jag hoppas verkligen att man ser över de entreprenörer som man har tagit in och kanske i stället

väljer någonting som staden har för att fånga upp de 61 procent som det handlade om åtminstone under de fyra första månaderna.

Tyvärr lär ju inte tiderna bli bättre utan snarare sämre under en period. Därför får vi försöka hitta modeller som kan hållbarisera den här gruppen så att deras försörjningsstöd inte fortsätter att rulla i månad efter månad. Det vill ju varken ni eller vi. Men en sänkning på 2 procent under en högkonjunktur är väldigt marginell.

Det handlar också om de nyanlända flyktingarna mellan 18 och 64 år. Jag fick läsa meningen flera gånger om att tertiäl 2 år 2007 var 50 procent av de nyanlända som har gått igenom introduktionsperioden fortfarande i behov av stöd. Under samma period 2008 var 79 procent i behov av fortsatt stöd. Det är klart att man blir lite oroad över detta. Det behöver man inte vara någon elak typ för att bli. Man kanske säger: Jaha – 30 procents ökning, det var värst! Har vi några idéer för hur vi ska lösa det? Jag fortsätter att fråga: Är det så att jobbtorgen inte riktigt maktar med de här stora, viktiga grupperna? Vad ska vi göra åt det?

Den sista frågan handlar om vad som händer med försörjningsstödet och med de personer som söker försörjningsstöd. Man kan se att det nu börjar jäsa i socialarbetsmarknaden. De tycker att det jobb de lägger ned i Stockholm inte är fullvärdigt. När tre fjärdedelar tycker att de inte kan följa socialtjänstlagen borde klockorna börja ringa, Sten.

Anförande nr 6

A b d o G o r i y a (s): Jag kan konstatera, Sten, att du absolut inte har svarat på mina frågor och inte ens kommenterat dem. Jag tror som du att personalen på jobbtorgen gör sitt bästa. Men lyssnar du på det de säger? De skriver att nyinskrivningarna kommer att öka och utflödet kommer att minska i och med att vi hamnar i en lågkonjunktur. Du säger absolut ingenting om detta. De pekar på att de icke kommer att lyckas fullt ut på samma sätt som under högkonjunkturen.

Återigen: När det gäller ambitionen beträffande nyanlända flyktingar står det tydligt och klart att ambitionsnivån från majoriteten var 50 procent. Det ni har lyckats med ligger på 21 procent enligt tertiälrapporten.

Prognosen för kostnaderna när det gäller ekonomiskt bistånd kommer att öka med 10 procent, vilket motsvarar 115 miljoner kronor. Du svarar inte på hur ni kommer att göra detta. Det är ju pengar som kommer att tas från förskola, skola, äldre- och handikappomsorg för att föras över till ekonomiskt bistånd. Du svarar inte heller beträffande ungdomar i vissa stadsdelar där man har en hög andel ungdomar som står i utanförskap. De har varken jobb eller studier. Vad kommer ni att göra åt de ungdomarna? Jag har absolut inte fått något svar över huvud taget av dig, Sten.

Anförande nr 7

Borgarrådet N o r d i n (m): Abdo Goriya får ursäkta, men jag tyckte att jag i mitt första inlägg skulle rikta mig till interpellanten Karin Rågsjö. Jag kommer att i

interpellationsdebatten besvara och kommentera frågor som rör jobbtorgens verksamhet. Du tar upp onekligen upp väldigt mycket annat i dina inlägg. Det kan vara svårt att få tiden att räcka till för att besvara alla de frågorna.

När det gäller flyktinggruppen, den del av den som inte har kommit i jobb och utbildning och som har ökat handlar det delvis om att vi fick en ny, mycket stor grupp. Ni vet ju båda två om att riksdagen fattade beslut om den så kallade amnestin för en stor grupp flyktingar som hade funnits här i Sverige och som fick besked att de fick stanna kvar. Det är den gruppen, som är markant stor, som man nu har börjat arbeta med. Det har kommit många nya under kort tid.

Jag tycker nog att man ska ge jobbtorgen och stadens organisation mer tid att arbeta med det här innan man gör den slutgiltiga utvärderingen. Karin Rågsjö och jag är helt överens om att det är viktigt med utvärdering. Siffrorna är i sig viktiga. Men man måste också ge verksamheter rimlig tid innan man gör slututvärderingen. Däremot är det viktigt att utvärdera dem under hand.

Abdo Goriya oroar sig för socialbidragskostnaderna. Det kan det finnas anledning att göra ofta. Vi ska dock komma ihåg utgångsläget; staden har de lägsta socialbidragskostnaderna på snart 30 år. Vi har alltså arbetat framgångsrikt för att fler människor ska kunna leva på eget arbete och egen lön och inte behöva vara beroende av försörjningsstöd. Jag tycker att man kan konstatera att det har skett ett framgångsrikt arbete där. Just för de långvarigt bidragsberoende tror jag att jobbtorgen kan utveckla kunskap och arbetsmetodik när de har fått vara i gång ytterligare ett tag. Nu när jobbtorgen har en fast förankring under social- och arbetsmarknadsförvaltningen och den sociala arbetsmarknadsnämnden är det min övertygelse att de kan komma framåt i den verksamheten.

Karin Rågsjö var inne på att det kan vara entreprenörer som inte mår med. Då är just vitsen med upphandling att vi kan byta. Jag har ingen kunskap i detalj om ifall det är några som bör bytas ut, men generellt är det självklart så att jobbtorgen och social- och arbetsmarknadsförvaltningen hela tiden har att pröva och se över hur effektiva de leverantörer vi samarbetar med är. Om de inte är effektiva eller inte har kunskap inför det uppdrag de har är det självklart att det kommer att skifta.

Anförande nr 8

K a r i n R å g s j ö (v): Det är ett oerhört viktigt arbete att få folk i jobb; det tycker samtliga partier i den här salen. Just därför tycker jag att man ska ta de här siffrorna på stort allvar. Det handlar ju om grupper som står långt från arbetsmarknaden.

Om man trimmar upp en organisation är det förstås bra om man kan se om de entreprenörer man har handlat upp verkligen kan fullfölja sitt uppdrag. De som har haft försörjningsstöd under en lång period är en oerhört viktig grupp att få ut i arbete så snabbt som möjligt. Annars permanentas deras förhållningssätt, och det är livsfarligt. Därför är det så slående att siffrorna är så negativa i den högkonjunktur som vi ändå hade en bit in på 2008. Det jag har sett av jobbtorgen är att de entrepre-

nörer och underleverantörer man har upphandlat inte klarar av att arbeta med de här grupperna. Därför hoppas jag att ni ser över det och tar in andra entreprenörer eller låter staden hitta någon struktur för det här. Det är oerhört viktigt.

Du hänvisade till de nya asylregler och så vidare som har kommit. Men en 30-procentig ökning efter introduktionsperioden är oerhört stor. Om man hade en trimmad organisation eller snarare underleverantörer som kunde leverera tror jag att siffran skulle vara betydligt lägre. Man måste ha specialkompetens när det gäller att ta hand om personer som hamnar i Sverige av diverse olika skäl och söker sig ut i arbete. Det verkar inte som om de här underleverantörerna via jobbtorgen har det.

Däremot är den personal som finns på jobbtorgen oerhört professionell. Jag tror att man skulle kunna matcha den i mycket större omfattning med en struktur som var mer av kommun och kanske mindre av leverantör än det är nu.

Anförande nr 9

A b d o G o r i y a (s): Sten! De frågor jag lyfter upp handlar om det som jobbtorgen lyfter upp i sin månadsrapport för oktober. De lyfter upp arbetslösheten. De tror att arbetslösheten kommer att öka. De lyfter upp nyanlända flyktingar, kostnader för socialbidrag och ungdomar.

Du nämnde amnesti. Vi ska komma ihåg att amnestin för asylsökande eller flyktingar ägde rum under förra mandatperioden. Det löftet socialborgarrådet, som inte finns här i dag, gav beträffande 50 procent gavs efter valet. Han var redan då väl medveten om att den här situationen skulle uppstå. Ändå har ni misslyckats med att uppnå det mål som ni själva har velat komma fram till, nämligen 50 procent. I stället har det blivit 21 procent.

Jag ställer fortfarande frågan: Hur kommer ni att nå målet? Vilka åtgärder kommer ni att vidta? Det gäller framför allt ungdomarna i vissa av Stockholms stadsdelar som inte har något över huvud taget att göra.

Anförande nr 10

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Låt mig först säga att jag verkligen välkomnar debatten och frågorna omkring jobbtorgens verksamhet. Det är otroligt viktig att utvärdera och följa detta nu när vi i staden, som jag tycker, äntligen har sjösatt en struktur och en organisation för att arbeta med de här svåra frågorna. Det *är* svåra frågor, och det ska man ha respekt för.

Det är ju inte så att någon tidigare organisation i staden har varit direkt framgångsrik, tyvärr, när det gäller till exempel att få nyanlända flyktingar och nya svenskar att komma till jobb och ungdomsarbetslöshet, vilket har varit ett stort problem för vårt land en längre tid. Jag tror inte att man kan förvänta sig att organisationen på tolv månader ska ha klarat av alla de här sakerna. Men jag är övertygad om att vi har skapat en struktur som har goda förutsättningar att göra detta.

Jag tycker att vi nu får följa jobbtorgens verksamhet under 2009. Jag tror inte att allting är färdigt i och med de här tolv månaderna. Det kan finnas förändringar att göra, utveckling av arbetsmetodik att göra, utveckling av samarbetspartner att göra och så vidare. Det är någonting som jobbtorgen måste arbeta med. Jag tycker att detta nu också får en bra politisk förankring i och med att social- och arbetsmarknadsnämnden nu har ansvaret för jobbtorgens verksamhet. Det är ju en nämnd där det finns en hög kompetens i dessa frågor. Detta gör att jag också är övertygad om att det politiska uppföljningsarbetet kommer att vara ännu tätare när det gäller jobbtorgens verksamhet. Detta var också ett av syftena. Det här är viktigt för att vi ska kunna få underlag för hur verksamheten ytterligare kan förbättras.

§ 4 Interpellation om problemen med värmeförsörjningen av nybildade bostadsrättsföreningar i områden med lokala fjärrvärmenät (nr 2008:22)

Anförande nr 11

Borgarrådet L a r s s o n (m): Herr ordförande! Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 12

J a n V a l e s k o g (s): Det känns inte som att svaret innehåller så mycket. Jag hoppas att borgarrådet Larsson kan återkomma med något lite mer konkret. Det är ändå sex månader sedan svaret skrevs. Har det hänt någonting? En del påstående i svaret väcker möjligtvis ytterligare frågor, som jag också tänkte be att få svar på.

Fjärrvärmen är, oavsett om man bor i hyresrätt eller bostadsrätt, ett mycket miljövänligt sätt att värma upp fastigheterna på. Det är något som gör att vi i Stockholm kan visa upp en relativt sett låg miljöbelastning. Det kan vi göra tack vare vårt uppvärmningssystem som inte bara ger värme utan också el. Det är allvarligt om man i samband med ombildningar av fastigheter som ingår i lokala fjärrvärmenät inte kan möjliggöra att fastigheterna får fjärrvärme utan måste ordna annan uppvärmning – eluppvärmning, jordvärme eller något annat. Andra alternativ är utan tvekan sämre än just fjärrvärme.

Borgarrådet säger i sitt svar att kostnadsfrågan inte är problemet utan att detta enbart är en samordningsfråga. I så fall ligger det ju helt och hållet på staden eller de bostadsbolag som är berörda att ordna detta tillsammans med de nya föreningarna. Då är frågan: Vem tar kostnaden? Hur man än vrider och vänder på det är det ju en merkostnad att ordna en egen speciell mätutrustning. Det måste man ha för att kunna betala sin andel av uppvärmningskostnaderna, hur man nu än löser det. Men det förvånar mig att borgarrådet säger att det inte är en kostnadsfråga.

Nu har det gått ett tag sedan svaret skrevs, och om det här är en samordningsfråga kan man ju undra vad borgarrådet gör för att detta ska lösas. Längre ned i svaret står det att det förs samtal med Fortum, men det är inte riktigt där huvudproblemet sitter. Fortum levererar visserligen värmen, men det här handlar om hur man löser en relation mellan föreningen och det kommunala bostadsbolaget. Det är det som är det intressanta. Hur tänker borgarrådet lösa det här?

Anförande nr 13

Borgarrådet L a r s s o n (m): Herr ordförande och Jan Valeskog! Fjärrvärmelösningen är någonting som Stockholms stad och landet kan vara mycket stolt. Den fungerar så att vi har ett väl utbyggt fjärrvärmesystem dit 85 procent av flerfamiljs-husen är anslutna. Det är naturligtvis någonting som i allra högsta grad påverkar det uttag i miljön som vi gör i denna stad.

Det finns dock anledning att fråga sig varför ett antal bostadsrättsföreningar ändå försöker hitta andra lösningar. Jag har ställt frågan till de föreningar som har velat göra det. Det är inte särskilt många, men dock några. Jag har frågat varför de väljer andra lösningar, och det är oftast kostnadsfrågan som är aktuell. Men det jag hänvisar till i svaret är det faktum att ett antal föreningar har refererat just till samordningsfrågorna. Staden har ett antal fastigheter – jag vill minnas att det här framför allt gäller Stockholmsbostadsbestånd – där har man en sekundäranslutning, och det är där man har upplevt ett problem. Annars har man som regel bytt undercentral och löst det på det sättet.

Men det viktiga är att vi inte tvingar fram en losskoppling av dessa bostadsrättsföreningar från nätet. Vi ska inte tvinga fram en sådan lösning. Det viktiga är att vi försöker lösa varje enskild bostadsrättsförenings fjärrvärmeanslutning om det är så att de vill ha kvar den.

Anförande nr 14

J a n V a l e s k o g (s): Det finns en uppenbar risk när man nu till varje pris genomdriver en sådan här ombildningskampanj som ni har gjort. Förutom de många gånger dåliga affärer som har genomförts för stadens del kommer ni att riskera att frigöra en del av fastigheterna från fjärrvärmenätet. Det innebär en ökad miljöbelastning för de fastigheter som väljer andra energiformer. Det går lätt att räkna på det.

Jag inser också att det i formell mening är upp till varje fastighetsägare att välja vilken uppvärmning de vill ha. Men det hade varit bra om ni åtminstone hade ägnat problemet en tanke under processens gång, och helst i början. Ni borde ha tänkt på att det är strategiskt viktigt för staden att man har en fortsatt fjärrvärmelösning för de här fastigheterna så att man inte skickar i väg dem till andra, ur miljösynpunkt sämre, lösningar.

Jag förstår att det här inte är löst, utan det ligger och tickar på. Man vet inte hur man ska göra, om jag förstår borgarrådet rätt. Man väntar på någon sorts samordning. Men det är ganska illa skött om det är så att man inte har löst det på så här lång tid. Om lösningen blir helt andra uppvärmningslösningar för fastigheterna än fjärrvärme, som borgarrådet antyder, innebär det en ökad miljöbelastning. Det är verkligen beklagligt att ni inte har tagit frågan på större allvar och inte ens efter så här många månader har något svar på hur ni tänker göra.

Anförande nr 15

Borgarrådet L a r s s o n (m): Sanningen är att det naturligtvis har tagits ett antal kontakter med de få bostadsrättsföreningar som har diskuterat den här frågan. Som jag säger är det i första hand fråga om ett mycket litet fåtal fastigheter som har legat i ett sekundärnät gentemot Stockholmsbostadsbestånd. Sedan är det någon enstaka – jag tror att det är en enda – fastighet som har valt att använda en borrhäls lösning i stället. Det har i sig inte något annat än positiv effekt på miljön, men den föreningen har möjligen känt att kostnaden från fjärrvärmenätet har varit för hög. Det är en fråga som Jan Valeskog i så fall bör ta upp i Fortum.

I det här fallet kan vi alltså konstatera att det hittills har rört sig om ett ytterst litet antal fall. Man har försökt lösa frågan genom en samordningsdiskussion. Jag har i dag inte hört att det har funnits någon generell lösning. Däremot vet jag att man har funderat på att låta enstaka bostadsrättsföreningar få en övergångsperiod. Det är ännu inte förankrat, men det är en lösning som har diskuterats.

Anförande nr 16

J a n V a l e s k o g (s): Jag förstår faktiskt inte hur man, som borgarrådet gjorde alldeles nyss, kan kalla det en övergångslösning att man låter ett visst antal månader eller ett par år få gå innan man säger att det är stopp för att få tillgång till fjärrvärme. Även om det handlar om ett fåtal fastigheter är det principiellt viktigt att man jobbar miljöinriktat, vill jag hävda. Borgarrådet påstår dessutom att jordvärme skulle vara likvärdig. Det hävdar jag att det inte är. Det är sämre ur miljösynpunkt eftersom man använder el för att driva pumparna.

Det är inte bra att man genomför en sådan här process utan att ens fundera på de här lösningarna. När problemet ligger på bordet när det gäller hur man ska värmeförsörja de fastigheter som är sålda driver man inte ens någon linje för att hitta en lösning. Man har i stället övergångslösningar och skjuter upp frågan ett par år. Det tycker jag inte är speciellt ansvarsfullt, utan en ganska nonchalant inställning till sådana här strategiska frågor. Det handlar ju om hur vi värmer upp våra fastigheter, även de bostadsrättsföreningar som har brutit sig ut ur allmännyttan. Jag tycker att borgarrådet borde ta detta på större allvar.

Anförande nr 17

Borgarrådet L a r s s o n (m): Nu tycker jag möjligen att Jan Valeskog skjuter lite grann över målet. Mig veterligen är det just en fastighet, en bostadsrättsförening, som har valt att använda jordvärme. Möjligen var det också en nyhet att jordvärme inte är ett miljövänligt alternativ. Men det kan vi ju spara till någon miljödebatt.

Jag tycker att det är viktigt att en diskussion av det här slaget bör föras i viss mån med Fortum. Mig veterligen sitter Jan Valeskog i Fortum. Varför kan då inte Jan Valeskog i den diskussionen försöka diskutera med sin styrelse där hur man kanske ska locka ett antal bostadsrättsföreningar att aktivt vilja vara kvar i en fjärrvärmelösning i stället för att välja en annan? Det är en fråga som jag absolut tycker att Fortum bör ta upp i sin styrelse, och där sitter ju Jan Valeskog. Det vore positivt.

Men eftersom du har valt att fokusera på undertecknad i den här salen och på vad vi vill göra kan jag bara säga att man måste hitta enskilda lösningar för de enskilda problem som dyker upp. I det här fallet är det ett fåtal föreningar, och man har diskuterat en övergångslösning i något enstaka fall. Men man har ännu inte kommit i mål i den delen.

§ 6 Interpellation om spardirektiv och utsatta barn (nr 2008:39)

Anförande nr 18

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 19

A b d o G o r i y a (s): Ordförande! Tack för svaret, Sten Nordin! Fredagen den 28 november kunde vi höra att två av tre socialsekreterare i Stockholm under de senaste två åren har övervägt att sluta och söka jobb utanför socialtjänsten. Tre av fyra socialsekreterare uppger att de bara delvis, knappast eller inte alls har möjligheter att leva upp till socialtjänstlagens intentioner när de jobbar. Skälen till detta är enligt Christin Johansson, som är ordförande i Akademikerförbundet, att arbetsbelastningen är oerhört hög. Stressen ökar, och man har en känsla av otillräcklighet i jobbet.

Om man läser BUSS, barnuppdraget i Stockholms socialtjänst, kan man bland annat konstatera att resurserna för individ- och familjeomsorgen avseende barn och unga har ökat med totalt 10,9 procent under de senaste åren medan kostnaderna har ökat med 25,2 procent. Detta säger mycket om vilka frågor den borgerliga majoriteten prioriterar, nämligen skattesänkningen före kvaliteten för barn och unga som är utsatta.

Vidare konstateras i rapporten att antalet anställda är detsamma som för fem år sedan samtidigt som behoven hos barn och unga ökar. Skillnaderna beträffande erfaren och oerfaren personal i staden och i ytterstaden är stora. Erfaren personal finns i innerstaden medan oerfaren personal finns i ytterstaden. Detta ökar enbart klyftorna i vår stad.

Mot bakgrund av detta undrar jag, Sten Nordin, vad det egentligen är som är viktigt för Moderaterna i den här staden – skattesänkning eller kvalitet för utsatta barn och unga.

Anförande nr 20

K a r i n R å g s j ö (v): Sten! Vi har en engagerad opposition när det gäller sociala frågor. Det ser vi här under dagen. Det är klart att vi blir oroade när vi tittar på konsekvenserna ute i stadsdelarna och i socialtjänstnämnden och ser vad som sker när man sänker skatten. Ni har en oerhört duktig retorisk förmåga ibland; det låter som om allt ni gör blir guld. Men om man tittar över verkligheten ser det helt annorlunda ut.

Du säger i svaret att stockholmarna har rätt att förvänta sig att skattepengarna används på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Men jag tror också att stockholmarna har rätt att förvänta sig att barn och ungdomar som är utsatta på olika sätt ska få

den hjälp och det stöd de behöver. Så kanske det inte kommer att se ut under nästa år, och inte ens nu.

Om jag tittar på verksamhetsuppföljningen i socialtjänstnämnden i månadsrapporten den 31 oktober ser jag att det har hänt någonting med de tjänster som stadsdelarna köper. Man kan fundera på om det handlar om att de har hittat nya metoder eller något liknande. Om man tittar på beläggningen när det gäller barn som är placerade inom HVB beräknar man det till 83 procent i oktober. Men man hamnar i stället på 73 procent. Om man tittar på antalet placerade ungdomar är det en väldig dipp. Man har förväntat sig 80 procent, som det var förra året, och nu är vi nere på 40 procent.

Om man tänker sig att det här halveras kan man fundera och tänka att våra ungdomar i stadsdelarna måste må kanonbra, och att det snart inte är någon av dem som egentligen behöver placeras. Placeringarna har ju minskat drastiskt. Men vi tror snarare att man sparar. Man sitter och sparar på placeringar som behöver göras. Då uppstår ett problem, för de här ungdomarna som behöver placeras mår ganska dåligt. Om man väntar ännu längre blir det väldigt besvärligt för ungarna och för staden. Om man har drogproblem eller problem hemma som accelererar mår man oerhört dåligt till slut. Då krävs det en annan typ av placering som är mer kostsam och som innebär att ungen far mer illa.

Jag säger som Abdo Goriya: Vad har ni för intentioner med socialpolitiken i staden när det gäller utsatta barn? Det är faktiskt svårt att läsa av det.

Anförande nr 21

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Jag läser i svaret på interpellationen att budgeten ska hållas. Stockholmarna har rätt att förvänta sig att skattepengarna används på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Jag har läst BUSS-projektet, där det nu har kommit en delrapport. Där framgår bland annat att åtta omhändertagna barn inte har fått det lagstadgade besöket två gånger per år. Detta är förmodligen tillrättat nu, men ändock.

Bristerna förklaras med att stadsdelsförvaltningen har haft en särskilt ansträngd personalsituation med oplanerad långtidsfrånvaro. Jag menar att det är oacceptabelt om dessa utsatta barn ska drabbas av stadens politik. Jag tror att stockholmarna förväntar sig att dessa barn får lagstadgat stöd. Då kan man inte i en retorik försöka vända på begreppet och säga att stockholmarna har rätt att förvänta sig att skattepengarna används på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Är det inte effektivt att ta hand om barn?

I svaret står också att genom tydliga mål för verksamheterna klargörs vilka uppdrag som har ålagts nämnderna och vad som är möjligt att uppnå med befintliga resurser. Det står ”möjligt att uppnå”, inte vilka behov som bör tillgodoses. Till exempel ska fosterhemmen få utbildning innan de tar emot ett barn och grundutbildningen ska uppgå till 100 procent, det vill säga att alla åtminstone ska ha en grundutbildning. Det har visat sig i samband med en genomgång av BUSS-projektet att bara 10–40 procent har grundutbildning för närvarande. Orsakerna kan vara flera, men även

personalbrist och snäva budgetramar lägger hinder i vägen för ett fullgott omhändertagande och stöd till omhändertagna barn.

Jag tror att stockholmarna förväntar sig gott omhändertagande av utsatta barn före en stram ekonomisk hushållning.

Anförande nr 22

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Det är väl alldeles utmärkt att vi har en engagerad socialdebatt i salen. Det tycker jag att det finns alla skäl att ha; det är viktigt.

Barnuppdraget i Stockholm är ett initiativ som vi har tagit just för att vi för första gången, tror jag nästan, ska få en ordentlig kartläggning av arbetet med barn och ungdomar. Det här kommer att redovisas i vår – i mars 2009 – och förhoppningsvis ge oss alla en del underlag för att utvärdera den verksamhet som nu bedrivs. Då kan vi se om vi använder våra resurser rätt för att hjälpa de barn och ungdomar som har behov och all rätt att förvänta sig att vi hjälper dem på olika sätt. Jag tycker nog att diskussionen gärna får föras nu, men att den ännu bättre kommer att kunna föras när vi har det underlaget.

Barn som är utsatta ska ha det stöd de behöver. Det råder ingen tvekan om inriktningen i stadens arbete när det gäller detta. Ni tar placeringarna och hur de varierar till intäkt för något annat. Det kanske är en indikator, och kanske inte. Om man tittar över flera år och jämför olika kommuner i Sverige vet nog både Karin Rågsjö, Abdo Goriya och Eivor Karlsson att placeringarna varierar väldigt mycket. Så är det. Om man jämför Stockholm och Göteborg ser man också att det varierar i arbetsmetodik. Man arbetar på olika sätt med de olika frågorna.

Om jag är rätt underrättad har man i dag också en annan tonårsproblematik. De placeringar och möjlighet till placeringar som man använde tidigare för mindre barn, där föräldrarna kanske var problemet och barnen behövde komma ifrån sina föräldrar, var i någon mån enklare. Men i dag finns det ett växande antal tonåringar med problem som behöver placeringar av andra skäl och som behöver tas om hand på ett helt annat sätt. Vi har anledning att fundera över varför det är så. De utrymmen som vi skulle behöva för detta kanske inte riktigt finns ännu i dag.

Sammanfattningsvis, herr ordförande, tycker jag att det är värdefullt att de här frågorna ställs. Det uppdrag som vi har gett barnuppdraget innebär att den ska leverera ett underlag till oss för att se om det är någonting som behöver förbättras. Men resurserna finns där. Stadsdelarna har resurser. Uppdraget är mycket tydligt när det gäller barn som är utsatta.

Anförande nr 23

A b d o G o r i y a (s): Ordförande! Det viktiga för politiken är inte att peka på problemen, Sten Nordin, utan att göra både-och. Man ska peka på problemen men också åtgärda dem. Nu har vi BUSS, och man pekar på problemen. Men vad är det ni

gör? Resurserna minskas i stadsdelarna. De har inte råd att köpa lika mycket placeringar som de har gjort tidigare. De försöker lösa problemen hemma i stället.

Återigen: Vad kommer ni att göra åt de klyftor som finns i Stockholms stad med erfaren och oerfaren personal både i innerstaden och i ytterstaden? Senast i torsdags tog socialtjänstnämnden budgeten för 2009. Där pekar förvaltningen tydligt och klart på att 40 personer, chefer, socialsekreterare, behandlingsassistenter, sjuksköterskor etcetera kommer att bli övertaliga. Tycker du att socialtjänsten har tillräckliga resurser för att ta hand bland annat om de utsatta barnen?

Anförande nr 24

K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande! Vi som jobbar med sociala frågor i staden är oerhört bekymrade, Sten. Det säger vi inte bara för att vara gnälliga kvinnor och män, utan vi blir bekymrade när vi ser utfallet. Socialtjänsterna ska spara 30 miljoner, och det kommer att bli mer. Det kommer att märkas i verksamheten. Man kommer att skära ned på Maria Ungdom och så vidare. Det är klart att detta är ett slag mot socialtjänsten.

Ni har valt att sänka skatten. Då finns det mindre pengar till de sociala frågorna. Det stora barnuppdraget ni har lagt ut är jättebra. Det är inget fel på själva barnuppdraget. Men det är klart att vi frågar oss varifrån man ska ta pengarna till barnuppdraget. Det kommer att kosta pengar att strukturera om, att anställa och så vidare. Det finns inte en krona i budgeten för detta, i alla fall inte för socialtjänstnämnden, om ni inte går in med ett belopp från kommunfullmäktige.

Det ser väldigt illa ut överlag när det gäller de sociala frågorna. Undersökningen bland stadens socialarbetare som är så skrämmande visar att de som arbetar med frågan börjar se att de inte kan arbeta enligt socialtjänstlagen. Det borde få vilken politiker som helst att försöka göra någonting åt situationen. Den kommer att drabba barn.

Det diffar lite hit och dit med placeringarna; så kan det vara. Men när man tittar över hela linjen blir man oroad. Skyddat boende för barn och unga har också minskat. Det förväntas ligga på 75 procent och ligger nu på närmare 40. Vad beror det på? Allt det här hänger ihop. Ibland placerar man, och ibland placerar man inte. Men det är helt uppenbart att stadsdelarna köper mycket mindre skyddat boende för barn och unga, men även andra boenden för ungar. Vad beror det på? Det kan ju inte bero på att stadens barn plötsligt mår så fruktansvärt bra, utan det beror på att man sitter och sparar. Då blir det till slut en SiS-placering – en institutionsplacering som blir kostsam. Barn får illa.

Jag tycker att vissa frågor skulle vara helt politiskt neutrala. Barn som får illa gör man någonting åt direkt, när de är små. Vi jobbar fortfarande inte så i staden, utan vi kan se i barnrapporten att man tyvärr går in väldigt sent. Men om man skär i skatten blir det förstås ännu mer frekvent med sena åtgärder, och då riskerar de här ungarna att fara ännu mer illa. Vi är oroad över den sociala situationen i Stockholm.

Anförande nr 25

Borgarráðet N o r d i n (m): Herr ordförande! Låt mig först säga något om frågan om resurser. Att hjälpa utsatta barn och ungdomar är ett prioriterat område i staden. Att från oppositionens sida försöka koppla skattesänkningar till de här frågorna blir tyvärr inte alldeles trovärdigt. Vi kan gå igenom protokollsutskrifterna. Diskuterar vi socialtjänsten är det där skattesänkningsspengarna skulle ha lagts. Diskuterar vi skolan är det där skattesänkningsspengarna skulle ha lagt. Diskuterar vi något annat område, vilket det vara månne, kommer oppositionen att säga, eller har redan sagt, att där borde skattesänkningsspengarna ha lagts.

Sanningen är att den sänkta skatten är en viktig del i den politik vi för. Människor ska kunna leva på sitt eget arbete och ha en möjlighet, inte minst i sådana här strama tider, att klara sig själv och sin familj. Det är inte alls relevant att föra in skattesänkningen i den här diskussionen. Det blir inte trovärdigt. Ni får åtminstone bestämma er på vilket område ni i så fall hade velat använda de pengarna. Då kan vi diskutera det mätt mot en nytta de gör när vi sänker skatten. Att ni i varje diskussion som handlar om pengar säger att här skulle skattesänkningsspengarna användas blir inte trovärdigt. Det håller inte.

Jag måste säga att man ändå inte kan avvisa att vi avvaktar analysdelen av Barnuppdraget. Vi har ett sifferunderlag. Nu arbetar man med analysdelen. Vi har tillsatt detta just därför att vi vill veta om vi arbetar på rätt sätt. Jag tycker att Abdo Goriya tar upp ett mycket intressant problem när han undrar om det skiljer mellan olika stadsdelar och om man har erfaren eller oerfaren personal. Jag tycker att det är en relevant problematik som tas upp. Sedan får man fundera över hur man löser detta. Vi kan ju inte börja flytta personalen om de inte själva vill. De skulle nog inte må bättre då om de redan i dag befinner sig i en stressituation. Men man kan fundera över annat, till exempel stimulanser eller vad det kan vara om man jobbar i andra stadsdelar. Det har vi gjort på andra områden och annan personal i staden. Om det förhåller sig på det sättet, och jag är övertygad om att Abdo Goriya har kollat läget innan han säger detta, tycker jag att det är någonting att fundera på. En sådan sak kan skapa obalanser som i grunden är onödiga.

Herr ordförande! Jag tycker att det är bra att den här diskussionen har kommit upp. Jag tror att den kommer att kunna föras med ännu bättre underlag senare. Jag tror att ni är för snabba att dra slutsatser av det siffermaterial som ni nu har. Att staden nu, lika lite som tidigare, har den perfekta arbetsmetodiken på det svåra området barn och ungdomar som får illa tror varken ni eller jag. Det är självfallet någonting som måste utvecklas.

Anförande nr 26

K a r i n R å g s j ö (v): Herr ordförande! Man säger här att det inte har någon betydelse att man sänker skatten. Det blir lite märkligt. Vi som pratar om sociala frågor är väldigt engagerade i de här frågorna. Vi tycker att det absoluta första kravet i en stad är att man ska ta hand om de personer som är utsatta och behöver hjälp och stöd. Barn i familjer med missbruksproblem eller psykiska funktionshinder tillhör

definitivt den gruppen. Om vi kan se oroande tecken eller faktiska siffror på att de inte får den hjälp de behöver slår vi larm. Vi kommer att nagelfara er politik på det sociala området. Det ingår i vår uppgift som oppositionsparti.

Jag tycker att det finns ett väldigt allvar när stadens samlade socialarbetare slår larm om den sociala situationen genom sitt fack SSR. De säger att den aldrig har varit så allvarlig som nu. Jag tror nog att man ska ta det på lite mer allvar.

Jag tycker att detta barnuppdrag är väldigt bra. Det är en fantastisk utredning som man kunde utläsa det ena och det andra av. Det är en väldigt maffig utredning om situationen i Stockholm när det gäller barn som är utsatta eller har kontakt med socialtjänsten på något sätt. Men det fattas pengar. Det finns redan i dag ett sparkrav på 30 miljoner i socialtjänstnämnden. De är själva oroade. De säger att stadsdelarna kommer att köpa mindre, och man har köpt mindre i år. Det kommer att leda till att stadsdelsnämnderna väljer att inte vidta de åtgärder de behöver för sina ungar. Så är det. Man sparar. Det slår i sin tur på socialtjänstnämnden som kommer att få skära ned på andra verksamheter.

Skattesänkningar eller inte skattesänkningar är en ideologisk fråga. Ni har valt att sänka skatten, och då får man konsekvenser av det. De här konsekvenserna får utsatta barn, unga och människor som behöver socialtjänstens stöd och hjälp ta. När man också sparar på Maria Ungdom tycker vi att det är riktigt illa, men det kanske vi kommer att prata om lite senare i dag. Om ni väljer att sänka skatten är det helt uppenbart så att utsatta barn och ungdomar inte kommer att få den hjälp och det stöd de behöver direkt. De kommer inte heller att få de professionella insatser de behöver direkt. Man kommer att avvakta och vänta eftersom man sitter och sparar i stadsdelarna när det gäller sociala frågor.

Anförande nr 27

A b d o G o r i y a (s): Jag tycker att det är bra, Sten, att du lyssnar och tar till dig detta som gäller erfaren och oerfaren personal. Det jag har sagt står i denna. Du får gärna läsa igenom den. Då ser du hur det ser ut både i innerstaden och i ytterstaden.

Du anklagar oss för att inte vara trovärdiga när det gäller skatter. I torsdags antog vi budgeten. Förvaltningen säger att underskottet i socialtjänsten kommer att bli 30 miljoner kronor. 40 anställda kommer att bli övertaliga. En hel del verksamheter kommer att skäras ned. Du nämnde metoder. Kramimoa som jobbar med unga som har kommit ut från fängelset behöver fyra anställda för att kunna få optimal effekt av den metoden som de jobbar efter. I dag är de tre. Jag tror absolut inte att de kommer att bli de fyra som den metoden kräver.

Prostitutionsenheten kommer att få mindre pengar. Barn och ungdom kommer att få mycket mindre pengar. Maria Ungdom, som vi återkommer till, kommer att få mycket mindre pengar. Är det verkligen trovärdigt att skära ned så mycket på socialtjänsten att barn och unga kommer att drabbas? Är det bättre att sänka skatten än att satsa på kvaliteten i de verksamheter som bland annat du har ansvar för?

Anförande nr 28

Borgarráðet N o r d i n (m): Herr ordförande! När det gäller Barnuppdraget vet jag att man inte minst i stadsdelarna ser fram emot att få det här underlaget. Det har inte funnits någon samlad analys av arbetet med barn och unga och vilka metoder som ger bäst resultat. Vi väjer inte för problemen, utan det är precis tvärtom. Vi vill att de problem som finns ska komma upp till ytan så att vi har möjlighet att åtgärda dem. Detta är oerhört viktigt. Att ta hand om dem som är mest utsatta, barn och ungdomar som har olika problem, tillhör de centrala verksamheterna som staden. Om det råder det ingen som helst tvekan.

Det är inte så att vi har lagt något besparingsbeting på socialtjänstförvaltningen. Däremot har alla förvaltningar i uppdrag att arbeta med minskad sjukfrånvaro, minskad energianvändning i sina lokaler och sådana saker. Det gäller självfallet även för socialtjänstförvaltningen. Resurserna finns. Jag tittade på redovisningen för november 2008. Där redovisar socialtjänstförvaltningen fortfarande att man ligger i balans. Man klarar budgeten och sin verksamhet.

I tidigare frågestunder och interpellationsdebatter har jag hört talas om olika larmrapporter om underskott här och där i socialtjänstförvaltningen. Inom en stor verksamhet finns det ibland olika verksamheter som får problem som man måste lösa. Man har resurser att lösa dessa genom att man klarar sin rambudget. Därmed har man resurser att klara de enskilda problemen.

Samma sak gäller stadsdelarna. Vi har nu, nästan för första gången tror jag, i staden en situation där stadsdelarna klarar sin ekonomi. Jag tror inte att det var bättre tidigare för utsatta verksamheter när i stort sett alla stadsdelar drogs med olika storlekar på underskotten. Nu har stadsdelarna en stabilare situation och kan satsa på de grundläggande verksamheter och kärnverksamheter som de har att svara för.

*§ 11 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Maria Ungdoms framtid*

Anförande nr 29

A b d o G o r i y a (s): Fru ordförande! Som jag sade tidigare har socialtjänstnämnden beslutat om budgeten för 2009. På s. 76 uppskattar förvaltningen att ca 40 personer kommer att bli övertaliga. De yrkesgrupper som främst berörs är chefer, sjuksköterskor, socialsekreterare och behandlingsassistenter. Maria Ungdom har enligt Socialstyrelsen vårdat 1 583 barn i åldern 10–19 år fram till den sista oktober. Om trenden håller i sig räknar man med 7 procents ökning jämfört med förra året och 15 procents ökning fram till år 2010. Detta står bland annat i City i dag.

Trots det kommer man att skära ned med två tjänster på Maria Ungdom, en psykoterapeut och en socialsekreterare. Personalen jag träffade den 26 november säger till mig att de håller på att få samma utveckling som enheten för hemlösa. Politiker ställer krav samtidigt som de får mindre resurser. Vad kommer ni att göra för att de här två tjänsterna inte ska försvinna?

Anförande nr 30

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Det är svårt för mig, även som föredragande i sociala frågor nu, att svara när det gäller enskilda budgetposter i socialtjänstförvaltningens och socialtjänstnämndens budget. Jag kan konstatera att vi har lagt fram ett budgetförslag och en rambudget för socialtjänstnämnden som vi bedömer ska täcka de uppdrag och verksamheter som socialtjänstnämnden har ansvar för. Det är en budget där även jobbtorgen och sfi ingår, och den ligger på 1,4 miljarder om jag inte minns alldeles fel.

Vi är inte klara med 2008 än, men ser vi till rapporten för november 2008 klarar socialtjänstnämnden och socialtjänstförvaltningen att hålla den budget som man har i år och de uppdrag som man har. Det får väl bli en diskussion mellan förvaltning och nämnd om hur man ska klara de verksamheter som man har ansvar för. Jag bedömer att de av kommunfullmäktige har fått de budgetramar som kan garantera att man utföra verksamheterna. Abdo Goriya får ursäkta mig, men jag kan inte kommentera just Maria Ungdom, utan det får vi återkomma till om vi har anledning att titta djupare på just detta. Generellt gäller det svar som jag har gett.

Anförande nr 31

A b d o G o r i y a (s): Tack för svaret, Sten! När jag lyssnar på dig upplever jag att ni är nöjda med den budget som ni har lagt fram. Självklart säger du så. Men verkligheten ser helt annorlunda ut i de olika verksamheter som finns under socialtjänsten. Jag har förståelse för att du i dag inte kan kommentera Maria Ungdom. Jag återkommer gärna och diskuterar detta. Det står tydligt och klart i

dagens City att verksamheten har fått mycket mer att göra, och då verkar det konstigt man drar ned med ytterligare två tjänster.

Anförande nr 32

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Vi får återkomma på ett eller annat sätt till Maria Ungdom. Utifrån erfarenheten från 2008 är det min bedömning att socialtjänstförvaltningen bör klara sina uppdrag inom ramen för den budget som ligger.

Anförande nr 33

A b d o G o r i y a (s): När man tittar på budgeten ser siffrorna någorlunda bra ut, Sten, men vi ska komma ihåg att budgeten inte är riktigt i balans. Socialtjänstförvaltningen har tagit 9 miljoner kronor i statliga bidrag som är öronmärkta till ensamkommande flyktingbarn – det är ett överskott – och fört över de pengarna till andra verksamheter. Jag undrar om det är rätt att föra över öronmärkta statliga medel till andra verksamheter som har ett underskott.

Fråga nr 2. Varierande kostnader för skolmaten

Anförande nr 34

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Skolornas råvarukostnader för skolmaten varierar kraftigt i Stockholm. De ligger mellan 6:50 och 12 kronor per råvaruportion för ett 40-tal kommunala grundskolor. Även portionskostnaderna per skoldag varierar. Min fråga handlar om variationen i mat och råvarukostnader. Det kan finnas olika förklaringar till detta. Skillnaden i kostnaden kan också handla om brist på kunskap vid upphandling, om skolan är fristående eller om tillagningskök har någon betydelse för matkostnaden. Avser borgarrådet att undersöka vad skillnaderna beror på?

Anförande nr 35

Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande! Eivor Karlsson har rätt i att det är stora skillnader mellan skolorna när det gäller hur mycket lägger på råvaror och hur mycket den totala portionen mat kostar i olika skolor. Det finns mängder med olika förklaringar till det. En del skolor satsar till exempel mer på ekologisk mat än vad andra skolor gör. En del skolor har tillagningskök, och då kan man själv bestämma utifrån vilken tillgång det finns och vilka livsmedel som är bra en viss årstid när man ska laga till maten.

Vi i utbildningsförvaltningen kommer nu att tillsätta en kostansvarig som bland annat kommer att få till uppgift att se över de här skillnaderna i Stockholms stad och framför allt vara en inspiratör och en kunskapskälla för de skolor där skolmaten inte är så väldigt väl utvecklad. Det är ju som sagt var väldigt olika i Stockholms stad. Jag hoppas också att den här kostansvariga kan vara ett bra stöd i de upphandlingar

av mat som Stockholms stad gör. Stockholms stad är ju en väldigt stor och viktig aktör när det gäller upphandlingar. Vi kan ställa ganska höga krav på de leverantörer som levererar mat till Stockholms stad. Jag har stora förhoppningar om att så småningom kommer vi att få ganska bra svar på de här frågorna.

Jag skulle också vilja tillägga att Stockholms stad satsar mer pengar på sin skolmat än genomsnittet i landet och betydligt mer än vad både Malmö och Göteborg gör totalt sett.

Anförande nr 36

E i v o r K a r l s s o n (mp): Jag såg en DN-artikel den 1 december. Där framgår att utbildningsförvaltningen i dag saknar en samlad kunskap, och man skulle tillsätta en kostchef. Men det handlar inte bara en kostchef. Björkhagens skola har en så kallad husfar, som han kallar sig, som kommer från restaurangbranschen. Där har man hemlagad husmanskost där eleverna själva får bestämma. Han ligger på 9 kronor, det vill säga mellan 6:50 och 12. Det finns många orsaker, och skillnaden kan också bero på hur bra priser skolan får vid sina inköp, hur mycket halvfabrikat man använder och, som du sade, om en stor andel av maten är ekologisk eller inte. Många skolor har inte tillredningskök, och då får de maten från andra skolor. Då kan man ju tänka sig att det är svårare att både styra matsedeln och vara med och påverka priset.

Anförande nr 37

Borgarrådet E d h o l m (fp): Det är helt korrekt. Jag tror inte att det nödvändigtvis behöver bli så väldigt mycket dyrare att ha ett tillagningskök i förhållande till att bara ha ett uppvärmningskök. Däremot är naturligtvis investeringarna för att bygga om i alla de skolor som i dag inte har tillagningskök väldigt stora. Jag tror också att man skulle kunna bli duktigare även när det gäller upphandling av den mat som inte tillagas på skolorna än vad man är i dag. Jag tror att en kostansvarig kan vara en väldigt viktig resurs för skolorna. Men det är också viktigt att komma ihåg att till syvende och sist har rektorn ett väldigt stort ansvar i det system som vi har i Sverige i dag.

Anförande nr 38

E i v o r K a r l s s o n (mp): Då gäller det att rektorn har kunskap och är insatt i detta. Det finns en hemsida som heter Skolmatens vänner. Det är ett samarbete mellan LRF och de bondeägda livsmedelsföretagen. Där har man uppgifter om matkostnaderna för alla landets skolor. Skolmatens vänner tar också upp att många kommuner nu paniksparar på skolmaten. Skolmjölken dras in, populära rätter ersätter med mindre populära och möjligheten att välja rätter tas bort. Skolmatens vänner beräknar portionskostnaden per skoldag till något mer än 25 kronor. Då ingår råvaror, personalkostnader, transporter och övriga förnödenheter. DN har samlat in uppgifter om skolmaten från ett antal fristående grundskolor i Stockholm. Där är det färre som lagar maten själva. När friskolorna köper matportioner utifrån kan

prislappen ligga på mellan 30 och 50 kronor. Det är stora skillnader som rimligen också borde innebära en kvalitetssäkring. Eller vad ligger i prisskillnaden?

Anförande nr 39

Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag inledde den här diskussionen med att det kan finnas olika förklaringar till det, till exempel om man har tillagningskök eller inte, vilka upphandlingar man gör och vilka kunskaper man har. Det är min förhoppning att den här kostansvariga på utbildningsförvaltningen kommer att vara en inspiratör och även en hjälp när vi gör upphandlingar i Stockholms stad. Friskolorna bestämmer helt själva hur man vill använda sina resurser. Det finns friskolor som inte serverar fri lunch över huvud taget inom gymnasieskolan. Det är stora skillnader. Det måste man ha klart för sig. Men Stockholms stad satsar mer pengar på sin skolmat än vad genomsnittet i landet ligger på, och det tycker jag också är bra. Det ska vi fortsätta med.

Fråga nr 3. Frivilliga organisationer

Anförande nr 40

K a r i n R å g s j ö (v): Fru ordförande! Som vi alla vet som har suttit här kommer socialtjänstnämnden att skära ned med 30 miljoner under nästa år. Under de fyra år som jag satt i majoriteten och bland annat hade hand om organisations- och föreningsutskottet värnade vi väldigt mycket om organisationerna.

Nu har ni skrivit fram en verksamhetsplan där ni tar bort 2 miljoner från organisations- och föreningsutskottet. Jag tror att väldigt många organisationer är lite förvånade över detta. Ni har ju alltid varit organisationernas tillskyndare, i alla fall i retoriken, men i praktiken blev det 2 miljoner minus. Jag frågar dig, Sten, hur det kommer sig att ni väljer att ta bort 2 miljoner från organisationer som bedriver en väldigt bra verksamhet i staden och som ni alltid har lovat mer pengar. Nu blev det i stället 2 miljoner minus.

Anförande nr 41

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Tack, Karin Rågsjö, för frågan! Det är alldeles givet att det är viktigt för staden att samarbeta med och stödja de olika frivilligorganisationer som arbetar här på olika områden. De gör ett i många fall oersättligt arbete eftersom frivilligorganisationerna kan nå fram på ett sätt som vi inte alltid gör. De kan samla engagemang och kompetens som kompletterar stadens arbete på ett utmärkt sätt.

Det stora antal organisationer som socialtjänstnämnden, organisations- och föreningsutskottet, ger bidrag till är en levande materia. Det sker förändringar i olika organisationer. Det sker förändringar i arbete, och det sker förändring i prioriteringar. Jag tror inte att man exakt kan bedöma verksamheten utifrån den sista miljonen som läggs där, utan det handlar om hur de här pengarna används och vilka

olika projekt och verksamheter som man kan stödja. Detta måste hela tiden vara en aktiv prövning. Det tror jag även Karin Rågsjö tycker. Man kan inte bara ta fjolårets bidrag och kopiera till 2009. Detta får man göra inom ramen för den här verksamheten. Jag har fullt förtroende för att man kommer att klara det på ett bra sätt.

Anförande nr 42

K a r i n R å g s j ö (v): Självklart ska man väga och mäta organisationer hit och dit eftersom vi också har annan verksamhet, Sten, men det blir märkligt när ni tar bort 2 miljoner utan att mäta och titta på vilka organisationer som man ska dra ned för. Ni tar bort 2 miljoner från utskottet, vilket kommer att vara väldigt kännbart för en del organisationer. Det blir märkligt när man kommer ihåg de valdebatter som jag var på där ni pratade väldigt mycket om hur ni skulle öka stödet just till frivilligorganisationer. I praktiken går ni i stället in och skär ned med 2 miljoner. Jag frågar dig fortfarande hur det går ihop med det ni har sagt till organisationerna. Det är inte så att man har haft en lista och suttit och nedprioriterat. Man har lagt in ett sparförslag på 2 miljoner som ni har sagt ja till i torsdags.

Anförande nr 43

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Man kommer att arbeta med den här prioriteringen. Jag sitter inte själv i socialtjänstnämnden så jag har inte deltagit i den diskussionen. Men huvudinriktningen ligger fast. Vi kommer att ge bidrag till frivilligorganisationer som gör ett värdefullt arbete. Det här kommer att behöva omprövas av olika skäl. Organisationer förändras och organisationer förändrar sitt arbete, och därför måste det här också hela tiden vara ett levande prioriteringsarbete.

Det är klart att det kan finnas enskilda organisationer som tittar på slutsumman och blir oroliga för sitt bidrag, men det behöver det nog inte handla om. Det här handlar om de prioriteringar mätt mot organisationernas arbete som görs.

Anförande nr 44

K a r i n R å g s j ö (v): När man tittar i backspegeln på den retorik som ni har haft när det gäller frivilligorganisationer har ni alltid sagt att frivilligorganisationer är något som ni verkligen vill värna. Det sade ni exempelvis under den förra mandatperioden när vi satt i majoritet. Under den här mandatperioden har ni inte lagt en enda krona mer till frivilligorganisationer, utan nu börjar ni också dra ned med 2 miljoner. Det ger en väldigt konstig signal till organisationerna. Här fanns det ett gäng som lovade mycket och höll tunt och det blev 2 miljoner minus i slutändan. Det ger en väldigt konstig signal till frivilligorganisationerna.

Anförande nr 45

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag håller inte med om den verklighetsbeskrivningen. Det är klart att det fortfarande finns ett mycket aktivt intresse från vår sida att vi ska ha engagerade frivilligorganisationer. Jag tror att vi många gånger kanske har varit

mycket mer välkomnade till det arbete som frivilligorganisationer gör än vad i alla fall delar av oppositionen har brukat vara när ni befinner er i majoritet. Jag tror inte att man kan titta på den enskilda sista kronan i organisations- och föreningsutskottets plan, utan man ska nog titta på det resultat som blir av verksamheten 2009.

Fråga nr 4. Unga i bostadskön

Anförande nr 46

T e r e s L i n d b e r g (s): Jag var på ett seminarium som Fastighetsägarna ordnade tillsammans med Stockholm Bygger. Jag vill också säga att Joakim Larsson var där för att det inte ska råda några oklarheter om att jag har information som ingen annan har. Där presenterade Bostadsförmedlingen en studie av kön, vilket man gör återkommande varje år. Man kan konstatera att det står en kvarts miljon människor i bostadskön. Var fjärde av dem har ännu inte fyllt 25 år. 60 procent är under 35 år. Samtidigt har vi en politisk majoritet som ombildar. Det har skett ombildningar i en rasande takt. Det har försvunnit massor av hyresrätter.

Min fråga till Joakim Larsson är: Hur tror du att Stockholms unga ska kunna bo kvar i sin hembygd?

Anförande nr 47

Borgarrådet L a r s s o n (m): Fru ordförande! Det stämmer att vi var på samma seminarium. Det borde också leda till att vi skulle kunna dra en del liknande slutsatser, men icke så. Det stämmer att det är en väldigt lång bostadskö. Den bostadskön är ju indelad, vilket man presenterade, i diverse olika delar. Dels har vi den allra största delen där människor har stått i kö väldigt länge och väntar på en förmedling av en lägenhet, men man har boendet löst på något sätt. Man räknar med att ungefär 50 000 är aktiva sökare och att 20 000 är i mycket stort behov av att hitta en lägenhet. Det är kanske en viss nyansering i förhållande till de 250 000 som Teres i olika sammanhang försöker säga är själva kön.

Icke desto mindre måste man lösa frågan om bostäder för dem som ännu har fått möjlighet att få ett eget kontrakt och så vidare. Det kan man göra på olika sätt.

Man kan naturligtvis bygga fler bostäder, och det sker ju också. Därutöver tror jag att det är väldigt viktigt att man tittar på nya grepp. Det finns en del bra idéer som dyker upp, och de ska naturligtvis främjas på olika sätt. I dag har vi ett mycket bra samarbete mellan ett av bostadsföretagen och jagvillhabostad.nu. De har kommit fram till hur man också kan bygga billiga ungdomsbostäder. Jag tror att det är ett väldigt bra grepp som vi kommer att få se mer av. Jag tror också att vi kommer att få fler ungdomsbostäder framöver och dessutom fler studentlägenheter. Där har behovet ökat radikalt de senaste månaderna.

Anförande nr 48

T e r e s L i n d b e r g (s): Tack för svaret! Men du svarade inte på min fråga. Det är fantastiskt bra att borgarrådet tycker att det är viktigt att även de privata aktörerna fortsätter att nyproducera hyresrätter och att de också lämnar sina lägenheter till Bostadsförmedlingen. Men egentligen tillförs inte några nya hyresrätter, utan det är snarare tvärtom. Ni driver en politik där hyresrätterna faktiskt försvinner.

Om du hade lyssnat på vad Bostadsförmedlingen också sade hade du hört att det är 66 000 aktiva sökande i Bostadsförmedlingens kö i år. Det är några fler än det du försökte framställa som en ganska liten summa. Det är också så att 70 000–130 000 människor inte över huvud taget kan söka en nyproducerad lägenhet, och många av dem är unga. Det hänger ihop med vilken ekonomi man har och vilka möjligheter man har att betala en hyra för en nyproducerad lägenhet. Den politik ni driver hjälper egentligen inte ungdomar över huvud taget. Ni trissar upp hyresnivåerna, och det gör att unga människor står helt försvarslösa i kampen om att få en bostad i den här staden.

Anförande nr 49

Borgarrådet L a r s s o n (m): Det är fantastiskt vad nattsvart det blev plötsligt. Jag kan bara konstatera att det finns en rad olika projekt som är i gång. Jag tycker att det är roligt att se att det fortsättningsvis finns ett väldigt stort intresse, vilket också kom fram på det här seminariet. Det finns ett mycket stort intresse från ett antal privata aktörer som vill bygga just hyreslägenheter. De kommer säkert att få ett ännu större åtagande framöver. Det är fler som vill bygga hyresrätter i dag med den politik som vi för.

Dessutom har kommunen matchat detta genom att säga att våra bostadsbolag är redo att bygga långt fler lägenheter nu när vi är på väg in i ett läge där fler väljer att inte bygga bostadsrätter. Då är vi beredda att matcha detta. Ni tycker att det är en märklig politik. Vi tycker att det är att ta ansvar för skattebetalarnas pengar och samtidigt se till att det byggs kontinuerligt oavsett vilken konjunktur vi befinner oss i.

Anförande nr 50

T e r e s L i n d b e r g (s): Jag sade inte att allt var nattsvart. Jag tycker att det är bra att ni fortsätter det arbete som vi höll på med när det gäller fastighetsägarna. Det är jättebra att de är med och lämnar sina lägenheter till förmedling så att de också kommer flertalet av stockholmarna, inte bara dem som har goda kontakter, till del. Det tycker vi är bra. Problemet är det som sker i och med den ombildning som ni gör, nämligen att hyresnivåerna trissas upp ofantligt. Det kommer aldrig att gå att komma tillbaka till de tidigare nivåerna.

På andra sidan vattnet har vi en regering, som också är dina kompisar. De har tagit bort investeringsstödet och räntebidragen. För en stockholmare som får en nyproducerad hyresrätt är hyresnivå 20–25 procent högre än vad den hade varit med en socialdemokratisk regering. Jag tycker att det här är en hemsk politik som fördriver unga människor från Stockholm. Om man inte har rika föräldrar har man inte göra.

Det är det budskapet som du ger till de unga stockholmarna, och jag tycker att det är hemskt.

Anförande nr 51

Borgarrådet L a r s s o n (m): Om detta inte var nattsvart, Teres Lindberg, undrar jag vad som är nattsvart i din värld. Om människor fördrivs från Stockholm med de metoder som du beskriver är det faktiskt nattsvart. Nu är detta inte sanningen, och det tror jag stockholmarna vet om. Det byggs mycket i den här staden, och det ska vi vara stolta över. Det är många som är på väg att flytta till Stockholm, vilket i sig är en utmaning för oss lösa. Jag tror att vi måste lösa det mycket mer tillsammans än vad du egentligen vill och önskar.

Det är bara att konstatera att vi här diskuterar utbildningsfrågor, och vi tycker att det är väldigt viktigt att människor får möjlighet att lämna in en intresseanmälan under den här perioden såsom vi har sagt i valrörelsen. Ni tycker att det är fel. Jag förstår inte riktigt din koppling där. Jag kan bara konstatera att vi har ett antal projekt som stimulerar till bostäder till ungdomar, och det ska vi vara stolta över. Sedan är det bra att ni vill bygga bostäder. Nu är bara frågan hur ni ska bygga dem med tanke på den sida som du representerar.

Fråga nr 5. Barnperspektivet inom socialtjänsten

Anförande nr 52

K a r i n R å g s j ö (v): Nu kommer vi till nästa fråga, Sten, som handlar om socialtjänsten. Det här stora Barnuppdraget visar att nästan alla stadsdelsnämnder har haft större kostnader för barn- och ungdomsvården än intäkter genom anslaget. I budgeten för 2009 står det att arbetet ska baseras på kunskaper och erfarenheter där metoder och insatser ska vara evidensbaserade. Tidiga insatser för barn och ungdomar ska prioriteras, och samarbetet mellan socialtjänsten och skolan ska stärkas.

Då är min fråga till dig, Sten: Hur ska man göra det med en mindre socialbudget både i socialtjänstnämnden och i stadsdelarna? Det här är ett väldigt maffigt uppdrag. Hur får man till allt detta utan pengar?

Anförande nr 53

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Tack, Karin Rågsjö, för frågan! Om man tittar på det som vi lägger i barn- och ungdomspåsen, som inte finns formellt men vi gör ju beräkningar till stadsdelarna, har det inte skett några nedskärningar om man jämför 2009 med 2008 när det gäller stöd till barn och ungdomar eller stöd till individ och familj. Jag kan inte se att man har något sparbeting på sig där.

Tidigare under interpellationsdebatten diskuterade vi att det finns saker och ting som måste kartläggas och analyseras när det gäller verksamheten för barn och ungdomar.

Som vi har nämnt flera gånger i debatten här i eftermiddag har vi Barnuppdraget som redovisas i mars 2009. Det är utifrån det som vi sedan får göra en analys av läget. Jag har också sagt tidigare att jag tror mig veta att stadsdelarna inte minst välkomnar att man nu har en sådan här samlad analys. Då kan de analysera sitt arbete och vilka prioriteringar de ska göra i framtiden. Med nuvarande kunskap har man de resurser som har gällt tidigare. Sedan har vi det här uppdraget som får redovisa läget.

Anförande nr 54

K a r i n R å g s j ö (v): Det är inget fel på själva uppdraget. Det är ett väldigt bra uppdrag ni har gett. Det är ett jättebra initiativ. Problemet blir att man inte har några pengar att följa upp det här uppdraget med, för det har inte ni. Hur man än vänder och vrider på det är det 30 miljoner minus i socialtjänstnämnden från start. Det kommer inte att bli roligare än så i stadsdelarna heller.

Ni har lagt allting i samma påse, Sten, både försörjningsstödspengarna och pengarna till barn och unga när det gäller socialtjänsten. Vi riskerar att hamna i ett läge där försörjningsstödet kommer att öka ganska mycket som det ser ut i landet och världen när det gäller konjunkturen. Då kommer de här pengarna att ätas upp. Det kommer tyvärr inte att finnas så mycket pengar kvar till den ordinarie socialtjänsten. Jag skulle önska att det är precis tvärtom, men så är det inte.

Min fråga är fortfarande: Hur ska ni fixa detta med de utsatta barnen och Barnuppdraget utan pengar?

Anförande nr 55

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Vore vi utan pengar skulle jag hålla med Karin Rågsjö om att det vore betydande problem, men så är inte fallet. När det gäller försörjningsstödet har vi i budgeten följt USK-prognosen. Det finns beredskap för att behovet att försörjningsstöd kan öka. Det har inte skett än så länge i någon större omfattning. Vi får se hur det blir under 2009 hur läget utvecklar sig under 2009 beroende på konjunktur och annat. Om behovet av försörjningsstöd skulle öka kommer vi inte att låta det tränga undan annan verksamhet som är viktig och prioriterad. Det kan jag försäkra Karin Rågsjö, kommunfullmäktige och andra om. Det kommer vi inte att göra.

Men vi bedömer att stadsdelarna har en stabil och bra ekonomisk situation. Det kan vi se på den redovisning av stadsdelarnas ekonomi som har gjort senast inför fullmäktiges tertialrapport nr 2. Den visar att stadsdelarna har en ovanligt stabil ekonomisk situation. Utifrån den bör man också kunna prioritera de verksamheter som är viktiga och som man har i uppdrag att prioritera.

Anförande nr 56

K a r i n R å g s j ö (v): När jag säger att det inte finns några pengar menar jag att det inte finns några nya satsningar. Ni har inte gjort det. Om man har ett sådant här stort barnuppdrag borde man också ha en summa pengar som man förser nämnderna

med för att stärka arbetet med utsatta barn. Det är väl självklart. Jag tror tyvärr att det kommer att bli så att försörjningsstödet kommer att ta en väldigt stor del av den här påsen med pengar. De uppdrag som ni har slängt in i socialtjänstnämnden har inte varit finansierade med en enda krona, utan man har fått spara i själva förvaltningen. Så kommer man också att göra i stadsdelarna. När man börjar spara kommer det tyvärr att bli så att man sparar just på dem som har försörjningsstöd. De kommer oftare att få nej. De barn och unga som behöver olika typer av hjälpinsatser kommer att få vänta på dem när pengarna tar slut. Jag tror att vi befinner oss i ett väldigt olyckligt läge.

Min fråga till dig är fortfarande: Var kan vi spåra nya medel för utsatta barn och ungdomar? Var finns barnperspektivet i det här?

Anförande nr 57

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Jag vänder mig emot synsättet att en verksamhet som har en budgetomslutning på 1 miljard nästa år, och med utökade uppgifter 1,4 miljarder, ska vara en statisk verksamhet där man aldrig omprioriterar inom detta och aldrig för diskussioner om att det kan skifta mellan de olika verksamhetsområdena. Jag vänder mig mot det synsättet, som jag möter många gånger från oppositionen här i salen, att jag ska svara för om man på något område minskar med 2 miljoner och något annat område ökar. Då är det plötsligt hela budgeten det är fel på.

Socialtjänstnämnden har ju ett ansvar för sin budgetram och sin verksamhet. Det är precis som i alla nämnder, stadsdelsnämnderna inte minst som jag tycker är duktiga på detta, att man har att klara av verksamheter, utveckla arbetsmetoder och klara av sina prioriteringar inom de budgetramar som läggs fast. Jag tycker att stadens nämnder har en bättre och stabilare situation det här året, 2008, och även 2007 såvitt jag kan bedöma, även om jag inte var ansvarig då, än vad man har haft på länge. Jag känner mig trygg för att man kommer att klara detta även 2009.

Fråga nr 6. Kommunens uppföljningsansvar

Anförande nr 58

Borgarrådet M o g e r t (s): Fru ordförande! Det kom nyligen en rapport från Ungdomsstyrelsen, jag tror att den hette *Fokus 08*, om unga utanför. Den visar att det fortfarande är väldigt många ungdomar i den grupp som kommunen har ansvar för som inte finns i utbildning, som inte finns i arbete och som inte uppbär ekonomiskt stöd från kommun eller stat. Eftersom det här är ett område där den nuvarande majoriteten i princip har lagt ned allt arbete utom att skicka brev till den här målgruppen trots att vi har ett lagstadgat ansvar, som sagt, vill jag ställa några det ansvariga borgarrådet. Vilka slutsatser drar du av den här rapporten? Kommer du att göra någonting, eller är du nöjd med situationen?

Anförande nr 59

Borgarrådet E d h o l m (fp): Nej, fru ordförande, det går inte att vara nöjd med den situationen som råder för unga människor i dag när det gäller utanförskapet. Vi vet att Sverige har en högre ungdomsarbetslöshet än väldigt många andra jämförbara länder. Ungdomsarbetslösheten är dessutom väldigt skevt fördelad mellan bostadsområden och olika sociala grupper i samhället.

Det som utbildningsnämnden har ansvar för är Gymnasieslussen, och det är också där det här uppföljningsansvaret ligger i Stockholms stad. Det handlar om att se var ungdomarna befinner sig och erbjuda gymnasieutbildning eller annan utbildning om det finns. Men det finns ett antal ungdomar, precis som Roger Mogert pekar på, som inte finns, som inte vill ha utbildning av olika skäl, som inte har ett jobb och som till och med inte heller uppbär socialbidrag. Det är stadsdelsnämndernas socialtjänst som har ett ansvar för dessa ungdomar i dag.

Man ska också vara klar över att det inte är säkert att socialtjänsten har ett ansvar för alla dessa. Det kan finnas många förklaringar till att man inte finns i rullorna på det sättet, till exempel att man är utomlands eller något sådant. Uppföljningsansvaret åvilar Gymnasieslussen, men själva arbetet med de ungdomar som befinner sig i ett riktigt utanförskap, för jag antar att det är det som Roger Mogert är mest bekymrad över, åvilar stadsdelsnämndernas socialtjänst.

Jag är verkligen inte nöjd med den situation vi har i dag. Jag hoppas väldigt mycket på att det jobbtorg i Stockholm som har ett specialansvar för ungdomar lyckas i högre och högre utsträckning. Hittills har det jobbtorget lyckats ganska väl med de ungdomarna. Man ska dock ha klart för sig att de ungdomar som man vet vilka de är och var de befinner sig.

Anförande nr 60

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande! Den här rapporten handlar till stor del om de ungdomar som vi inte vet var de är och vad de gör. Det var det jag ställde frågan om. Det gäller dem som inte finns i utbildning, inte finns i arbete och inte uppbär något ekonomiskt stöd från kommunen. Vi har ett uppföljningsansvar som ni har lagt på utbildningsförvaltningen. Det är därför jag ställer frågan. Ni hade väldigt många synpunkter på de här frågorna när ni var i opposition, men i majoritet har ni dragit ned ambitionerna. Ni har lagt ned den uppsökande verksamheten. Ni har lagt ned Navigatorcenter och ersatt det med att skicka ett brev till den här målgruppen som vi inte vet vad de gör. Det är den svåraste gruppen vi har att jobba med. Jag skulle vilja veta hur många som svarar på det här brevet. Vilka tror du det är som inte svarar på det här brevet?

Anförande nr 61

Borgarrådet E d h o l m (fp): Staden har den uppdelningen att de elever eller blivande elever som finns är ett ansvar för utbildningsnämnden. Då finns det antal elever som hoppar av efter 9:an eller under gymnasietiden och inte finns i gymnasieskolan. Där har Gymnasieslussen ett ansvar för att se efter var de finns och erbjuda

stöd. Sedan finns det, precis som Roger Mogert säger, ett antal ungdomar som inte kommer på möten och som man har svårt att få kontakt med. De är ett ansvar för stadsdelsnämndernas socialtjänster mer än för utbildningsförvaltningen. Utbildningsförvaltningen har uppföljningsansvaret för att se var de befinner sig i livet. Det praktiska ansvaret för att se till att det händer någonting, om det ska hända någonting som inte innebär utbildning, för de ungdomarna åvilar socialtjänsten i stadsdelarna.

Anförande nr 62

Borgarrådet M o g e r t (s): Det var en väldigt intressant information. Efter valet lade ni ned verksamheterna och flyttade över ansvaret på utbildningsförvaltningen. Nu får vi höra att ni har flyttat det igen till socialtjänsten. Ni lade ned det uppsökande arbetet, och ni lade ned Navigatorcenter. Det står i budgeten för 2007 att ni för över ansvaret till utbildningsförvaltningen. Nu är det tydligen så att det här ansvaret på nytt har flyttats till stadsdelarna. Det är i sig väldigt intressant. Men jag måste ändå fråga: Hur mycket tid lägger ni på det här egentligen? Utanförskapet var ju en av era stora frågor. Finns det något systematiskt uppsökande arbete i stadsdelarna, som tydligen har tagit över ansvaret? Hur går det här till? Hur följer ni upp det? Har ni någon ambition?

Anförande nr 63

Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag vet inte om Roger Mogert medvetet missförstår mig, men det praktiska arbetet med ungdomar som inte är i utbildning och som inte vill ha utbildning utförs av socialtjänsten i stadsdelen om det behövs. Man ska komma ihåg att bland de här ungdomarna finns det ungdomar som till exempel befinner sig utomlands och inte utgör något problem över huvud taget. Uppföljningsansvaret ligger på Gymnasieslussen i Stockholm. Det är inte samma sak som att de ska utföra allt arbete kring den här differentierade och ofta också väldigt svåra gruppen. Det är inte säkert att det ska vara Gymnasieslussen som gör det.

Jag är, precis som Roger Mogert, också väldigt bekymrad över den här gruppen ungdomar som vi inte riktigt vet vad vi ska erbjuda för någonting. Det finns en uppsjö av olika åtgärder redan i dag, till exempel inom ramen för jobbtorgen. Man har faktiskt lyckats ganska väl med de ungdomar som kommer till jobbtorgen.

Fråga nr 7. Varumärket Stockholm

Anförande nr 64

A n n M a r i E n g e l (v): Sten Nordin, vi har hört att ni allt oftare talar om Stockholm som ett varumärke. Då är snart frågan vilket varumärke det handlar om. Vi har noterat att ni har ingått ett sponsoravtal med Ericsson som rör exponeringen runt Globen. Det är inte så konstigt. Det är en kommersiell verksamhet. Men det är väldigt anmärkningsvärt att i det här avtalet ingår att Ericsson ska få namnge ett av Stockholms mest kända landmärken. Globen är riksbekant och en ganska neutral symbol för Stockholm. Vi frågar oss med en viss oro vad det är som kommer närmast.

Är det Stadshuset som ska döpas om? Vad är det som ska ligga i varumärke Stockholm? Ska det ingås avtal med olika bolag? Hur ser du på det här egentligen?

Anförande nr 65

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Tack, Ann Mari Engel, för frågan. Nej, du behöver nog inte vara orolig för att Stadshuset ska byta namn. Jag tror inte att man behöver vara orolig för att namnet, begreppet, Globen försvinner heller. Bakgrunden är att vi har ett annat driftbolag som vi gjorde en affär med i våras. De har också möjlighet att ingå sponsoravtal. Det är viktigt att komma ihåg att det är det här driftbolaget AEG som ingår sponsoravtalet med Ericsson och inte staden i sig. Vi klargjorde våra relationer med driftbolaget i våras.

Jag tycker i grunden att det är positivt att ett världsledande företag som Ericsson på så många olika sätt nu vill markera sin tillhörighet till Stockholm. Det gjorde man framför allt när man tog hem sitt huvudkontor hit till Stockholm. Att man nu också vill vara med och stödja idrotts- och evenemangslivet i Stockholm tycker jag i grunden är positivt. Jag har faktiskt förtroende för att den här namngivningen av Globen, tillägg av ett namn eller så, kommer att ske med omdöme. Också de som bedriver verksamheten i Globen har intresse av att inte ha ett namn som skulle förstöra det inarbetade varumärke som Globen är. Jag håller med Ann Mari Engel om att Globen verkligen är ett inarbetat varumärke och välkänt. Det tror jag inte att man kommer att fuska bort. Det känner jag mig inte orolig för.

Anförande nr 66

A n n M a r i E n g e l (v): Jag konstaterar att du säger att du tror att de inte kommer att ta ett sådant namn, Sten. Du är övertygad om det ena och det andra, men det finns inget i avtalet som säger det. Det diskuteras väldigt mycket om sponsring. Vi vet att sponsring är ett ömsesidigt affärsavtal – båda ska få ut någonting av det. Man kan skriva in på olika sätt i avtalen hur man vill utforma detta. Jag tycker att det är väldigt anmärkningsvärt att man här har lämnat över att döpa en av Stockholms mest kända symboler till ett företag som du säger i dag att det är väldigt positivt att associeras med. Vi vet inte hur det ser ut i morgon. Vi vet inte hur finanserna ser ut. Är det inte ganska riskabelt att lämna över detta till ett företag som har sagt att de kommer att döpa om den såvitt jag förstår.

Anförande nr 67

Borgarrådet N o r d i n (m): Det här är inte för evigt, utan det här är ett sponsoravtal som ingås för ett antal år. Jag tror nog att det hade varit ganska orimligt om vi inte hade lämnat öppet för det till driftbolaget. Det vore orimligt om det skulle gå hit till kommunfullmäktige för godkännande av den här typen av sponsoravtal. Jag tror att det vore en väl otymplig hantering. Vi måste ha förtroende för att de som bedriver verksamhet, även om det inte direkt är staden som styr det, har vett och sans att se till vad som är bra både för verksamheten och för staden. Det tror jag att både AEG och Ericsson har.

Anförande nr 68

A n n M a r i E n g e l (v): Man får väl ändå utgå ifrån att de i första hand ser till det som är bra för dem. I den här presentationen säger kulturborgarrådet att det som är bra för Globen är bra för Ericsson och bra för Stockholm. I det resonemanget är det klart att det är företagets bästa som är det avgörande. Det är därför de ingår ett sponsoravtal. Men man frågar sig varför staden gör det och fränhänder sig den här möjligheten. Jag tycker att man dessutom har sålt sig ganska billigt till företaget. Det brukar ju vara så med sponsoravtal att det är den affärsdrivande parten som vinner mest på det. Jag vill uttrycka att vi känner oro för detta. Vi hoppas att vi inte kommer att få se fler exempel här i staden på att vi lämnar över vårt varumärke Stockholm i andra varumärkeshänder.

Anförande nr 69

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Jag ser gärna att staden direkt eller andra har ett nära samarbete med företag som vill vara förankrade i Stockholm och på olika sätt har manifesterat detta. Det här är ingen tillfällig nyck från Ericssons sida, utan det ligger i en strategi som man har varit väldigt tydliga med, och huvudkontorets placering i Stockholm är det tydligaste tecknet på detta. Man vill vara ett förankrat Stockholmsföretag. Jag är övertygad om att vi har glädje och nytta av detta.

Fråga nr 8. Resurser till Lugna Gatan

Anförande nr 70

A b d o G o r i y a (s): Fru ordförande! Som bekant har Fryshuset tidigare fått 15 miljoner kronor årligen i bidrag från staden. Den borgerliga majoriteten har i stället beslutat att ge ett grundbidrag på 7 miljoner kronor per år samt att 5 miljoner kronor ska konkurrensutsättas genom upphandling och 3 miljoner kronor överförs till socialtjänstnämndens anslag för stöd till utomstående organisationer.

Nyligen presenterades rapporten *Summan av att ge människor en andra chans*. Två nationalekonomer, Ingvar Nilsson och Anders Wadeskog, har lämnat en rapport där de pekar på att de socioekonomiska vinsterna till följd av minskade samhällskostnader för Lugna Gatans verksamheter uppgår i Stockholm till 282 miljoner kronor.

Min fråga till dig, Sten Nordin, är: Varför ska ni försätta en väl fungerande verksamhet i den här situationen, nämligen att ägna tid åt byråkrati?

Anförande nr 71

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Bakgrunden till att fullmäktige i mars fattade beslut om att förändra strukturen av bidraget till Fryshuset är, om jag har rätt information, en revisionsrapport som gjorde att man beslöt att göra den här förändringen. Det har vi diskuterat förut, det var inte så länge sedan vi hanterade den här frågan i samband med ett ärende i fullmäktige i höst.

Det som Abdo Goriya nu redovisar visar i så fall att Lugna Gatan har väldigt stora möjligheter att klara en upphandling. Det är en verksamhet som är väl känd och som jag tror att vi alla har uppskattat genom åren och som kanske har varit banbrytande men som dessbättre inte är ensamma på scenen att arbeta med de här frågorna. Vi måste ändå få möjlighet att pröva olika utövare av verksamheten.

Man kan konstatera att när SL valde att upphandla vann Lugna Gatan den upphandlingen. Det är en välansedd organisation med stora erfarenheter som har gjort stor nytta genom åren. Jag tror att de har goda chanser. Jag kan inte uttala mig om hur upphandlingen ska sluta. Men fullmäktige har valt att göra på det här sättet. Lugna Gatan är inte den enda organisationen som arbetar med det här. Det är också viktigt att slå fast den delen. Det är viktigt att ha en öppenhet för nya aktörer och förändringar.

Anförande nr 72

A b d o G o r i y a (s): Två saker: Man minskar bidraget med 3 miljoner kronor och för över detta till organisations- och föreningsstödet. Det är det ena.

Det andra är den byråkrati som ni, åtminstone före valet, varit mycket emot. Nu har ni skapat en byråkratisk situation där många, bland annat Lugna Gatan och förvaltningen, ska ägna tid åt byråkratin. Troligen kommer, om jag uppfattar dig rätt, ändå Lugna Gatan att ha goda chanser att vinna. Är det verkligen värt att man ändrar på en sådan organisation på det sätt som ni har gjort?

Anförande nr 73

Borgarrådet N o r d i n (m): Som sagt kan jag inte uttala mig om vem som vinner upphandlingen. Däremot kan jag uttala mig om att Lugna Gatan har visat en förmåga att vinna upphandlingar i och med att de har vunnit till exempel SL:s upphandling.

Det är inte fråga om att byråkratisera verksamheten, utan tvärtom att hela tiden, som vi gör på andra områden, pröva verksamheter, pröva hur det kan förnyas. Vi tvingar både oss själva och andra att identifiera och formulera vad vi efterfrågar och vilka resultat vi efterfrågar. De som utför det här arbetet måste också fundera över vilka kvaliteter och resurser de har. En sådan prövning kan ha mycket gott med sig för båda parter. Men det är egentligen inte det som är huvudsyftet.

Lugna Gatan, som är en utmärkt organisation och som har gjort ett banbrytande arbete, är ändå inte ensamma om att utföra de här sakerna. Det är andra som har konstaterat detta. Därför har man valt att göra en upphandling. Man ska verkligen pröva fritt vad som ger bästa resultat.

Anförande nr 74

A b d o G o r i y a (s): Jag tror att vi är helt överens om att de gör ett mycket bra jobb. Förhoppningsvis kommer de att vinna upphandlingen. Jag tror att varken du eller jag kommer att kunna övertyga varandra när det gäller denna byråkratisering.

Men en sak som är ett faktum är att de får 3 miljoner mindre nästa år. Är det värt att skära ned på en så bra verksamhet?

Anförande nr 75

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Det här kan Lugna Gatan vara med om att söka. De kan söka pengar för sina andra verksamheter som inte rör den upphandlade verksamheten. Resultatet är inte på det sättet givet.

*§ 18 Övergripande mål, inriktning och riktlinjer för det internationella arbetet –
Internationell strategi.*

*Ett konkret demokratiseringssamarbete med staden Suleimanya i irakiska Kurdistan
(utl. 2008:204)*

Anförande nr 76

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Jag ska inte bli mångordig utan bara understryka vikten av att vi har en internationell strategi, att vi har en av fullmäktige fastlagd tydlig strategi för vårt internationella arbete. Vi lever i en globaliserad värld, där Stockholm påverkas av och påverkar omvärlden. Våra beslut påverkas av vad som händer runt om oss. Efterfrågan på samverkan med oss i olika frågor är väldigt stor. Därför är det också viktigt att vi har en strategi, när vi går in i samarbete och engagerar oss, för vilka vi besöker och vilket regelverk som ska gälla.

Jag tror att vi alla är överens i dag om att det här arbetet är väldigt viktigt. Ta bara miljöområdet. Där har Stockholm ett mycket starkt varumärke internationellt och där Hammarby Sjöstad och vår miljöteknik efterfrågas och är intressanta som goda exempel. Här samarbetar vi med städer i Europa och städer i USA. Frågan om miljöarbete kommer säkert att sprida sig utanför det området också. Bara för att ta ett konkret exempel: Vi har naturligtvis mycket att vinna av ett samarbete med andra städer. Man kan lära sig otroligt mycket av varandra och varandras erfarenheter och gemensamt diskutera vad som kan vara rimliga strategier, vad till exempel inom ramen för Euro Cities kan vara rimligt på EU-nivå, diskutera arbetet inom gemenskap, att ställa krav och bestämma vilka ambitioner man kan ha och hur de kan utvecklas. Det är ett av många exempel på hur viktigt det är att vi arbetar internationellt.

Det andra är förstås att göra oss själva på ett vettigt sätt kända. Vi har ett varumärke Stockholm the Capital of Scandinavia. Vi har behov av att tävla internationellt för att få företag att etablera sig i Stockholm och Stockholmsregionen och för att få en levande besöksnäring. För att detta ska lyckas måste vi vara en aktiv aktör på den internationella arenan. Annars kommer vi aldrig att klara av att hävda oss i konkurrensen.

Ska man vara en aktiv aktör på den internationella arenan måste man naturligtvis göra ordentliga avgränsningar för vad det internationella kan, ska och får innehålla. Det måste finnas ett tydligt regelverk för detta. Annars finns risken att vi drar på oss kritik för att detta vore verksamhet som tog både tid och pengar, men där man kunde ställa sig frågan vad det ger tillbaka till staden, till stockholmarna. Det är ju på Stockholmarnas uppdrag som vi gör även detta. Precis som vi bedriver annan kommunal verksamhet, som vi gör på Stockholmarnas uppdrag, bedriver vi det internationella arbetet också. Det handlar i grunden om utvecklingen av Stockholm men också utvecklingen av viktiga frågor som miljöarbetet, som jag inledningsvis talade om.

Herr ordförande! Med de orden yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 77

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, fullmäktige! Syftet med Stockholms stads internationella strategi är att ta ett samlat grepp avseende stadens internationella arbete. I strategin ska det finnas mål, inriktning och riktlinjer för hur det internationella arbetet ska bedrivas. Strategin ska sedan ligga till grund för samtliga nämnders och bolags internationella arbete. Den ska utgå från Stockholm stads samlade och långsiktiga framtidsbild, Vision 2030, ett Stockholm i världsklass, och från de inriktningsmål som finns i budgeten.

I både Vision 2030 och budgeten finns det tre inriktningsmål. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg och växande stad för boende, företag och besök. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras, och stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva.

Det internationella arbetet ska bidra till att verksamheterna uppfyller dessa mål och att staden långsiktigt uppnår sin vision. Arbetet ska alltid kunna härledas till att det leder till konkret nytta för stockholmarna. Det innebär att arbetet ska skapa förutsättningar för att erbjuda bättre och mer kostnadseffektiv service till stockholmarna och för att Stockholm ska ha en fortsatt hög och hållbar tillväxt och sysselsättning.

Vidare ska naturligtvis staden följa de nationella riktlinjerna inom utrikespolitiken. Samma sak gäller arbetet av biståndskaraktär där staden inte ska engagera sig, om inte finansiering till fullo sker av annan part, exempelvis Sida.

Avslutningsvis, herr ordförande, ska jag tala lite om det internationella samarbetet. För detta kan vi inhämta kunskaper från andra städer och lära av dem. Det är varje verksamhets ansvar att inhämta kunskaper från de städer och regioner som är ledande inom respektive ansvarsområde.

Stockholm har ett särskilt samarbete med de nordiska huvudstäderna. Det här samarbetet startade redan 1923 på initiativ av Stockholm i samband med att vårt vackra stadshus invigdes. Dessa nordiska huvudstadskonferenser sker numera vart annat år, och den kommande konferensen äger rum i Oslo i januari nästa år.

Ordförande! Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 78

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Jag har personligen haft förmånen att arbeta mycket internationellt. Jag har samarbetat med människor i alla världsdelar. Jag har nästan alltid kunnat vara stolt över att vara svensk och att vara stockholmare. Jag är inte stolt över vad som står i broschyrerna om Stockholm Business Region, utan det är andra värden: vår demokratiska utveckling, välfärden, vår relativa jämlikhet och jämställdhet, vårt engagemang för världens fattiga. Stockholm är vida känt som en vacker och relativt trygg stad där man värnar natur och kultur och välfärd. Nyligen hamnade Sverige överst på listan bland länder som tar hand om sina minsta barn. Det tycker jag är värt att skryta med.

Men jag tycker att den internationella strategi som nu presenteras av majoriteten är ynkelig. Jag skäms över att vara stockholmare. Utgångspunkten är att vi ska samarbeta så lite som möjligt. Alla internationella satsningar ska vara till konkret nytta för stockholmarna. Stockholm ska positionera sig som tillväxtregion, det vill säga att all verksamhet ska utgå från materiella frågor och näringslivets behov. Det ska vara lönsamt.

Dessutom är detta mål väldigt enfaldigt. Jag har arbetat med både EU-projekt och Sidaprojekt, och jag vet att det är viktigt att man i alla internationella projekt har tydliga och mätbara mål. Men jag vet också att det är väldigt svårt att i förväg veta vad som blir nyttan och att den inte alltid är kortsiktig. Biståndsverksamhet till exempel kan visa sig oerhört lönsam även för givaren, men det ska alltså Stockholm inte alls syssla med.

Stockholmarna ser i dag väldigt olika ut och har olika ursprung, och vad som är till nytta för dem är också olika. De borde vara en enorm resurs när det gäller kunskap om internationella förhållanden och borde kunna fungera som viktiga länkar mellan staden och andra orter. Om detta sägs naturligtvis inte ett ord i den här inskränkta strategin.

Jag tycker att det är väldigt förmätet att tro att vi inte har någonting att lära av världen, utom av Nordamerika och Asien. Det är de enda regioner som nämns i strategin som intressanta, helt oavsett vad de har för regimer.

Det är så, fullmäktige, att globala problem kräver globala lösningar. Det behövs ett intensifierat internationellt utbyte och samarbete på alla nivåer, från våra skolor och stadsdelar till stadens ledning. Stockholm ska inte stå vid sidan av världen.

Återremittera, fullmäktige, denna ynkliga strategi!

Anförande nr 79

Borgarrådet J ä m t i n (s): Herr ordförande! Internationellt arbete är spännande arbete. Det tror jag att många av oss tycker. Stockholm är en fantastisk stad. Det tror jag att ännu fler av oss tycker. Sammantaget blir det en väldig massa möjligheter till positiv utveckling.

Innan jag börjar argumentera föreslår jag fullmäktige att avslå förslaget till internationell strategi. Vi har alltså ändrat i den reservation som finns i det utskickade förslaget.

Som sagt är Stockholm en fantastisk stad, och det internationella arbetet är spännande. Det internationella arbetet kan stärka Stockholms arbete i dag, men det kan också bidra till att bygga en starkare stad i framtiden. Jag vill hålla med Ann Mari Engel om att man blir stolt när man åker utomlands. Vi bor i en stad som har ett rykte om sig att vara miljövänlig, relativt klimatsmart, en inkluderande stad, en trygg stad med ganska låg brottnivå och med en kvalitativt god välfärd. En stad där

jämställdhet är en viktig faktor men också där mänskliga rättigheter står högt upp på dagordningen.

Den internationella strategin borde syfta till både att positionera Stockholm i dag och att fortsätta att stärka Stockholm inför framtiden. Det tycker vi inte att den föreslagna strategin riktigt gör huvudsakligen därför att det ger ett så snävt intryck av vilka geografiska områden som är viktiga.

Vem vet var de framtida ekonomiska tillväxtmarknaderna är? Vem vet det? Mycket få människor, tror jag. Vem vet var de framtida marknaderna i form av kunskapsinhämtande är? Det är också mycket få människor som vet var man kommer att vara bäst på till exempel jämställdhetsbudgetering i den vida världen som vi bor i. Sydafrika och Namibia var två av de länder som var mycket tidiga med just jämställdhetsbudgetering. Det är en övergripande fråga där vi har väldigt mycket att lära oss.

Staden ska mycket riktigt, precis som finansborgarrådet sade, inte bedriva utrikespolitik och inte heller bedriva biståndspolitik. Vi kan inte och ska inte göra den typen av verksamhet. Det vi ska göra är att stärka staden i dag och rusta staden för framtiden. Det gör vi genom att nyfiket och öppet söka de nya marknaderna vad gäller både ekonomisk tillväxt och kunskapsinhämtande. Därför anser vi att den internationella strategin är lite för snäv i sitt anslagssätt.

Anförande nr 80

H a d a r C a r s (fp): Herr ordförande, ärade ledamöter! Presidiet har i år besökt Europakommitténs kontor i Bryssel, S:t Petersburg och Warszawa. Uppfattningen är att kontoren väl fyller sina uppgifter.

Brysselkontoret, som har huvudansvaret för verksamheten för alla kontoren, förser Stockholm liksom övriga huvudmän och intressenter med uppgifter om den EG-rätt som kommunerna har att följa. Det är en viktig uppgift. Inte minste värdefullt är det att vi i Stockholm tidigt får veta vad som är på gång och därmed har möjlighet att framföra våra synpunkter innan besluten fattas. Det är också viktigt att vi vet vilka bidrag vi kan söka hos EU för att utveckla stadens verksamheter.

Arbetet vid kontoren i S:t Petersburg och Warszawa är främst bilateralt, det vill säga att det avser de båda städernas kontakter med Stockholm och Stockholmsregionen. Så medverkar till exempel kontoren i marknadsföringen av Stockholm som kongress- och konferensstad och som en härlig stad att turista i. De hjälper besökare att få till stånd möten med rätta personer. De ordnar seminarier och workshops och informerar, bland annat via nyhetsbrev, om frågor av gemensamt intresse. Mot ersättning medverkar kontoren också i projekt rörande exempelvis vattenrening och annan miljöteknik.

Av samtalen framgick att flera av de anställda på kontoren hade otillräckliga kunskaper som hur Stockholm styrs och om stadens förvaltningar och bolag. Så hade några till exempel endast tillfälligtvis besökt Stockholm.

Alla på kontoret var inte heller tillräckligt införstådda med de önskemål som Stockholm kunde ha på verksamheterna. Därtill föreföll det som om mycket tid avsattes till uppdrag för kommuner som endast marginellt bidrar till kontorens finansiering.

Därför vore det värdefullt om personalen på SEU-kontoren fick bättre information om Stockholm, om hur staden styrs och förvaltas och om allt staden kan erbjuda sina besökare samt därtill tydlig information om vad staden förväntar sig att få för de pengar den bidrar med till kontoren.

Jag är övertygad om att fördjupade kunskaper om och ökad medverkan i arbetet inom EU liksom nära kontakter med andra huvudstäder i Östersjöregionen är av stor betydelse för att staden ska uppnå visionen om ett Stockholm i världsklass. Jag, och säkert också andra i presidiet, medverkar gärna till att förvandla visionen till verklighet.

Anförande nr 81

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Intresset för de här frågorna kanske avspeglar sig i engagemanget i debatten som inte är så stort, tyvärr, för jag tycker att det är en väldigt viktig fråga. Jag tror att den kommer att bli väldigt viktig framöver om det antas en strategi som innebär en stark begränsning av de internationella utbyten som förekommer i dag.

Jag måste få fråga om kvaliteten på det här ärendet. Det visar sig att underlaget utgörs av en artikel i Dagens Nyheter av Carl Bildt och Cecilia Malmström. Jag tyckte att det var ganska ovanligt som faktaunderlag. Jag undrar lite hur man har tänkt. Det skrivs mycket om internationella relationer, men är detta att betrakta som att det nu är en väldigt stark politisk styrning av det internationella engagemanget? Vad är det i artikeln som gör att man tycker att den ska ingå i ett ärende när staden antar en internationell strategi?

Jag hoppas att begreppet Stockholm i världsklass inte ska tolkas så att vi är oss själva nog. Vi behöver inte resten av världen. Jag skulle vilja fråga majoriteten om det verkligen är så ni menar, för det är så ni har skrivit i er strategi.

Anförande nr 82

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande! Det är nog så, Ann Mari Engel, att du har läst ärendet lite dåligt. Det framgår ganska tydligt av ärendet att till grund för strategin ligger två ytterligt tunga dokument, dels Vision 2030 som jag visade här förut, dels budgeten för 2008 och 2009 där det finns tre inriktningsmål, nämligen att Stockholm ska vara en attraktiv, trygg och växande stad för boende, företag och besök. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras, och stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva.

De här tre inriktningsmålen framgår tydligt i de två refererade dokumenten. Det är naturligtvis inte bara en artikel i Dagens Nyheter som ligger till grund för ärendet. Då har du läst det dåligt.

Anförande nr 83

A n n M a r i E n g e l (v): Jag har läst hela ärendet, och jag ser att ni redovisar i er budget att alla verksamheter ska vara kostnadseffektiva och ha bäring på den internationella politiken. Det kanske ni kan svara på.

Detta styrker frågan att det är en väldigt privat politisk styrning som ni gör av det internationella samarbetet. Ni använder ju en politisk artikel och er egen budget i botten. Tyvärr har jag fått svaret att det är så. Det beklagar vi. Man måste ha lite större perspektiv på det internationella arbetet.

Anförande nr 84

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Det är klart att vi har en politisk styrning i den internationella strategin. Det är en politiskt styrd stad. Kommunfullmäktige är politiskt vald. Däremot är det inget önskemål att det ska vara partipolitiskt enögt, utan tvärtom finns det önskemål om att det ska finnas en bredd. Ska vi ha styrka i det internationella samarbetet ska det finnas en bredd och så långt som möjligt en samsyn.

Därför välkomnar jag den högst väsentliga skillnaden i tonen mellan å ena sidan Ann Mari Engel och Carin Jämtin å den andra i de inlägg som de har gjort här. Det bådar gott, även om det finns skillnader och att Socialdemokraterna skulle vilja ha andra skrivningar.

Jag kan dock säga att när det gäller det internationella samarbetet är det, som jag sade inledningsvis, på stockholmarnas uppdrag som vi gör det här. Vi måste kunna se stockholmarna i ögonen och säga att vi använder era skattepengar till detta därför att det ger gott och bra tillbaka till Stockholm. Det är inte ett egennyttigt egoistiskt synsätt utan en rätt självklarhet gentemot skattebetalarna.

När detta är sagt, herr ordförande, är jag övertygad om att stockholmarna tycker att det är till nytta för oss om vi till exempel deltar aktivt när det gäller demokratiarbete och demokratiutveckling. När det gäller miljöfrågorna handlar det verkligen inte bara om att ta utan också om att bidra. Jag tror att vi kan bidra med mycket.

Läs inte den formuleringen så snävt. Det är givet att vi också bidrar i arbetet till andras nytta och utveckling. Vi måste ändå göra gränsdragningar mot statsmakterna. Ibland kan det finnas en efterfrågan om att just Stockholm ska ta på sig uppgifter som rimligen ligger hos UD, Sida eller andra. Men vi har visat vid olika tillfällen att vi är beredda att samarbeta om detta. Jag ville göra det förtydligandet här så att det inte missförstås så att vi skulle ha en väldigt snäv syn. Min grundsyn är att stockholmarna har rätt att ställa krav på oss.

Herr ordförande! Jag vill också passa på att understryka vikten av det arbete som presidiet gör i det internationella arbetet. Vi ser presidiet här som håller ordning på debatterna var tredje vecka. Men däremellan är det en tung uppgift som presidiet har i det internationella arbetet, och vi är glada för att ha den resursen. Det här ställer väldigt mycket krav rent tidsmässigt med tanke på den väldigt stora positiva efterfrågan som det finns i kontakter med Stockholm. Det är bra att vi kan dela det arbetet på olika sätt, och även oppositionen kan vara med i det internationella arbetet.

Anförande nr 85

A n n M a r i E n g e l (v): Om du, Sten Nordin, verkligen är angelägen om en bred samsyn skulle du kanske tillstyrka vårt förslag om återremiss.

Du säger att det ska bli till nytta för stockholmarna. Då återstår frågan: Vilka stockholmare? Det finns väldigt många olika stockholmare med olika bakgrund, och jag tror att internationellt arbete kan vara till nytta på många olika sätt. Ni talar inte generellt om någon nytta, utan det är konkret nytta det handlar om, alltså konkret nytta för tillväxten i Stockholm. Det är det som oroar mig väldigt mycket.

Anförande nr 86

Borgarrådet N o r d i n (m): Nej, jag trycker att det är naturligt att ställa det kravet. Ordet nytta får ses i ett vidare perspektiv. Som sagt är vi fullt beredda att tycka att det verkligen är till nytta för oss alla när vi ställer upp med demokratiarbete och miljöarbete och så vidare. Det handlar inte om nytta räknad på kronor, intäkter i Stockholm. Det är inte det som det handlar om, Ann Mari Engel.

Jag är angelägen om att ha en stor bredd på vår internationella verksamhet. Jag har dock inte uppfattat riktigt att det fanns ett sådant samtalsklimat här.

Anförande nr 87

Borgarrådet J ä m t i n (s): Det är svårt med avgränsningar och prioriteringar inom alla områden, kanske speciellt i det här området. Jag delar självklart det som finansborgarrådet uttrycker, att det är viktigt att vi prioriterar.

På vilket sätt stöder den här strategin stockholmare som har rötter i andra länder och som kunde bidra när vi ska hitta marknader i Adzerbadjan, i Centralamerika eller vad det nu handlar om? De marknaderna är inte utpekade i den här strategin.

Jag har en annan fråga som jag hoppas ska kunna läsas på det sätt som jag nu kommer att uttrycka det. Det gäller biståndet. Staden ska inte hålla på med om bistånd. Men om någon ber om att vi ska hjälpa med bistånd ska vi vara positiva. Det gläder mig att höra det. Men det som står i strategin är följande: Projekt av biståndskaraktär kan enbart komma i fråga om finansiering sker externt – det är helt korrekt, jag håller med om det – under förutsättning att begäran om biståndet kommer från Sida, EU eller FN. Jag kan tänka mig väldigt många Rädda Barnen-grupper i

Tanzania som ber om bistånd, demokratigrupper i Centralamerika och så vidare, och då ska vi enligt den här strategin avslå den begäran.

Anförande nr 88

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Anledningen till att vi skrivit detta är, som också Carin Jämtin konstaterar, att vi är tvungna att göra en avgränsning, vad som kan vara ett åtagande för Stockholms stad och vad som rimligen är ett åtagande för Sida, regeringen och Utrikesdepartementet. Jag tycker att det är rimligt, och vi har tydliggjort att finansiering av samarbete måste ske där. Annars tror jag att det blir väldigt svårt att göra prioriteringar. Risken är att det blir godtycke. Det är sannolikt väldigt behjärtansvärda och fullständigt rimliga önskemål i sig, men frågan är om Stockholms stad kan åta sig att på ett bra sätt utföra dessa. Därför har jag sett att den här avgränsningen är rimlig.

Men detta är ett levande dokument. Låt oss se hur vi använder det och utvecklar den internationella strategin vidare. Det är inget slam i några dörrar här, men jag vill vara tydlig med att avgränsningar och tydliga prioriteringar är fundamentet för detta.

Anförande nr 89

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Jag måste säga att jag ifrågasätter tydligheten i den här internationella strategin. Det står till exempel så här på s. 5: Staden ska söka samarbete med de internationellt mest framstående i de fall det leder till måluppfyllelse i till exempel ledande regioner i Nordamerika och Asien. Kan Sten Nordin utveckla vad som menas med det? Nordamerika och Asien – är det med dem vi ska ha ett internationellt samarbete därför att de är ledande regioner, och ledande när det gäller vad?

Varför ingår till exempel inte Östersjöländerna och Östersjön i den? Är det någonting som borde vara till nytta för stockholmarna är det väl att vi jobbar internationellt runt Östersjön för rent Östersjön som kan leva vidare. Varför nämner man till exempel inte det?

Anförande nr 90

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Då kanske jag kan vidareutveckla mina två frågor som Sten Nordin inte hann svara på. Nu har han tre minuter på sig att trycka på knappen för att svara på mina frågor.

Den ena frågan var vad som menas med ledande regioner. Vad är de ledande i? Vad är det för mål som ska uppfyllas? Varför nämns just Nordamerika och Asien? En annan fråga som jag har är just varför man inte nämner Östersjösamarbetet. Vad är den internationella strategin när det gäller Östersjöländerna? På vilket sätt ska Stockholm involvera sig internationellt med länderna runt Östersjön? Det är också en fråga som jag skulle vilja ha svar på.

Jag tycker att strategin är väldigt begränsande, som många har sagt. En sådan begränsning är att det man i princip pratar om är vänort till alla huvudstäder, men man ska undvika avtal med andra städer och orter. Jag kan ändå se tillfällen där det skulle kunna vara till nytta att Stockholm till exempel engagerade sig i Suleimanya eller i Gaza eller i en stad i Adzerbadjan. Där kanske man har nytta av den kunskap som finns hos svenska företag eller som finns hos Stockholms frivilligsfär, fackklubbar i Stockholm, skolorna. Är det så att all den typen av samarbete tydligt ska undvikas kan man missa chansen både till att globalt delta i att utveckla demokrati och till ekonomisk nytta för svenska företag. Varför har vi den här strikta begränsningen?

Anförande nr 91

Borgarrådet N o r d i n (m): Både du och jag har lämnat riksdagen, och det ställs vissa krav när det gäller begränsning på att vara tydlig i fråga om det internationella samarbetet. Skulle jag vara lite elak skulle jag kunna säga att om man vill öppna för alltför mycket blir det så att fullmäktige nästan inte kan ha någon internationell strategi som styrdokument.

När det gäller tillväxtregionerna är de angivna som exempel. Stora delar av vårt internationella arbete sker i närområdet. Det är i högsta grad i Östersjöregionen. Vi har för närvarande ordförandeskapet i BaltMet, och vi kandiderar för att ha det ytterligare ett år. Ulla Hamilton är ordförande där. Arbetet i Euro Cities är en av de tyngsta delarna i det samarbetet.

Sedan har vi också exemplifierat att det kan finnas all anledning för oss och bra för sockholmarna att vi samverkar med olika tillväxtregioner. Då har vi exemplifierat med Nordamerika och Asien som faktiskt efterfrågades tidigare av andra debattörer.

Anförande nr 92

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Som jag ska förstå Sten Nordin är det just tillväxtregioner som Moderaterna ser särskild anledning för Stockholm att engagera sig i. Jag tycker att det är en ganska olycklig strategi, om man säger att det enbart ska vara de länder som i dag är tillväxtregioner där vi har mest att vinna. Det är väldigt olyckligt när Stockholm inte är närvarande i vissa andra delar av världen där man i framtiden kommer att behöva bygga upp städer. Man kanske kommer att behöva sanera mark som kanske är väldigt miljöstört. Man kanske behöver bygga upp ett bra vattenreningssystem som Stockholm är väldigt duktigt på.

Vi har kompetens i Stockholm som skulle kunna användas i olika delar av världen som inte är tillväxtregioner. Det är väldigt olyckligt om Stockholm, som har en tydlig strategi, skulle vara frånvarande i den typen av arbete.

Jag tycker att det är bra att Stockholm fortsatt ska vara engagerat i Östersjöområdet. Jag hade bara hoppats att det skulle framgå tydligt av en sådan här internationell strategi.

Anförande nr 93

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Stockholm ska ha en ledande position i världen, det vill vi alla, och det handlar om både givande och tagande. Stockholm har naturligtvis en hel del att lära av andra. Det vore väl förmått av oss att inte tillstå det. Det ser vi inte minst i de internationella kontakter som vi har när vi besöker olika verksamheter inom olika områden.

I den globaliserade världen handlar det om att ha kontakter mellan enskilda människor, det handlar om näringsliv, företagande och inte minst miljöarbete. All verksamhet som ska utvecklas kräver att människor möts, inte bara inom landet, och att sitta vid samma bord underlättar naturligtvis utvecklingen.

Enskilda verksamheter inom till exempel äldreomsorgen har haft en del kontakter med andra länder. Det har handlat om allt utifrån chefsutveckling till bemötandefrågor. Skolor har haft kontakter med vänskolor i andra länder.

Inom EU pågår för hela landet samarbete mellan olika regioner. Det finns goda exempel som kan lyftas fram på hur samarbetet skulle kunna ske. Det finns andra exempel som vi kanske ska lägga åt sidan.

Även om det är viktigt med gränsdragningar tror jag att det också är viktigt att man hela tiden noga prövar de internationella kontakterna för att se var vi har möjlighet att tillföra något och var vi har möjlighet att lära av andra, inte minst i frågor som handlar om demokrati och jämställdhet. Jag tycker att det ska finnas en öppenhet för detta arbete, men det gäller att det hela tiden noggrant prövas.

Anförande nr 94

A n n M a r i E n g e l (v): Det låter bra, Ewa, men det är inte det som står i er strategi. Det är den här öppenheten som vi saknar. Den här strategin är väldigt stängd och minskar möjligheterna till internationellt arbete, eftersom där utpekats att allting ska vara till konkret nytta och allt ska pressas in i en budget med den uppfyllelse som står där. Det är bara vissa regioner som det gäller.

Hur ser du på biståndsarbetet? Jag tycker att det är ganska allvarligt att det står att man inte tänker bedriva något biståndsarbete utom om det direkt är på Sidas begäran. Tycker du inte att det ska vara möjligt för enskilda människor och organisationer i staden att initiera ett biståndsarbete ute i världen?

Anförande nr 95

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Enskilda människor och organisationer – ja, det är många frivilligorganisationer som har mycket internationellt arbete. Däremot inom till exempel Sala Ida och Sveriges Kommuner och Landsting efterfrågar man ibland hjälp från olika städer. Det är vid sådana tillfällen som vi kan få en förfrågan därifrån eller att vi själva tar initiativ till samtal med dem. Men enskilt biståndsarbete inte är någonting som Stockholms stad ska dra i gång med.

*§ 19 Införande av en gemensam lösning för inloggning till stadens e-tjänster
(utl. 2008:205)*

Anförande nr 96

A n d e r s B r o b e r g (kd): Även om vi är överens i sak kan jag inte låta bli att åter tala om att jag tycker att det är väldigt bra att man tar steget framåt vid införandet av e-tjänster som underlättar för medborgare att komma i kontakt med staden. Jag tycker att det är väldigt bra att man utgår just från medborgarna, inte från respektive verksamhet eller organisation och vad som är lättast att få utan försöker hitta något som funkar för medborgare i första hand.

Det är viktigt att det funkar även för andra, externa aktörer. Exempelvis har man öppnat datasystem för entreprenörer inom äldreomsorgen som kan direktrapportera till staden inom systemet, vilket båda tjänar på.

Det har varit synpunkter på anställdas möjligheter att som medborgare logga in. Jag tycker att det är väldigt viktigt att alla medborgare oavsett om man är anställd eller bara boende kan utnyttja detta. Men man måste nog se utifrån respektive verksamhet hur det funkar med IT-säkerhet och hur det funkar rent praktiskt.

Jag kan ta exempel för egen del från min arbetsplats. Jag kan inte använda e-tjänster på grund av att IT-avdelningen av säkerhetsskäl av stängt av de möjligheterna. Då får jag till exempel kontakta Försäkringskassan från min hemdator i stället. Det är möjligt att det finns sådana problem. Det måste man ha respekt för. Grunden ska vara att så många som möjligt ska kunna använda det. Det viktiga är att man via inloggningssystemet får än fler möjligheter att ta kontakt med stadens verksamheter och uträtta ärenden.

Därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

§ 20 Överenskommelse om exploatering för bostadsändamål vid området Brovakten vid kvarteret Glädjen i Stadshagen med KB Myran nr 316, Wallenstam AB
Genomförandebeslut (utl.2008:206)

Anförande nr 97

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Det är väldigt roligt att vi nu i dessa tider när vi diskuterar hur vi ska hålla uppe bostadsbyggandet kan presentera ett positivt ärende för kommunfullmäktige. 270 nya lägenheter på Kungsholmen, 270 nya hyresrätter, som det ju fortfarande finns en stor efterfrågan på. Efterfrågan på bostadsrätter har haft en nedgång. Men som man uppfattar det finns det nu när människor är lite mer försiktiga efterfrågan på hyresrätter av olika slag.

Det här projektet är ett utvecklingsprojekt. Vi måste klara av att bygga i svåra lägen. Det är här som staden och byggherren har jobbat gemensamt för att klara av de svårigheter som onekligen finns med den här placeringen. Men klarar vi inte av att bygga i den här typen av svåra lägen och om vi inte gemensamt utvecklar detta med byggbranschen kommer vi att förlora väldigt många goda möjligheter att bygga. Mer och mer blir definierat som problematiskt. Det här är i grunden ett centralt placerat projekt med nya hyresrätter.

Vi har andra sådana här erfarenheter. Vi har byggt ganska nära Essingeleden på Electrolux tomt på Lilla Essingen och lyckades lösa de problem som finns. Jag tycker att det är oerhört positivt att man göra detta.

Jag är förvånad över oppositionens negativa hållning till detta, och det kan man undra över. Gudskelov röstade ni för själva projektet – skam hade det varit annars. Med tanke på alla de reservationer som ni reser skulle vi inte kunna få några nya projekt i staden. Det skulle vara ett stort bekymmer om vi inte kunde göra detta. Här får ni bestämma er för hur ni tror på stadens utveckling.

I samband med det här ärendet, herr ordförande, kan vi se att vi kan få upp betydligt fler ärenden för att bygga nya hyresrätter. Majoriteten har lagt fram konkreta förslag om sänkta tomträttsavgälder som gäller för flerfamiljshus, men jag skulle gissa att de flesta nu framöver kommer att gälla nya hyresrätter. Vi har också lagt fram ett stimulanspaket om 20 miljarder som också innehåller att vi utökar ramarna för bostadsbolagens produktion.

Det är oerhört viktigt att nu se till att bostadsbyggandet inte går ned. Vi har stora behov av bostäder. Stockholm fortsätter att växa. Vi har brist på bostäder. Vi måste på allt sätt motverka att vi hamnar i en situation liknande den i början av 90-talet då bostadsbyggandet i stort sett slogs ut i den dåvarande lågkonjunkturen. Det tog väldigt lång tid innan det kunde komma i gång igen. Det fanns inte beredskap hos byggherrarna som hade tappat kompetens och förlorat sin personal, som inte hade arbetat med det, och staden hade inte organisationen i gång när det gäller markanvisningar och planer. Det tog väldigt lång tid till att komma i fatt. Det gäller att inte upprepa den typen av misstag.

Oavsett konjunktur kommer vi framöver att behöva ha flera sådana projekt som Brovaktan där vi löser problemen med buller och miljö och kan bygga bra och miljövänliga goda bostäder för alla stockholmare och alla dem som flyttar in till Stockholm och efterfrågar detta.

Med stor glädje yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 98

M a r i a H a n n ä s (v): Ordförande, fullmäktige och medborgare! Det här förslaget har det varit ganska svårt att ta ställning till, tycker vi. Det är ett område med buller, vindar när man ska bygga höga hus, mycket partiklar, solljuset på gårdarna är ett problem. Finns det plats för utevistelse? Finns det lekplatser för mindre barn?

Vi tycker att det har varit svårt av just de här skälen. Däremot tycker vi att det är bra att man bygger på redan hårdjord mark, industrimark. Vi tycker att det är väldigt bra att man bygger hyresrätter. Det är 260 lägenheter som är på gång. Vi hade ärendet uppe i stadsbyggnadsnämnden i torsdags för antagande, och vidare till fullmäktige ska det komma. Men det är som sagt problematiskt med att man bygger hyresrätter som en skärm mot buller och lägger bostadsrätter bakom. Vi tycker inte att det ska bli som ett mantra, det känns lite grann som att det är så. Det finns flera förslag i Stockholm just nu där man vill bygga hyresrätter som ett bullerskydd framför bostadsrätterna.

Vi tycker ändå att det är ett bra förslag och yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag. Vi tror att det kan bli en bra boendemiljö med de skärmar som man ska ha till exempel mot Essingeleden. Det kommer att bli problematiskt med vindar, men vi tror ändå att det kan bli ganska bra. Det hoppas vi.

Parken däremot är jag lite orolig för. Jag tror inte att man vill sitta under Essingeleden, kanske vid sidan. Där får man lägga ned stor kraft för att göra den attraktiv.

Som sagt yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag. Men det har varit svårt att ta ställning till ärendet. Vi tycker att det är jätteviktigt att man bygger fler hyresrätter. 10 procent av lägenheterna som byggts i år enligt tertialrapport 2 är hyresrätter. Vi vill verkligen att det byggs flera hyresrätter, det är aldrig något problem med att hyra ut dem. De är ofta uppbokade långt innan färdigställandet, inte minst i Skarpnäck där vi bygger ungefär 1 200 lägenheter som blir klara en efter en, och det är jättebra.

Anförande nr 99

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vill givetvis yrka bifall till vår reservation i kommunstyrelsen. Det är dock inte reservation angående byggnationen. Jag vill varna finansborgarrådet så att han inte lägger ord i min mun den här gången.

Vi är naturligtvis glada för att de här hyresrätterna kommer till, i synnerhet för att de finns i innerstaden. Det har vi inte varit så bortskämda med i exploateringsnämnden. Trots att vi nu kan se en viss ökning av markanvisningar till hyresrätter har vi ändå hittills inte varit nöjda med hur man har markanvisat under den här mandatperioden. Det vill vi påpeka.

I det här fallet ska Wallenstam bygga alldeles intill Essingeleden i ett läge som verkligen är utsatt för buller och där det är oerhört komplicerat att bygga. Så har det varit hittills under mandatperioden. Hyresrätterna har inte markanvisats till någon del alls i attraktiva lägen, utan hyresrätterna har fått ta det som byggherrar som bygger bostadsrätter kanske inte har velat ha. Det handlar vår reservation om. Vi ska ha en rättvis markpolitik.

Nu har majoriteten i exploateringsnämnden visserligen aviserat att nämnden under nästa år ska stimulera byggandet av hyresrätter, och jag ser verkligen fram emot att nämnden börjar markanvisa för hyresrätter även i attraktiva lägen. Givetvis är min förhoppning att det inte ombildas till bostadsrätter när de väl är färdigbyggda.

Anförande nr 100

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige och eventuella åhörare! Jag yrkar bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Det gäller att inte förenkla för mycket, Sten Nordin. Det här bygget är faktiskt ett gränsfall och behöver problematiseras något. Vi är glada att det blir hyresrätter, och vi tycker att det är helt okej att man bygger där. Vi tycker även att det är bra att bygga höga hus. Det har vi ingenting alls emot. Men vad man gör i det här fallet är att lägga väldigt mycket ansvar på fastighetsägaren när det gäller drift och skötsel. Det ska finnas filter installerade i huset för att det ska bli en dräglig boendemiljö så att det inte blir för höga partikelhalter inomhus. Det behövs alltså filter och anordningar, fläktar, teknisk apparatur.

Det här kräver alltså mycket av fastighetsägaren. Sådant brukar vi inte ha normalt sett. Dessutom tar filtrarna inte bort de små partiklarna, de som går hela vägen ned i lungornas alveoler, bubblorna. De små partiklarna skadar också barn i större utsträckning. Hela det här projektet är verkligen ett gränsfall, 35 meter från Essingeleden ska husen ligga. Bullret är också ett problem. Men som sagt: Vi får se, men vi lägger stort ansvar på fastighetsägaren att underhålla filter och fläktar. Annars blir det en väldigt dålig boendemiljö.

Det som också oroar är gårdarnas utformning, med garage under. Det är alldeles för hög parkeringsnorm som vanligt. Det blir dåliga gårdsmiljöer där man inte kan plantera höga träd som skulle kunna ta upp en del av partiklarna och bullret. Därutöver tar vi en del naturmark i anspråk. Visserligen är det värdefullt ur rekreativevärde, men det är i alla fall en del av det gröna nätverket. Kungsholmen har ett nätverk av parker som hänger ihop, och här bryter vi en av länkarna.

Jag vill lyfta fram en idé som inte står någonstans men som skönhetsrådet har tagit upp och som jag tycker är en superb idé. De vill att man ska bygga ett växthus, ett orangeri, i parken under Essingebron. Man ska göra någonting för de boende där. Det kan vara upplyst och bli vackert, för det är en ganska sunkig miljö med buller och partiklar. Att göra en glasbyggnad där, en tyst oas, upplyst med grönska, tycker jag vore jättebra. Det skulle verkligen bli ett tillskott i hela projektet. Jag vill föra in den tanken från skönhetsrådet. Varför skulle vi inte ta in det?

I övrigt enligt vårt yrkande i kommunstyrelsen.

Anförande nr 101

G u l a n A v c i (fp): Jag vill som ledamot av exploateringsnämnden börja med att säga att jag är väldigt stolt över att ha kunnat vara med och bifalla detta ärende. Det är som finansborgarrådet sade inledningsvis: Det är nu det är viktigt för staden att visa sin styrka och bygga i synnerhet hyresrätter så att vi också kan leva upp till den politik som vi gick till val på när vi sade att vi vill ha blandade boendemiljöer, både i innerstaden och i ytterstaden.

Det är också glädjande att höra att vänstersidan tycker att ärendet är bra, men när det gäller oron över buller från Essingeleden står det faktiskt ganska tydligt i utlåtandet på s. 149 att byggherren Wallenstam kommer att ta hänsyn till det. Man kan klart och tydligt läsa till exempel att husens stomme ska vara rasdämpande för att klara explosioner från Essingeleden och att lägenheter som vetter mot leden kommer att ha en inbyggd loftgång som skyddar mot risksituationer och buller. Det kommer också att finnas brandförstärkning och fönster mot leden tillsammans med andra brandskyddande åtgärder inomhus. Inga lägenheter kommer heller att ha fönster som vetter direkt ut mot leden.

Jag tycker alltså att det här ärendet visar på en väldigt stor seriositet, och jag är övertygad om att byggherren som kommer att bygga de här 270 hyresrätterna också kommer att se till att allting går till väga på rätt sätt. Jag är också övertygad om att det i fortsättningen under denna mandatperiod kommer att beviljas fler markupplåtelser för att man ska kunna bygga fler hyresrätter.

Med detta, herr ordförande, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 102

M a r i a H a n n ä s (v): Du sade att det var bra att vi tyckte att det här förslaget är bra och att du inte är orolig och så där. Men när man bygger höga hus finns det faktiskt stora problem. För ungefär en månad sedan var det ett seminarium som några av oss här i salen var på. Där tog man upp de stora problem som finns med så höga hus som det här kommer att vara.

Trots det tror jag ändå att man kan hitta bra lösningar, men det blir väldigt svårt med bullret, inte bara från Essingeleden utan även från Nordenflychtsgatan. Där ska man

till och med göra sådana här stora glasskärmar mot gatan för att kunna få lite tyst på den gård som vetter mot väster.

Det är alltså inte helt enkelt, och det säger ju också de tjänstemän som har tagit fram ärendet. Jag vill alltså bara säga att vi är positiva, men det är stora problem, och det är därför vi har diskuterat det väldigt noga.

Anförande nr 103

G u l a n A v c i (fp): Jag har inget att invända mot det Maria Hannäs är orolig över. Den oro du lyfter upp har funnits i konsekvensanalysbeskrivningarna, men i den fortsatta processen kommer vi givetvis att se till att projektet löper på ett sådant sätt att saker och ting går till väga på rätt sätt. Jag är helt övertygad om att byggherren som har fått markupplåtelsen också kommer att följa de direktiv som finns.

Anförande nr 104

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige och Gulan! Jag kan läsa. Vi kan alla läsa på den här sidan. Jag har läst precis samma sak som du läste i ärendet, så jag behöver inte ha någon högläsning i den här salen.

Vår reservation handlar om den hittills förda markpolitiken och ingenting annat. Den anser jag att vi fortfarande har rätt att reservera oss emot. Vi håller inte med om den förda markpolitiken. Vi har en annan markpolitik.

Anförande nr 105

G u l a n A v c i (fp): Jag förstår inte varför Mirja är så upprörd. Jag tror inte att någon på den här sidan har sagt något om att Mirja inte kan läsa och att vi därför ska stå här och propagera för högläsning.

Jag ville bara tydliggöra att det faktiskt står klart och tydligt på s. 149 om projektets framtida tillvägagångssätt. Det är väl inget att vara upprörd över.

Anförande nr 106

L u k a s F o r s l u n d (c): Ordförande, fullmäktige! Det är glädjande att det finns byggherrar som vill bygga även när tidningarna proklamerar kristider. Att det dessutom finns de som vill bygga högt och bygga hyresrätter trots det rådande hyressättningsystemet är helt fantastiskt. Det är jätteroligt att de här två höga husen blir till.

Vi i Centerpartiet är glada över att Brovaktens två miniskrapor får sticka ut lite i Stockholmsilhuetten. Tillsammans med det tredje huset som kommer i nuvarande Kristineberg kommer det att märka ut det nya stadsutvecklingsprojektet Nordvästra Kungsholmen och bli något som man kan navigera efter i Stockholmsgeografin.

När man bygger högt använder man marken effektivt, och det måste vi göra i ett växande Stockholm. Då kan vi bevara och utveckla grönområden samtidigt som staden växer.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

*§ 23 Försäljning av aktierna i AB Vitgatan, dotterbolag till AB Familjebostäder och AB Björnstjärnan, dotterbolag till Stockholms AB till Primula Byggnads AB.
Hemställan från Stockholms Stadshus AB (utl. 2008:209)*

Anförande nr 107

Borgarrådet L a r s s o n (m): Ordförande, fullmäktige! Jag är väldigt glad över att stå här i dag och ha det här ärendet på fullmäktiges bord. Det är nämligen positivt att få presentera ett ärende som är ett utslag av den aktiva fastighetsförvaltning som vi nu bedriver i den här staden.

Det är positivt för Stockholms ytterstad, och det är positivt för Stockholms innerstad att vi har tre aktiva kommunala bolag som söker nya aktörer, som söker gemensamma nämnare med andra bolag och andra fastighetsförvaltare.

I dagens ärende har vi en bytesaffär som innebär att Stockholms stad något stärker sin position ifråga om förvaltandet av fastigheter i innerstaden, samtidigt som vi får in ytterligare en aktör i områden där kommunen tidigare varit mycket dominant. Det är positivt, för om vi får in ytterligare en aktör i ytterstaden får vi också in en gemensam partner som tillsammans med staden kan ta hand om ett antal problem och ett antal utvecklingsmöjligheter.

Den stärkta närvaron i innerstaden är också bra, för de fastigheter som är aktuella ligger på ett sådant sätt att vi genom dagens beslut får fastigheter som ligger mycket strategiskt för Familjebostäder och Stockholms ABs övriga fastigheter i det här området.

Jag är alltså mycket positiv till den här affären, och det är förvånande att oppositionen inte har hittat några positivt med dagens affär. Inledningsvis tyckte jag mig ändå höra en viss förståelse för att det var positivt att man fick in andra aktörer och att man gjorde den här typen av byteshantering. När jag sedan konstaterar hur reservationen är skriven anar jag att man har haft någon form av diskussion inom oppositionen och då konstaterar att man inte kan tycka att någonting som majoriteten gör är bra. Bland annat har man sagt att allmännyttan är oslagbar, och den ska vi slåss för, och ekonomin i kommunens bolag är extremt god och därför behövs inte den här typen av affärer.

Då vill jag bara erinra om, innan ordföranden lämnar ordet till övriga talare, att anledningen till att kommunens bolag har denna goda ekonomi i dag är just den aktiva fastighetsförvaltning som vi också bedriver. Jag tycker att det är lite märkligt att oppositionen i mångt och mycket sätter sprätt på en massa pengar som man inte gillar att man får in i de här bolagen på olika sätt.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 108

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Man blir lite konfunderad, inte minst när man hör ansvarigt borgarråd säga att han är så glad att vi har en aktiv fastighetsförvaltning. Det har vi så klart ingenting emot, men vi är emot att man gör dåliga affärer. Den här affären innebär faktiskt att 600 lägenheter som försvinner från bostadsförmedlingen, för väldigt ofta är det så att de lägenheter som förmedlas av bostadsförmedlingen där 270 000 människor står i kö är allmännyttiga.

Det här känns därför jättemärkligt. Först har ni gjort er av med nästan all allmännytta i innerstaden, inte bara den här mandatperioden utan även den förra, och sedan kommer ni på att rackarns vad det blev några lägenheter kvar! Men då switchar ni lite, och så ger ni bort massor av lägenheter i attraktiv närförort – inte i ytterstaden där ni brukar prata om att det är så extremt mycket allmännytta. I en attraktiv närförort ger ni bort en himla massa lägenheter, och så blir det ett minus på 600 allmännyttiga lägenheter.

Jag tycker att det här blir en väldigt konstig politik. Den stora frågan är ju vad ni har emot allmännyttan. Först säljer ni smöret och tappar bort pengarna. Sedan försöker ni reda ut det, för det finns ju lite pengar kvar i kassakistan. Alltså tar ni ett kilo smör och byter det mot ett hekto margarin. Det var roligt att finansborgarrådet kom in här också. Han vet att kakor inte är fullt så goda om man snålar på smöret, använder för lite margarin och gör dem fettsnåla.

Det värsta är kanske inte att du får en kaka som inte blir särskilt god, utan det värsta är att det faktiskt är en riktigt dålig affär för stockholmarna.

Jag yrkar bifall till vår reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 109

Borgarrådet L a r s s o n (m): Ordförande! Det där tål att replikeras på. Vad är aktiv fastighetsförvaltning för Teres Lindberg? Någon gång har jag hört att ni tyckte att det var bra med fastighetsförvaltning, men vad innebär det för er? Är det att vi bara ska köpa? Om det är så att staden ska köpa, köpa, köpa vill jag fråga: Vad i hela friden ska ni köpa *för*? När man köper någonting behövs pengar. Vad har Teres Lindberg för slantar i bolagen som inte vi känner till? Faktum är att ni vill använda pengar som kommer in i bolagen just tack vare den aktiva fastighetsförvaltningen som innebär att man har sålt ett antal fastigheter i beståndet.

Jag tycker att det är viktigt att konstatera att vi uppenbarligen är överens om en sak: att vi ska vara aktiva. Men hur ska ni kunna vara aktiva när ni inte har några slantar?

Teres Lindberg! Svaret ligger hos dig. Det här är en bra affär. Det är en bra affär för stockholmarna, och det är en bra affär för de områden fastigheterna ligger i.

Anförande nr 110

T e r e s L i n d b e r g (s): Joakim! Vi har definitivt inte samma syn när det gäller vad aktiv fastighetsförvaltning är. Det är så uppenbart att det för er del handlar om att sälja för säljandets skull, i ärende efter ärende. Aktiv fastighetsförvaltning för mig är för det första att göra ganska goda affärer för stockholmarna, och de goda affärerna kan också handla om tillgången till hyresrätter och så vidare. Men ni gör dåliga affärer gång på gång. Det är det som är så märkligt. Här står ni och vurmår för marknadskrafter och för företagandet, men när Stockholm som kommun gör affärer är vi torsk hela tiden. Jag tycker att det är tråkigt och beklämmande att ni har den synen på aktiv fastighetsförvaltning. Det måste vara bra affärer och ingenting annat.

Anförande nr 111

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! I budgetfullmäktige tillät jag mig att använda en liten metafor från djurvärlden. Det handlade om de där tupparna som stod på ett ben och inte riktigt visste vad de skulle göra. Sådana är ni socialdemokrater nu. Ni vet inte hur ni ska kritisera aktiv fastighetsförvaltning, för å ena sidan ser vi till att sälja fastigheter för att det finns pengar som ni har idéer om vad man kan göra med. Å andra sidan kan ni inte heller tycka att det är bra att man säljer, för då är det något annat som är fel.

Faktum är att vi har sålt när det är höga priser, och vi köper nu när det är lägre priser. Det vi har gjort här är att vi har sålt orenoverade fastigheter, och vi har köpt renoverade fastigheter i attraktivt läge. Inga fastigheter har lägenheter som undandras bostadsförmedlingen. Kolla vad Primula har för policy i så fall, Teres Lindberg, innan du står här och bröstas sig som tupparna brukar göra.

Anförande nr 112

T e r e s L i n d b e r g (s): Björn! Det var dina gruppleddare och inte mina som sade att det var fullgod andel allmännytta just nu – inte tvärtom. Jag skulle gärna se att det var några till. Jag har svårt att göra en definition av vad som är det bästa och ultimata. Jag vet att det är för lite allmännytta i innerstaden, och det är du och ditt parti och några andra partier här ansvariga för.

Det blir så märkligt. Varför skulle vi ha något emot aktiv fastighetsförvaltning? Vi är emot dåliga affärer. Vi har ställt upp på en del affärer som ni har gjort i bolagen som har handlat om aktiv fastighetsförvaltning. Under förra mandatperioden gjorde vi flera stycken. Vi köpte ett hus i Tanto som var bostadsrätter och som man inte klarade av. Vi gjorde om dem till hyresrätter och förmedlade dem utan problem via bostadsförmedlingen. Vi gjorde ingen dålig affär, ingen förlust för stockholmarna.

Vi gjorde dessutom ute i Hjulsta om hyresrätter till äganderätter, för vi tyckte att det var en bra affär för stockholmarna. Det blev ingen förlust, och vi fick en ny upplåtelseform som inte fanns i den stadsdelen. Vi är alltså väldigt *för* aktiv fastighetsförvaltning.

Anförande nr 113

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Det här är ännu en akt i den ganska bedrövliga farsen, får man väl säga, om bostadspolitiken i Stockholm. I stället för att ge våra bostadsbolag fler aktiva uppdrag att bygga fler hyresrätter schackrar ni runt med hyresgästerna. Nu är det två stora områden som ni vill sälja i Blackeberg och Gröndal. Det är fastigheter som är i stort behov av stambyten. Dessa stambyten var inplanerade och finansierade av allmännyttan. Där fanns inget intresse för omvandling från hyresgästerna. I stället säljer ni, och den part som ni över huvud taget inte har frågat här är hyresgästerna som inte längre kommer att bo i allmännyttan och som riskerar att få högre hyror och så vidare efter renoveringen. De har väntat länge på det stambyte som nu skjuts upp ytterligare.

Ni säger att detta är en bytesaffär, men jag trodde att det skulle vara någorlunda jämnt i bytesaffärer. Här blir det ett minus på över 600 lägenheter. Man köper några i innerstaden och säljer ännu fler i närförorten. Jag kan faktiskt inte förstå de sakliga skälen till detta, för de här upprustningsplanerna finns och resurserna för det finns. Det är inte så att man inte har råd att rusta upp. Det är inte så, som du uttryckte det här, att vi sätter sprätt på pengar som vi inte har. Våra kommunala bostadsbolag har en oerhört god likviditet och hade det redan innan ni började sälja hus. Däremot kommer de på sikt att få en sämre ekonomi. Med färre och färre lägenheter försvinner ju intäkterna på sikt.

Det är verkligen fråga om väldigt kortsiktiga intäkter som ni laborerar med här. Det är väl bra att vara aktiv, men det beror lite på vad man gör. Allt är väl inte bra för att det är aktivt. Om det handlar om att göra en dålig affär, sälja på ett dåligt sätt som drabbar stockholmarna och som minskar allmännyttans tillgång till hyresrätter, tycker vi att det är en dålig affär. Vi tycker att det är bedrövt, med ert låga byggande av hyresrätter, att ni dessutom säljer de hyresrätter som finns.

Skulle ni kunna svara på om ni tror att det här blir en bra affär för hyresgästerna? Det är ju en part som inte har nämnts här men som jag tycker att man borde ta någon hänsyn till som värd, vilket faktiskt Stockholms stad är för de här hyresgästerna.

Anförande nr 114

Borgarrådet L a r s s o n (m): Jag är helt övertygad om, herr ordförande, att det här är en mycket god affär för de hyresgäster som är inblandade. Även om det är så som Ann Mari Engel säger – att ni hade en god likviditet – har vi nämligen konstaterat att ni under den tiden du hänvisar till uppenbarligen inte hade ett tillräckligt intresse av att renovera dessa fastigheter så att det är gjort. Det här är undermåligt skött ur den aspekten. Detta är fastigheter som behöver stambytas omgående. Till viss del har man börjat rota i en del av fastigheterna, men det är betydande arbeten kvar. Primula som är en aktiv fastighetsförvaltare kommer att gå in i detta arbete och genomföra det.

Jag tycker att det är lite synd att du skrämmer hyresgästerna och säger att det blir en massa hyreshöjningar. Det är precis samma typ av förhandling om hyreshöjningar

som sker när man gör stambyten inom de kommunala bolagen. Jag tycker alltså inte att du, Ann Mari, ska skrämma hyresgästerna.

Anförande nr 115

A n n M a r i E n g e l (v): Jag kan försäkra dig, Joakim, att jag inte skrämmer några hyresgäster. De är tillräckligt avskräckta redan av er politik. De har hört av sig, och de har uttryckt oro över och missnöje med det här förslaget, men det väljer ni att strunta i.

Jag vet inte vem som inte har rustat upp. Vi har ju bytt majoritet varje period här i staden. Självklart finns det eftersatt underhåll, men nu fanns det faktiskt en plan för det här stambytet, och det var finansierat inom allmännyttan. Då undrar jag varför du tror att man skulle tjäna någonting på att sälja det och låta någon annan fastighetsägare gör det här.

Det finns en hel del fördelar för hyresgästerna med att bo i allmännyttan. Bland annat har de internkö och sådant. De har känt sig trygga med det och trivts med det, och de såg fram emot den här upprustningen. Nu får de i stället en helt osäker framtid, och det kan de tacka dig för.

Anförande nr 116

Z a i d a C a t a l á n (mp): Ordförande, fullmäktige! Det har sagts mycket kloka saker i debatten tidigare, men från Miljöpartiets sida vill jag understryka det som inte går ihop för mig, och det handlar om den goda principen av aktiv fastighetsförvaltning. Visst - men det kan inte vara ett enda mål i sig om man inte tänker på och förstår sig på konsekvenserna. I det här fallet blir det, som det redan har sagts, ett netto på minus 600 lägenheter i allmännyttan. Var det det ni i alliansen ville när majoriteten föreslog att vi skulle ha ett stopp i utförsäljningen, i och för sig vad gäller innerstaden? Var inte det vi ville göra då att behålla de allmännyttiga lägenheter vi har, speciellt i de attraktiva områdena som vi nu diskuterar bland annat i Blackeberg och Gröndal och som utförsäljningen handlar om? Ska vi bli av med så många lägenheter i dessa fina områden?

Frågan är vad aktiv fastighetsförvaltning är för er. Jag skulle säga att detta är en dålig affär. Jag håller med Vänsterpartiet och Socialdemokraterna i den här frågan, och jag vill yrka bifall till vår reservation.

Anförande nr 117

Borgarrådet L a r s s o n (m): En aktiv fastighetsförvaltning handlar om att man gör det man kan för att förädla beståndet och som hyresvärd, vilket man är i de tre bolagen, bli riktigt bra på fastighetsförvaltning. Det innebär också att man gör affärer för att stärka ekonomin så att man har ekonomiska muskler för att just vara aktiv, se till att renovera det som behöver renoveras, se till att rusta det som måste rustas och även bygga nytt. En aktiv fastighetsförvaltare är en fastighetsförvaltare som

utvecklas, och det är inte riktigt så alla våra tre kommunala bolag har skötts under ett stort antal år, även om det finns stora skillnader mellan bolagen, ska jag också säga.

Men det är viktigt att man är aktiv, och det är viktigt att ha ett mål där hyresgästerna är i centrum. Det innebär också att man behöver ekonomiska muskler, och de här affärerna är bra. Vi får in fler aktörer i områden där kommunen annars är dominant. Det är skillnaden.

Anförande nr 118

Z a i d a C a t a l á n (mp): Jag förstår fördelen, men jag förstår fortfarande inte hur detta kan uppvägas av att vi faktiskt förlorar 600 lägenheter i allmännyttan. Jag får inget svar på den frågan av majoriteten. Ingen av er har nämnt detta. Att stärka musklerna undrar jag hur man gör nu när man motiverar nuvarande hyreshöjningen med bland annat att Stockholms stad har högre avkastningskrav. Vad handlar det om i slutändan? Grova skattesänkningar kanske? Vi borde tänka på att behålla det som gör stockholmarna trygga, och det är inte den här utförsäljningen.

Anförande nr 119

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Aktiv fastighetsförvaltning är egentligen någonting som alla som sysslar med fastigheter har skyldighet att jobba med. Det handlar om både nybyggnad, ombyggnad, tillbyggnad, reparationer, underhåll och också faktiskt försäljning.

Det är nämligen genom att göra allt detta som man får en rejäl utveckling av ett bolag och av ett fastighetsbestånd, och det gäller även oss i allmännyttan. Om vi inte gjorde det utan satte oss med armarna i kors och tyckte att det är väl kul att förvalta det vi har skulle det förvisso bli ett bra fastighetsbestånd, men å andra sidan skulle vi inte få någon förändring. Vi skulle inte få någon förändrad inriktning, vilket ibland är nödvändigt.

Jag tycker att det här är ett alldeles utmärkt förslag på hur man kan göra. För Stockholmsdels del, ska jag säga, fanns inget stambyte planerat och finansierat inom de närmaste två tre åren. Stambyte skulle lika fullt genomföras.

Det är en faktaupplysning jag verkligen vill understryka. Vi köper alltså fastigheter i innerstaden i attraktiva lägen. Det är alldeles utmärkt. Det är precis så vi ska jobba. Men så säger ni att vi undandrar 600 lägenheter. Det gör vi inte alls; de här lägenheterna finns kvar.

För att ge lite tröst och lite plåster på sårn till oppositionen kan jag bara bidra med att vi har i dag i Stockholmsdel har genomfört en affär där vi fixar till 700 nya hyresrätter genom ett samarbete med andra aktörer på marknaden. Dessa hyresrätter kommer att finnas i väldigt attraktiva områden som till exempel Örnberg och Årstadal. Det är också ett exempel på den aktiva fastighetsförvaltningen. Vi har alltså pengar som vi har fått genom försäljning till bostadsrättsföreningar och genom försäljning av fastighetsbestånd.

Dessa pengar använder vi nu till att producera ytterligare hyresrätter, och dessa hyresrätter är precis vad vi i allmännyttan ska göra. Dessa hyresrätter kommer stockholmarna och bostadsförmedlingens kö till godo, och det är endast tack vare att vi både har sålt, köpt, byggt och nyrenoverat. Det är så vi kan göra sådana här affärer också. Så lägg plus 700 i er statistik i stället!

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 120

K e r s t i n W i c k m a n (mp): Det är som vi vet inte bara hyresgästerna som kommer att drabbas av högre hyror, utan det är också de som har lokaler, till exempel i Blackeberg. Det är alltså 75 lokaler som ska säljas, om jag läser ärendet rätt.

Vi lever just nu i en tid av finanskris, och många små företagare, caféer, bagerier etcetera som gör dessa förortscentra till levande och intressanta miljöer kommer alltså att drabbas av svårigheter. Jag tycker att om vi ska värna om företagandet i den här staden ska vi också kunna se till att de lokaler som vi erbjuder olika småföretagare håller rimliga hyror. Nu frånhänder vi oss ännu en gång makten och möjligheten att styra över detta i vår stad. Det är många centrumanläggningar som redan har sålts ut, och det har drabbat dem som har verksamheter där och även de kulturverksamheter som råkar befinna sig i dessa centrumanläggningar.

Anförande nr 121

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Nu är det ju så att när man har en lokal hyresmarknad värnar man sina hyresgäster, annars får man tomma lokaler. Det kommer naturligtvis den nya fastighetsägaren att göra, precis på samma sätt som hyresvärderna i Blackebergs centrum – inte Stockholms hem, utan alltså Familjebostäder. Jag känner detta centrum sedan min tid i Familjebostäder. Det finns ingen anledning till oro när det gäller den saken, för man måste se till att man har sina hyresgäster kvar. Det är alldeles klart, särskilt när det gäller lokalhyresgästerna i de småcentrum vi har runt om i staden.

Anförande nr 122

A n n M a r i E n g e l (v): Björn! När det gäller den rejäla utvecklingen av allmännyttan som du pratar om är det väl i slutändan en rejäl avveckling vi får se, för det kan ju bli intressant att se när er period är slut vad facit blir och hur många hyresrätter som är kvar. Den aktiva fastighetsförvaltningen har hittills gett ett väldigt stort underskott. Det är väldigt positivt att ni går in nu och räddar JM och bygger hyresrätter eftersom de inte kunde sälja sina planerade bostadsrätter. Men då ska man komma ihåg att så gjorde vi också ibland, och det är bra att det finns pengar så att man kan gå in och ta över projekt. Men i det ärende som togs i dag står också att detta gör man även för att kunna fylla den byggkvot man har. De kommunala bostadsbolagen fyller nämligen inte sina nybyggnationskvoter, och då bidrar de genom att köpa in. Det är bra att de köper in, men det vore ännu bättre om man

satsade ännu mer på att bygga, för det som behövs nu är rejält många nya hyresrätter i staden.

Anförande nr 123

B j ö r n L j u n g (fp): Återigen hör vi exempel på hur vänstersidan verkligen inte kan bestämma sig för vilken fot man ska stå på, där man står som tuppen och sprätter och försöker gala på bondgården. Problemet med er är att om ni fick råda så fanns det inga pengar att köpa några fastigheter eller mark för. Ni kan inte skaffa några pengar, för ni kan inte tänka er att sälja någonting.

Det jag säger nu är att det blir ytterligare 700 lägenheter till Stockholmshem. Det tycker jag är väldigt positivt. Om vi ökar andelen hyresrätter i områden där bostadsrätter dominerar och dessutom gör det genom att vara flexibla och använda oss av både färdiga projekt och hus som annars skulle ha blivit bostadsrätter och därigenom får en mer blandad upplåtelseform är det väl alldeles utmärkt. Det här är typexempel på liberal bostadspolitik, så jag tycker att det är alldeles utmärkt!

Anförande nr 124

B a r r y A n d e r s s o n (s): Herr ordförande! Jag skulle bara vilja säga till Björn att det går att göra sådana här affärer med plus också. Förra mandatperioden, alltså före din tid, när vi styrde i Familjebostäder gjorde vi en enig affär mellan både majoritet och opposition. Vi hade tre krav och när din ordförande kom till oss sade vi: Inga höjda hyror, ingen försäljning och ett totalt plus när det gällde lägenheter i allmännyttan! Vi var överens, och då det var mycket lättare för oss allihop att bara gå till de här hyresgästerna.

Jag tycker att man ska ha en ödmjuk ton, Björn, och jag tycker att man ska söka samarbete med oss, för den dagen ni kommer och säger att vi tjänar 1 000 lägenheter på det här, då kommer vi inte att vara bångstyriga. Då kommer vi att resonera på ett annat sätt. Var lite ödmjuk i stället för att hela tiden ha det här syftet, för det är en ny inriktning, precis som du säger. Kom så kan vi göra upp om sådana här saker, för det finns bra affärer och i bra affärer kan man vara överens - men inte i dåliga affärer.

Anförande nr 125

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Den tidigare ordföranden i Familjebostäder, Barry Andersson, har helt rätt i att man ska göra bra affärer. Detta är exempel på en väldigt bra affär. Det här är en affär som dels ger ett antal attraktiva bostäder i innerstaden, dels innebär att Stockholmshem köper till ytterligare lägenheter i samma kvarter i Fredhäll som Primulaaffären. Det har vi också gjort upp om i förra veckan, och den affären genomför vi nu.

Dessutom är det så att sammantaget i dag har Stockholmshem sett till att antalet hyresrätter ökar med 700 lägenheter i staden. Det är väl ett alldeles utmärkt exempel på aktiv fastighetsförvaltning, och det är för att vi har pengar att göra det. Kom ihåg det!

Anförande nr 126

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige och framför allt den samlade oppositionen! Det här inte bara en fråga om "bångstyrighet", utan frågan måste ändå ställas ungefär så här: Blir ni någonsin nöjda med någonting som vi kan få för oss att göra med våra bostadsbolag? Tidigare trodde ni ju i det längsta inte att vi menade allvar ett enda smack med det vi sade om aktiv fastighetsförvaltning 2006. Då sade vi bland annat att aktiv fastighetsförvaltning bland annat betyder byten. Det minns ni att vi sade, och ni var emot det för ni trodde inte på oss när vi sade det.

Nu byter vi till oss fastigheter på Kungsholmen och Södermalm, eftersom vi, hör och häpna, menade allvar. Vi vill öka närvaron i innerstaden som vi sade, och nu gör vi det. Så långt tycker jag att det hänger ihop.

Men då är det också fel. Det är fel principiellt och det är dessutom "en dålig affär". Sammanfattningsvis och som Björn Ljung redan har berört: Ni vet verkligen inte hur och varför. Ni vet bara att ni måste vara emot. Ert alternativ är varken särskilt aktivt eller särskilt lönsamt. Teres Lindberg nämnde Tantogatan där Svenska Bostäder år 2003 tvingades köpa färdiga tomma lägenheter dyrt. Det var inte så lönsamt. Er förmenta aktivism bygger nämligen på att ni ensidigt vill köpa in saker som kan heta sådant som Skrapan eller tomma hus på Tantogatan, men den bygger högst uppenbarligen inte på några byten och inte heller på några försäljningar.

Den aktivismen är alltså med förlov sagt något ensidig, och jag undrar sammanfattningsvis vad det är för aktivism och hur er förmenta aktivism skiljer sig från vår som vi säger att vi genomför och faktiskt, hör och häpna, gör det.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 127

A n n M a r i E n g e l (v): Vår aktivism handlar om att skapa så mycket hyresrätter som möjligt, eftersom det är det som är efterfrågat just nu. Men Rolf, skorrar det inte lite lustigt när du säger: Vi tycker att det finns för lite allmännytta i innerstaden. Hade det då inte varit praktiskt att inte sälja allmännyttan i innerstaden och inte erbjuda allt till försäljning? Nu när det återstår 3 procent om alla affärer går igenom, vilket de kanske inte gör, säger ni att vi behöver mer allmännytta i innerstaden så vi ska köpa lite hus. Är inte det lite tvehåget?

När ni säger att det inte finns några pengar minns jag att det ett antal år tillbaka fanns så mycket pengar i bostadsbolagen att ni förde över 3,9 miljarder och lade in dem i koncernen. Ändå har det funnits ganska mycket pengar kvar, och jag är övertygad om att det finns pengar i bostadsbolagen så att man kan bedriva en aktiv inköpspolitik, vilket vi gjorde under vår period utan att motprestationen var att vi sålde fler än vad vi köpte. Summa summarum handlar det ju om hur många hyresrätter det kommer att vara kvar när er period är slut. Det får vi diskutera då, Rolf.

Anförande nr 128

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige och Ann Mari Engel! Som Ann Marie Engel är väl medveten om, eftersom vi diskuterade frågan på koncernstyrelsen tidigare i dag, kommer kamrat 3 procent inte att gälla. Du har färsk information och vet själv att de här ombildningarna inte kommer att äga rum - så klart.

Vi har hela tiden sagt, och det är väl det som stör dig, att vi menar allvar med aktivism och vi menar allvar med byten. Det är klart att eftersom vi tror på byten är det ganska uppenbart att vi vill ha just den profil som vi nu har. Jag tolkar ditt inlägg som att du vet att det är den här typen av byten som är korrekta, som når viktiga bostadspolitiska mål. Självklart finns det pengar, men grejen är att det finns pengar för att vi styr. Det finns inte pengar när ni styr. Ni kan maximalt sätta sprätt på de pengar vi har skapat, men ni skapar inga nya. Det är det som är skillnaden. Med vår politik får man både nyproduktion, upprustning och en massa andra samhällsnyttigheter. Er politik bygger däremot systematiskt på att ni intecknar våra försäljningar, Ann Mari Engel. Det är en stor skillnad.

Anförande nr 129

T e r e s L i n d b e r g (s): Rolf! Du sade att vi aldrig är nöjda med någonting som ni gör. Nej, det kan du ge dig tusan på att vi inte är, inte när det gäller bostadspolitiken i alla fall, för vi tycker inte att ni bedriver en politik som är bra för stockholmarna. Det känns lite märkligt att ni snabbt ska vakna upp och säga oj, vad lite hyresrätter det blir kvar i innerstaden! Men det är ju ni själva som har gjort det här, vilket gör det ännu märkligare att vi ska ta över några andra, befintliga hyresrätter.

När det gäller Svenska Bostäder, som du själv nämnde, vet jag att ni var emot den affären. Ni sade att det var en dålig affär. Men vi grejade att hyra ut lägenheterna via bostadsförmedlingen och få in hyran och en kostnadstäckning för de pengar som Svenska Bostäder i det fallet lade ut. Det tycker jag är ett bra exempel på aktiv fastighetsförvaltning. Vi är för bra affärer. Vi är inte för dåliga affärer. Den här affären betyder minus 600 lägenheter, och det tycker vi är en dålig affär.

Anförande nr 130

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige och Teres! Det ligger på något sätt i sakens natur att ni är emot det mesta. Det jag möjligen tillät att vara aningen mer förvånad över än det som i grunden är rätt förutsägbart, är att ni var så otroligt kritiska från början och sade att vi inte menade allvar med en aktiv förvaltning. Eftersom det för er bara handlar om att sälja. Då sade vi nej, det gör det inte, och vi skrev dessutom in i våra ägardirektiv att byten ingår i en aktiv fastighetsförvaltning.

Nu gör vi byten, och vad gör ni då? Jo, då är ni emot, fast av lite andra skäl. Så det här snabba uppvaknandet, som du säger, är inget snabbt uppvaknande utan en tydlig strategi som vi har haft hela denna period. Vi lade fast den här politiken. Nu genomför vi den. Vi sade vad vi skulle göra. Vi vann valet, och nu gör vi det. Vad är problemet?

Anförande nr 131

Borgarrådet L a r s s o n (m): Det var ett inlägg som slog mig som en slägga här i dag, och det var diskussionen om Blackebergs centrum som metropolen för företagande i Stockholm. Jag kan bara konstatera en sak, och det är att jag vill att ytterstaden ska utvecklas till en metropol för företagande. Jag vill att Blackebergs centrum ska vara just det som någon här i salen tycker att det är just i dag, nämligen så fantastiskt för småföretagare och de butiksägare som vill bedriva bageri och annat i en centrumanläggning.

Men där är vi inte i dag. Åk och titta! Vi behöver fler aktörer i detta område. Kommunen är inte den aktör som själv kan lösa de frågeställningar som behöver lösas just i Blackebergs centrum. Det är inte drömriket på jorden. Dit når vi kanske inte med den här affären heller, ska jag villigt erkänna, men det är bra att få in fler aktörer i ytterstaden. Det är bra, och därför slår det mig att Socialdemokraterna kanske borde tänka lite till i den här frågan. Det gäller även det parti som tog upp den.

Jag kan konstatera en annan sak, och det är att vi har ett gäng i denna sal som blandar ihop äpplen och päron när det gäller hur man använder ord. Det är frågan om en dålig affär, det är frågan om hur många plus i antalet bostäder det är frågan om. Det är alltså inte frågan om skattebetalarna gör en god affär ekonomiskt, och det är en viktig konsumentupplysning: Det här är nämligen en mycket bra affär ekonomiskt för stadens skattebetalare – en mycket bra affär.

Däremot innebär den aktiva fastighetsförvaltningen just i denna affär att vi i ytterstaden, där vi har varit mycket dominanta, får en mindre dominans, och det är något vi strävar efter och tycker är bra. Det finns inget märkligt i det. Att påstå att det här är en dålig affär för skattebetalarna är däremot fullständigt fel. Allmännyttan är inte alltid oslagbar, även om ni skriver det i er reservation. Det finns ett antal saker som allmännyttan gör mycket, mycket bra, men det finns också ett antal utvecklingsområden. Jag kan säga att när det gäller till exempel Blackeberg finns det en del utvecklingsområden som jag tror att vi faktiskt kommer att dra nytta av när vi ser andra aktörer komma in i området.

Återigen: Vilken ekonomi använder ni i er fastighetsförvaltning, Teres Lindberg? Du sätter sprätt på dessa pengar, men du har ingen som helst förståelse för att man kanske måste bedriva den politik vi gör för att nå de goda resultat i bostadsbolagen som vi har i dag.

Det är alltså fler frågor än svar från oppositionen. Vi har ett ärende som klart beskriver vår bostadspolitik, och den ska fortsätta.

Anförande nr 132

K e r s t i n W i c k m a n (mp): Om vi nu återvänder till aktörerna i Blackeberg: Naturligtvis finns det mer att göra än vad som har gjorts under den senaste tiden, men när man har möjlighet att påverka någonting, och det beror ju i det här fallet på

vem det är som är fastighetsägare eller fastighetsförvaltare, så kan man faktiskt arbeta långsiktigt.

Vi vet i dag att vi står inför ett paradigmskifte och helt enkelt måste ändra kurs. Om vi i Stockholms stad nu bestämmer att vi ska ändra denna kurs kan vi också i dessa centrumanläggningar se till att konsthantverkare, formgivare och småföretagare får plats och möjlighet att utvecklas. Det har visat sig världen över att just dessa kategorier av människor har lyckats lyfta sådana här områden och göra dem spännande och intressanta. Men om man säljer ut allt kommer man aldrig att kunna påverka utvecklingen i de här områdena över huvud taget. Det är skillnad på lokalhyra och de som hyr lokaler och de som inte hyr lokaler. Det är också skillnad på att ha kortsiktigt tänkande och ett långsiktigt tänkande. Låt oss tänka långsiktigt!

Anförande nr 133

Borgarrådet L a r s s o n (m): Vem är det som tänker kortsiktigt? Vi får ju in en aktör som berättar om sitt långsiktiga förvaltningsinnehav, som berättar vad man har gjort med de fastigheter man har hanterat i just innerstaden och som vi får in i den här bytesaffären? Den långsiktigheten blev möjligen att vi köpte till ett antal lägenheter i innerstaden.

Vi kan konstatera att Blackeberg inte har nått den utveckling som du nu beskriver. Under er majoritet har du inte genomfört det du beskriver i Blackeberg, och jag tror att vi har mycket att vinna på att få in denna aktör där, så jag gläds med hyresgästerna i Blackeberg i dag.

Anförande nr 134

A n n M a r i E n g e l (v): Joakim! Den där långsiktigheten såg vi ju exempel på med Boulton. Varför tror du att Primula skulle vara så mycket bättre än staden som hyresvärd för de här lokalerna? Då frånhänder vi oss ju alla möjligheter att påverka och styra utvecklingen.

Saken är den att vi menar att det är en dålig affär bostadspolitiskt. Det kan hända att det kortsiktigt är en bra affär för staden; långsiktigt är det det inte. Jag förstår inte er politik, att ni tror att det är bäst för allmännyttan att sälja av sitt bestånd och kortsiktigt få in pengar. Långsiktigt måste ju det bästa vara att de har många lägenheter och får in mycket intäkter på dem. Så brukar man i alla fall resonera ekonomiskt annars.

Jag har heller inte fått något svar på de 3,9 miljarder som fanns och som ni flyttade bort. Det tydde väl på att det fanns ett ansamlat kapital?

Det här är alltså en bostadspolitiskt dålig affär. Det är också en dålig affär ur demokratisk synvinkel. Jag pratar fortfarande om hyresgästerna som inte har bett om att få bli sålda.

Anförande nr 135

Borgarrådet L a r s s o n (m): Ann Mari Engel frågar varför just det här företaget är bättre än de allmännyttiga bolagen på att förvalta lägenheter. Jag skulle vilja ställa motfrågan: Varför inte? Här har du en privat aktör som har ett mål och en insikt om vad som behöver göras i centrum och som också beskriver det på ett bra sätt. Så har vi en annan aktör som känner att det kan vara korrekt att lämna det här nu, för vi har inte gjort tillräckligt under de år som vi har förvaltat dessa bostäder – oavsett majoritet, skulle jag vilja påstå.

Nu har vi en aktör som är villig att ta sig an ett antal bekymmer som man ser i just det centrum vi nu pratar om, även om det är fler fastigheter inblandade. De är tydliga i sitt budskap, och hyresgästerna går en tydlig framtid till mötes. Det tycker jag är bra. Det är positivt för alla inblandade, och dessutom är det positivt för företagsamhet och annat i området.

Dessutom är jag nästan övertygad om att det här fastighetsbolaget i jämförelse med de kommunala bolagen – jag har inte räknat riktigt på det, men jag ska titta på siffrorna exakt – är bättre på att lämna lägenheter till bostadsförmedlingen om man räknar procentuellt. Jag ska ta fram den siffran.

Anförande nr 136

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag hade inte tänkt gå upp i den här debatten, men jag gick i gång lite på Blackebergs centrum. Man är kanske lite underlig på så sätt.

Ni vill en massa saker, får vi höra här i salen. Det är trevligt, men det finns ett litet problem oavsett vad det är ni vill. Vare sig det är ett himmelrike för småföretagare i Blackeberg eller bättre äldreomsorg har ni bara en strategi, och det är att sälja. Det är i sanning er enda strategi – att sälja och att hoppas. Att hoppas är en ganska vag politisk strategi.

Låt mig bara fråga: Ni satte mycket hopp till en annan centrumaktör som ni sålde saker till. Får du många tackbrev från småföretagen i de andra centrumanläggningar ni har sålt?

Anförande nr 137

Borgarrådet L a r s s o n (m): Om vi börjar där du slutade så att vi kan avföra den delen är det bara att konstatera att de pengar som vi fick in med den affären du beskrev, över 10 miljarder, är sådant som man också kan använda till att upprusta och se till att vi har ett bra bestånd för det som är kvar och göra infrastrukturinvesteringar och annat. Detta är ni kanske emot.

Ni säger att vi bara säljer och säljer. Nej, vi köper också. Vår aktiva fastighetsförvaltning innebär att vi också köper. Senast i dag har ett sådant ärende hanterats. Vi är inne i en process av aktiv fastighetsförvaltning för allas bästa och för stadens bästa.

Däremot är det så, Roger Mogert, att ni bara pratar om att köpa, och ni köper gärna när det är som dyrast. Det är inte särskilt smart för skattebetalarna.

Anförande nr 138

T e r e s L i n d b e r g (s): Joakim! Du står här och tjafsar om aktiv fastighetsförvaltning. Man blir nästan matt när man hör det. Ni för en politik som handlar om att göra er av med så mycket som möjligt på kortast möjliga tid. Ni rear ut lägenheter till lågpris, och summa summarum är den här affären som ger minus 600 lägenheter en dålig affär för stockholmarna.

Om ni nu ville göra något annat skulle ni, eftersom ni faktiskt har majoritet i alla tre bostadsbolagen och i Stockholms Stadshus AB och i kommunfullmäktige, kunna göra massor med den styrning som faktiskt en majoritet besitter, men det gör ni inte, utan ni använder den makt ni har i form av majoritet till att sälja, sälja och åter sälja.

Anförande nr 139

Borgarrådet L a r s s o n (m): Eller köpa, herr ordförande, vilket kommer att framgå av morgondagens tidning.

Men låt oss återgå i detta. Jag kan bara konstatera att i dag är valutan lägenheter. Normalt sett brukar valutan vara svenska kronor, men i Teres värld är det antalet lägenheter. Vi gör ett underskott med 600 lägenheter, och det innebär att vi har ett stort underskott i denna affär.

Jag har aldrig handlat med lägenheter på det sättet, för den typen av valuta vill jag inte använda mig av. Vi använder kronor och ören, och det här är en mycket bra affär för skattebetalarna. Grattis!

Anförande nr 140

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! När man lyssnar till oppositionen får man lätt intrycket att det är de boende som på något sätt äger allmännyttan, och jag vill bara än en gång stryka under, eftersom det verkar råda en missuppfattning om detta, att det faktiskt är alla medborgare i den här staden som äger allmännyttan, inte bara de som bor där. Oavsett vilket bolag som staden har och äger tycker jag att staden ska ställa krav på bolagen att de sköts professionellt och ger en bra avkastning i förhållande till den verksamhet man håller på med.

När det gäller just hyresrätter och liknande finns det också en hyreslagstiftning så att alla hyresgäster ska ha en bra trygghet i sitt boende, oavsett vem ägaren är. Jag har lite svårt att förstå oppositionens oro. Vad i affären är egentligen dåligt? Är det försäljningspriset som är för lågt, eller vad är det som är det stora problemet?

Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 141

A n n M a r i E n g e l (v): Nu försade du dig väl lite grann när du sade att det är medborgarna som äger allmännyttan och inte de som bor där. I övrigt här i staden när det gäller att få köpa lägenheterna gäller tydligen inte det argumentet, utan då är det de boende ensidigt, och inte ens alla de boende utan en majoritet av dem, som ska få bestämma över allmännyttan.

Jag vill bara citera för dig en insändare från dem som bor i de här lägenheterna. De skriver: Vi kommer att skiljas med tvång från Familjebostäder som i mer än 50 år stått för trygghet och skötsel av våra lägenheter. Det är stockholmarna som äger Familjebostäder, står det stolt på företagets hemsida. Det gäller inte längre.

Jag tycker att det är ett anständighetskrav att man som kommunalt bostadsbolag och hyresvärd gör sådant här i samråd med sina hyresgäster. Det är vi som är värdar för de här hyresgästerna, och jag tycker inte att det är demokratiskt att köra över dem helt och hållet. Men det tycker tydligen Anders Broberg.

Anförande nr 142

A n d e r s B r o b e r g (kd): Jag är väldigt ledsen om det finns dem som har valt sitt boende utifrån ägare. Då har man nog missuppfattat vad hyresrätter är för någonting. Om man vill vara säker på sitt boende ska man ju försöka köpa sin lägenhet på något sätt. Då är man betydligt mer trygg i detta.

För egen del bor jag i hyresrätt. Vi har bytt ägare, och det är klart att man vill ha lite information om vad som händer eller om det är något annat. Det finns väldigt bra lagstiftning som gör att oavsett ägare sköts fastigheterna ganska lika. Om det skulle gå åt skogen finns det tvångsförvaltning.

Självklart ska de boende ha bra information vid sådana här typer av försäljningar, och det hoppas jag att de får.

Anförande nr 143

T e r e s L i n d b e r g (s): Man blir lite matt. Jag kan inte mer än understryka det Ann Mari sade. När du säger att alla äger allmännyttan, inte hyresgästerna, så förstår jag inte ens hur ni får ihop det. Några få får köpa, men det är allas egendom. Ni har gjort er av med stora delar av allas egendom till några få, alltså till hyresgästerna, fast de inte ägde – men det gör de nu. Eller hur var det?

Det här rimmar ganska illa, och det är den majoritet och den politik som du står för som har varit med och drivit fram det här. Min fråga till dig är: Hur ser du på kommunallagens krav på likabehandling av allas, alltså stockholmarnas, lägenheter som säljs till några få?

Anförande nr 144

A n d e r s B r o b e r g (kd): För det första tycker jag att du blandar ihop två helt olika saker. Det finns lagstiftning som hanterar hyresrätter och dessa bolag. Det hanterar vi alldeles utmärkt. Jag tycker att vi gör en bra affär. Jag har fortfarande inte fått något svar på varför det skulle vara en dålig affär.

Det andra du tar upp handlar om bostadsrätter. Det finns en lagstiftning även för det. Vi har ibland lite olika uppfattningar om det exakta röstetalet för detta, men alla behandlas enligt lagen lika. Jag förstår inte problemet i detta.

Om man tittar i USK:s statistiska årsbok för 2008 ser man att det fortfarande är mellan 40 och 50 procent hyresrätter i innerstaden. Det är hyggligt trots allt. I staden som helhet är det 45 procent. Jag har svårt att se den stora katastrofen.

§ 24 Volvo Ocean Race Stockholm Stopover 2009
Genomförandebeslut (utl. 2008:210)

Anförande nr 145

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Det här är ett ärende som fullmäktige känner igen eftersom vi för nästan exakt ett år sedan fattade ett inriktningsbeslut här i fullmäktige. Vi tyckte att det är ett viktigt arrangemang för Stockholm att ta emot, och hamnen fick i uppdrag att fullfölja diskussionerna med arrangören.

I dag har vi nu ett genomförandebeslut som vilar på exakt samma grunder som tidigare. Jag har konstaterat att jag tycker att det är viktigt att man jobbar vidare med externa finansiärer när det gäller intäkterna för arrangemanget. Det pågår arbete med detta, och det ser bra ut, trots att vi har en lite annan finansiell situation i världen som helhet än vi hade för ett år sedan.

Jag är övertygad om att stockholmarna kommer att uppskatta den här aktiviteten, som kommer att rama in midsommarfirandet i Stockholm nästa år på ett mycket bra sätt. Vi får redan nu bra marknadsföring av Stockholm runt om i världen. Båtarna ligger just nu i Indien. Det här är ett trevligt och bra projekt.

Jag yrkar bifall, herr ordförande, till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 146

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! För ungefär ett år sedan, i februari, stod jag här och yrkade avslag på det här inriktningsbeslutet. Jag tyckte inte att det var en kärnverksamhet för Stockholms stad att finansiera Volvos lopp för åtta båtar. Jag tyckte inte att 50 miljoner kronor från staden till det här arrangemanget var så väl använda pengar. Jag ställde frågan, utan att få något svar, om varför det rika bolaget Volvo inte självt kunde bekosta sina lekar.

I dag ska vi nu fatta ett inriktningsbeslut, och jag tycker inte att frågan har blivit ett dugg bättre. Man kan faktiskt fundera över att Volvo i dag väljer att satsa på ett båtlopp med tanke på hur stora ekonomiska problem företaget har och alla de varsel om uppsägningar man har lagt. Det här är inte stadens sak. Jag förstår att majoriteten inte är så intresserad av att lyssna på det här, men jag kan ju dra det i alla fall. Vi kan inte bestämma över Volvos prioriteringar, men vi kan faktiskt bestämma över stadens prioriteringar. Som företrädare för Stockholm tycker jag att vi ska fundera över hur mycket glans det ger oss i dag att förknippas med Volvos lyxbåtar.

Man kan också fundera över vad man gjorde i Västra Götaland. Där stöttade man Volvo för att rädda jobben. Men i Stockholm vill man stötta Volvo med att finansiera företagets lopp för åtta exklusiva båtar. Jag hoppas att det inte är symptomatiskt för vår nya utrikespolitik.

Jag yrkar avslag på beslutet att staden ska fullfölja det här loppet.

Anförande nr 147

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Det är ganska uppenbart att Ann Mari Engel inte förstår hur det går till när man arrangerar den här typen av tävlingar. Det här är inte Volvos båtar, utan det är en tävling som Volvo äger. Det är Volvo AB, det vill säga de som är ledande på lastvagnar, maskiner och båtmotorer och inte Volvo personvagnar, som 99 av 100 svenskar tror är precis samma sak. Det är också en viktig marknadsföringsåtgärd för Volvo AB. Volvo är en av de ledande lastbilstillverkarna, och de behöver få hjälp på olika sätt att marknadsföra sig. Det här är ett alldeles utmärkt sätt. Volvo marknadsför sig genom att ha köpt namnet Volvo Ocean Race.

Vi tycker att det är alldeles utmärkt att båtarna, som tävlar runt om i världen och som väcker stor uppmärksamhet internationellt, har valt att komma till Stockholm och stanna här. Det kan bidra till mycket intäkter till staden.

Anförande nr 148

A n n M a r i E n g e l (v): Ulla! Om det här nu är en så väldigt viktig marknadsföringsåtgärd för Volvo – varför kan de då inte finansiera den själva? Det är det jag undrar. Vi har ingenting emot att man tar emot båtarna. Dessutom är det väl Volvo och Ericsson som äger de båtar som ägs av Sverige, om jag inte har fel. Det är det här jag inte förstår. Detta kan säkert vara jättetrevligt, men varför ska staden satsa 50 miljoner på att marknadsföra Volvo?

Anförande nr 149

M a l t e S i g e m a l m (s): Ordförande! Det är inte varje dag man går upp i den här talarstolen och yrkar bifall till kommunstyrelsen, men det tänkte jag faktiskt göra i dag. Vi har fört den här diskussionen i hamnen och vi har tittat på förutsättningarna för Volvo Ocean Race. Båtarna har faktiskt redan startat. De har lättat ankar i Alicante, så de är redan på väg till Stockholm.

Evenemanget, som kommer att hållas under en tiodagarsperiod i juni nästa år, kommer att röna stort intresse från olika tv-bolag och tillresta personer. Det kommer också att ge en hel del intäkter till Stockholm. Jag tycker ibland att man glömmer bort det. Stockholm kan också vara motorn för att man ska få in mer intäkter till exempelvis näringsliv och mycket annat som är beroende av intäkter. Men det handlar också om att visa upp Stockholm. Det handlar om att vi får marknadsföra vår huvudstad i Sverige på ett fint och bra sätt. Det handlar kanske även om att marknadsföra både Volvo och Ericsson. Det är väl inte helt fel att man kan hjälpa de företagen i dag. De har ju lite problem.

Planeringen är i dag i full gång från hamnens sida. Det jobbas för fullt i projektet för att alla båtar ska kunna komma hit. De ska få den service och hjälp de behöver under den tid man har detta stopover. Det finns två delar i detta. Det handlar om vår del av

finansieringen, och man har också sagt att det är sponsringspengar som kommer att ligga till grund för den totala finansieringen av Volvo Ocean Race.

Jag tycker att det skulle vara tragiskt om man inte skulle kunna genomföra något av typen Volvo Ocean Race fler gånger på grund av att vi skulle vara emot detta. Detta är ett tillfälle, då man har valt ut Stockholm som en plats att lägga till i under tio dagar.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsen.

Anförande nr 150

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag börjar med att yrka bifall till kommunstyrelseförslaget. Jag tycker att det känns skönt att satsa på pr för vår egen vackra stad. När tävlingsbåtarna kommer till Stockholm kommer det säkerligen att bli en fantastisk folkfest. Det brukar bli det när det är stora båtfestivaler och liknande.

Varför kan inte Volvo finansiera sin egen reklam? säger Ann Mari Engel. Jag blir lite trött på att Vänsterpartiet inte ställer upp på att satsa på vår egen stad. Det är viktigt att vi gör pr för oss om alla hjul ska kunna snurra här. Detta kommer säkert att dra turister till oss. De ska bo, de ska äta och de ska handla i vår stad. Och det vill vi ju! Jag är helt säker på att vi kommer att få tillbaka de 50 miljonerna med råge. Men om vi snålar kommer vi i stället att straffas med råge.

Bifall i allra högsta grad till kommunstyrelsen!

Anförande nr 151

A n n M a r i E n g e l (v): Inge-Britt! Vi är säkert överens om att det är bra att göra pr för staden och att det är bra att besökare kommer hit. Men det argument som har anförts här är att det här är så bra marknadsföring för Volvo. Det var inte du som sade det, men det sades tidigare. Det är därför jag tog upp det. Detta är ju ett stort evenemang för att marknadsföra Volvo. Det är därför de har köpt loppet, som tidigare tillhörde någon annan, och döpt det till Volvo Ocean Race. Det gör man naturligtvis för att göra reklam för sitt varumärke, och det är förstås fruktansvärt okej. Men jag undrar bara varför de då inte kan betala det. 50 miljoner är ändå ganska mycket pengar i stadens kassa, och vi har inte sett någonting av sponsorintäkterna ännu.

Jag vill ställa en fråga. Om inte Stockholms hamn hade ställt upp med 50 miljoner – skulle inte loppet ha kommit hit då? Vet du det? Hur ser de förhandlingarna ut?

Anförande nr 152

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Varför skulle de då lägga till i Stockholm? Då kan de segla förbi Stockholm och behöver inte komma hit. Då går vi miste om allt

detta. För min del måste jag säga att det inte gör någonting om lite glans från våra 50 millar spiller över på Volvo. *They're welcome!*

Anförande nr 153

S t e f a n N i l s s o n (mp): Fullmäktige och åhörare! Jag yrkar bifall till Miljöpartiets förslag till beslut, som på sätt och vis innebär ett bifall till kommunstyrelsen. Men vi tycker att man bör söka fler externa finansiärer till evenemanget. Det är inte en kärnuppgift för Stockholms hamnar att vara evenemangsentreprenör. Vi tycker att huvudansvaret borde ligga någon annanstans inom Stockholms stad.

Men i huvudsak tycker vi alltså att det är ganska rimligt att Stockholms stad deltar i evenemanget. Det kan ge en bra marknadsföring, en bra återföring och nytta för staden.

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets förslag till beslut.

Anförande nr 154

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Jag måste säga att jag tycker precis tvärtom; jag tycker att det är väldigt bra att det är just Stockholms hamnar som har ansvaret och ska sköta administration, ragga pengar och allt vad det nu är som ingår i jobbet från oss i Stockholm. Det är de som kan. Men från Miljöpartiets synpunkt är väl inte hamnen mycket värd över huvud taget. Jag vet inte när ni någonsin har varit positiva till hamnen.

Anförande nr 155

S t e f a n N i l s s o n (mp): Helt kort: Intäkterna från evenemanget faller till största delen inom andra delar av Stockholms stads verksamheter. Men jag tycker att det är en relativt liten detalj. Vi tycker ändå att det här är en ganska bra idé.

Anförande nr 156

B o r g a r r å d e t H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Jag tycker att det är utmärkt att det i stort sett finns en enighet, med undantag från Vänsterpartiet, i ärendet. Det Vänsterpartiet inte har förstått är att Volvo Ocean Race är ett affärsupplägg. Om man tycker att det är en bra business gör man ett avtal med Volvo Ocean Race, och då kommer båtarna till hamnen. Gör man inget avtal så kommer inte båtarna till hamnen. Så enkelt är det faktiskt. Därför är svaret på Ann Mari Engels fråga: Nej, de hade inte kommit till Stockholm om inte vi hade gjort ett avtal.

Eftersom Stockholms hamnar är begåvade med duktiga medarbetare har det blivit rätt naturligt att uppdraget att hantera frågan och även att hantera projektet har hamnat på Stockholms hamnar. Där finns kompetens för projektledningen, mycket tack vare att vi hade Tall Ships Race för inte så länge sedan i Stockholm. Det hanterades också av Stockholms hamnar.

Jag ser det som en enorm möjlighet att också visa upp vad vi gör för någonting i Stockholm på miljöområdet när de här båtarna kommer hit. De svenska företagen kommer att kunna visa upp vad de gör för någonting på olika ställen. Jag vet att det finns flera andra företag i Stockholm som är intresserade av att vara med och visa vad de gör på miljöområdet. Det här är en bra marknadsföring av Stockholm, och det kommer att leda till att hotell, restauranger och affärer får intäkter.

Det är inte alls Volvo som kommer att få pengarna, utan de kommer att gå till de företag som finns här i Stockholm. Det kommer att vara till nytta och glädje för stockholmarna, som kommer att se båtarna och titta på de kappseglingsrace som kommer att hållas. Det kommer också att finnas massor med goda exempel på miljöprojekt som vi jobbar med inom Stockholm.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 157

A n n M a r i E n g e l (v): Det blir säkert jättetrevligt, Ulla. Men jag tycker att affärsupplägget är lite konstigt. Volvo köper in ett lopp och står som sponsor för det för att ha sin logga på det. Loppet döps om till Volvos lopp. Men båtarna åker ingenstans om inte den stad dit de kommer ställer upp och betalar för det. Det låter som en *win-win*-situation för Volvo, men kanske inte just för Stockholms stad.

*§ 25 Avfallstaxa 2009**Att gälla från den 1 januari 2009 (utl. 2008:211)*

Anförande nr 158

Borgarrådet Hamilton (m): Fru ordförande! Jag vill börja med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut. Avfallstaxan är någonting som är ganska starkt reglerat och som baseras på självkostnadsprincipen. I Stockholm har vi under ett antal år använt fonderade pengar, men nu jobbar vi successivt för att komma i kapp när det gäller att verkligen ha en självkostnadsprincip på området. Förslaget innebär att taxan ökar med 11 procent. Det är något lägre än det vi hade i budgeten för bara några månader sedan. Men man har kommit fram till att detta är den nivå man behöver ligga på när det gäller självkostnadsprincipen.

Förslaget innebär att vi fortfarande kommer att ha en av landets absolut lägsta avfallstaxor. Det är väldigt stor skillnad mellan till exempel Göteborg och Stockholm när det gäller taxenivåerna, framför allt när det handlar om stora kärler i flerbostadshus. Förslaget innebär också att maskinell hämtning premieras och att kärler premieras framför säck när det gäller hämtningar.

Man kan också säga att förslaget innehåller ett incitament för att källsortera. Dessvärre har vi inte ännu viktbaserad taxa, vilket jag tycker vore bra. Men det är en högre avgift om man hämtar avfallet mer än fem gånger per vecka. Däri ligger ett incitament att också källsortera.

Förslaget innebär också att vi inte kommer att höja matavfallstaxan. Den ligger på 208 kronor per år, vilket är en väldigt låg avgift. Den subventioneras också till 40 procent av de övriga taxebetalarna. Jag tycker att det är viktigt att man har en taxa på alla nivåer, för det skapar ett helt annat incitament att jobba med de här frågorna.

Till slut, fru ordförande, vill jag bara konstatera att Stockholm har en väldigt effektiv sophantering. Jag får mycket internationella förfrågningar och det kommer många internationella besök hit till Stockholm. Då kan man konstatera att vi är lyckligt lottade när vi berättar om vår sophantering, som kanske inte är det sexigaste man kan prata om men ändå en viktig miljöfråga, och hur effektiv den är här i Stockholm mycket tack vare Högdalenverken och de oerhört effektiva reningsprocesser som finns där. Vi har ju den här sopförbränningsanläggningen som innebär att vi verkligen kan dra nytta av våra sopor i Stockholm i form av både fjärrvärme och el. Det tycker jag att man borde prata mycket mer om, för det är en smart lösning som vi har i Stockholm. Den tycker jag också att flera andra länder borde ta del av.

Med detta, fru ordförande, vill jag återigen yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 159

Y i l d i z K a f k a s (mp): Ordförande, fullmäktige! De kommunala taxorna är inte bara ett medel för att täcka kommunens direkta servicekostnader. Taxor är också viktiga styrmedel för att kunna uppnå en hållbar samhällsutveckling. Det gäller inte minst avfallstaxorna. En differentiering av taxan i syfte att belöna dem som sorterar gynnar inte bara miljön. Den banar också vägen för utveckling av nya industrier och produktion av biogas. Den minskar klimatpåverkan och minskar behovet av råvaror för nya produkter.

Därför krävs det att kommunen utformar avfallstaxan så att den gynnar källsortering. Den föreslagna taxan ger inget större incitament för bättre källsortering av förpackningar och matavfall. Ofta möter man argumentet att kommunen ska behandla sina medborgare lika, och då går det inte att ha olika taxor för avfallshantering. Det argumentet köper jag inte. Är det rättvist om den som sorterar betalar lika hög taxa som den som struntar i det? Det kan man fråga sig. Vad är det för budskap vi sänder till stadens invånare om alla betalar samma summa? Dessutom räcker det inte att hänvisa till kommunallagens likställighetsprincip.

Tittar man i miljöbalken kan man läsa följande om avgifter i 27 kap. 5 §: Avgiften får tas ut på ett sådant sätt att återanvändning, återvinning eller annan miljöanpassat avfallshantering främjas. Det står ingenting om att det strider mot kommunallagens likställighetsprincip. Med andra ord går det att konstruera en taxa som gynnar materiell återvinning. Det är bara den politiska viljan som måste till.

Källsortering blir dessutom billigare för kommunen då behovet av att bränna avfallet och därmed de dyra förbränningskostnaderna minskar. I dag betalar kommunen miljontals kronor för att bränna bort avfallet och lägger genom taxan kostnaderna på hushållen. Det kan inte vara rimligt. Hushållens avfallspåse innehåller cirka 30 procent förpackningar och 40 procent matavfall. Om man kan sortera bort dessa fraktioner blir det inte mycket kvar att bränna, och hushållen slipper betala höga avfallstaxor. Inför långtgående differentiering i avfallstaxan! Bara då kan man reducera hushållens avfall och göra miljövinster.

Bifall till Miljöpartiets och Vänsterpartiets reservation i borgarrådsberedningen!

Anförande nr 160

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Ordförande, fullmäktige! Invånarna i Stockholm ska lätt kunna bli av med sitt avfall. Det gäller både farligt avfall, återvinningsprodukter och matavfall. Jag är tacksam för att insamlingen av matavfall från villor och flerfamiljshus föreslås oförändrad jämfört med 2008. Man kan ändå säga att det är en liten belöning för människor om de jobbar lite mer med detta även i framtiden. Vi subventionerar just den delen av taxan i syfte att uppnå stadens samlingsmål.

Men invånarna ska absolut inte tvingas att sortera sitt matavfall. Jag ser med fasa bilden framför mig av 93-åriga Sture, som är lite lagom förvirrad men som ändå klarar sig själv i sitt eget boende, stå där och gräva i soporna eller försöka få plats för de olika fraktionerna i ett halvdussin sophinkar. Jag ser Klara, 56 år, som är blind

och som ska veta exakt var hon ska kasta avfallet och vad det är för någonting hon kastar. Jag skulle aldrig gå med på att de skulle straffas för att de inte kan sortera. Men det är Miljöpartiets förslag.

Slutligen: Den samlade taxa som vi har föreslagit går precis som Ulla Hamilton säger i riktning mot att avfallshanteringen blir självfinansierad.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 161

J a n V a l e s k o g (s): Ordförande och fullmäktige! Det är viktigt att ha ett taxesystem som innebär att det är mer förmånligt för fastighetsägare att upplåta utrymmen för källsortering. Vi vill i vårt förslag till beslut uppdra till trafikkontoret att utreda ett sådant system. Vi tycker att det är strategiskt viktigt att med hjälp av stimulanser försöka påverka fastighetsägare till både flerfamiljshus och egna hem att öka graden av källsortering av hushållsavfall.

Samtidigt måste man konstatera att det är särskilt stora problem med fastigheter där källarutrymmena har speciellt höga värden per kvadratmeter. Det finns exempel på 2 000 kronor per kvadratmeter. I sådana fall är det nästan omöjligt att enbart med taxesystemet få fastighetsägaren att mot en relativt låg extraersättning ordna fungerande utrymmen för källsortering. Ofta säger de här fastighetsägarna att all annan uthyrning än upplåtelse för källsortering är mer lönsam. Här krävs troligen andra system som till exempel centrala sopsugar för att samla in avfallet. Vi kan inte heller utesluta ett behov av mer tvingande regler som beslutas av regering och riksdag.

Vi anser också att kraftfulla insatser behöver göras för att öka insamlingen av matavfall från storhushåll i Stockholm. Enbart 6–7 procent av detta matavfall samlas in i dag. Men med högre politiska ambitioner och riktat stöd anser vi att man skulle kunna uppnå minst en 30-procentig nivå inom en överskådlig tid. På den punkten verkar majoriteten ha betydligt lägre ambitioner.

När det gäller insamling av matavfall från enskilda hushåll har de borgerliga definitivt inga ambitioner. Det är egentligen ganska uppseendeväckande. Vi har fört debatter om detta förr. Vi anser att vi behöver en ökad användning av bland annat avfallskvarnar och ökade möjligheter till insamling av matavfall särskilt i fastigheter i nyproduktion och fastigheter byggda under senare år.

Med detta yrkar jag bifall till Socialdemokraternas förslag till beslut.

Anförande nr 162

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag vill bara påminna Jan Valeskog om att Stockholm Vattens styrelse har fattat ett beslut om att tillåta avfallskvarnar i fastigheterna. Det är den nuvarande majoriteten som har gjort det, och det tyder inte direkt på något stort ointresse för de här frågorna.

Anförande nr 163

J a n V a l e s k o g (s): Avfallskvarnarna är knappast en politisk fråga. Det är snarare en teknisk fråga som gäller huruvida detta är möjligt eller inte, och det finns ett stort stöd för detta. Problemet gäller insamling från storhushåll, där de stora volymerna finns. Det görs väldigt lite från majoritetens sida för att verkligen få in de volymerna. Det är detta som kan ge resultat.

Dessutom har ni – hör och häpna – sagt principiellt nej till att agera för att samla in matavfall från enskilda hushåll. Det är naturligtvis helt sant att det blir mindre volymer, men trots det ska man inte säga nej till det här, som ni gör.

Anförande nr 164

L u k a s F o r s l u n d (c): Ordförande, fullmäktige! Sopor är pengar. Än så länge betalar man för att bli av med merparten av avfallet. Men om teknikutvecklingen fortsätter och om vi fattar rätt politiska beslut är det fullt realistiskt att sopor kommer att bli någonting som företag betala för att ta hand om för att sedan kunna bearbeta, återvinna och förädla.

Avfallshanteringen är en viktig del i en miljövänlig stad. Många internationella storstäder har gigantiska problem med avfall och har jättemycket kvar att göra. I Stockholm har vi kommit ganska långt, men vi kan göra ännu mer. Mycket av det som vi fattar beslut om i dag är bra. Men Centerpartiet menar att Stockholm borde ta möjligheten att använda avfallstaxan mer i miljöstyrande syfte. Taxan för insamlingen av matavfall föreslås i ärendet vara oförändrad. Det ser vi som ett tecken på viss samsyn när det gäller vikten av insamling av matavfall. Men för att verkligen stimulera hushållens insamling måste matavfallsinsamlingen också märkas i plånboken. På sikt vill vi därför se en kostnadsfri insamling av matavfallet från hushållen.

Vidare vill Centerpartiet att trafikkontoret ser över taxesystemet och gör förändringar som kan möta målsättningarna om att öka källsortering och återvinning. Ett sådant system ska vara självfinansierat, det vill säga innebära högre kostnader för dem som inte tar möjligheten att källsortera och återvinna och lägre kostnader för de hushåll som lever miljövänligt.

Jag yrkar bifall till Centerpartiets förslag till beslut.

Anförande nr 165

S t e l l a n H a m r i n (v): Fru ordförande! Det är kul att få prata renhållning; det borde vi göra mycket oftare. Det är en viktig fråga som både kan ge pengar och en bra miljö. Det var mer fart på renhållningen, både i frågorna och diskussionerna, under förra perioden då vi hade en egen renhållningsnämnd. Jag tycker att vi borde återinföra den. Det är synd att majoriteten avskaffade den, för frågorna kommer lite grann bort från dagordningen när de nu ligger på annat håll. Vi vill gärna ha tillbaka den nämnden.

Det är positivt att borgarna har blivit så pass positiva till det här. Vi som satt i renhållningsnämnden under förra perioden minns vilket liv det var när vi försökte skapa en bättre renhållning. Allting skulle eldas upp. När vi ville höja taxan lite grann blev det ett himla liv. Det har gått framåt, och det är vi mycket tacksamma för. Jag tror att det finns möjlighet att hitta gemensamma lösningar framöver som är bra för alla parter.

Vi har fina förbränningsanläggningar – det är bara det att vi sålde dem med Fortum. Det har inneburit att stadens kostnader har ökat med 4 000 procent, om jag minns rätt, för att få elda upp våra sopor i de här anläggningarna. Det var inte så klokt, vilket gäller försäljningen av Fortum över huvud taget.

Det finns två frågor som är speciellt viktiga, nämligen mängden avfall och det biologiska avfallet. Det behövs en mer differentierad taxa för att lösa det här. Insamlingen av biologiskt avfall tycker vi gott att man kunde ha gratis. Jag tror att det var gratis under en period under förra mandatperioden. Det är lite bökigt att separera biologiskt avfall i små lägenheter. Vi har full förståelse för att alla inte vill göra det. Men det är just därför det är så viktigt att subventionera det, för då kan man få in en del av det avfallet också. Det ger om inte annat en fin gas till att köra bilar med.

För övrigt tycker vi att hela frågan borde ses över. Man borde göra som i det borgerliga Helsingborg där man har slagit ihop förpackningsinsamlingen med den kommunala insamlingen. Där får staden betalt av förpackningsindustrin för att i varje hushåll och varje fastighet samla in allting, både förpackningar och hushållsavfall, genom två sopkärl i stället för ett. De har sammanlagt åtta små fack där man kan stoppa allting som finns. Det är en utmärkt lösning, som vi tycker att vi borde gå före med här i Stockholm.

Jag vet att det finns en del lagliga hinder mot detta. Det finns det när det gäller mjukplast också, vilket man har valt att strunta i därför att det är funktionellt att strunta i det. Vi tycker att det är ganska funktionellt att också strunta i den lagstiftning som förhindrar oss att ta hand om förpackningar. Vi skulle ju tydligen kunna göra det i gott samarbete med förpackningsindustrin. Dessutom skulle vi då skapa en mycket bättre insamling för alla medborgare.

Anförande nr 166

Y i l d i z K a f k a s (mp): Ordförande, fullmäktige! Det känns faktiskt lite skönt att höra Ulla Hamilton berömma de kvarnar som vi planerade tidigare under vår tid. Det är inget påfund från den borgerliga majoriteten; det är inget som ni har kommit på. Men det finns också mycket annat man skulle önska att ni hade gjort.

Det nya taxeförslaget innebär 11 procents höjning av avfallstaxan på kärllämtning. Det finns också andra grader, som inte redovisas av borgarrådet. Borgarrådet förklarar att höjningen egentligen var budgeterad till 13 procent, men eftersom den planerade driftsstarten för återvinningscentralen i Sätra blev uppskjuten spar man in 10 miljoner och håller därmed taxehöjningen på en lägre nivå än beräknat.

Jag vet inte om majoriteten anser att detta är en vinst. Men jag ser det som ett misslyckande eftersom ni inte kan få i gång en planerad återvinningscentral i Sättra som är beslutad om redan förra mandatperioden. Det är inte heller något som ni har hittat på. Men nu försenar ni ett projekt som redan hade satt i gång.

När vi tog över makten förra gången hade vi bara tre stycken återvinningscentraler i hela Stockholm. Genom vårt beslut om ytterligare fem stycken skulle andelen öka till mer än det dubbla – fem plus åtta. Vi byggde en återvinningscentral under Vanadisberget. Alla är nöjda med den. Vi tillskapade återvinningsbåten, som ni lade ned. Vi började bygga en återvinningscentral i Bromma som ni hann inviga efter valet 2006. Dessutom fattade vi beslut om en återvinningscentral i Sättra som ni nu skjuter upp driften av på en oviss framtid. Det kommer inte heller fram om återvinningscentralen i Sättra är färdigbyggd. Är det bara driften som skjuts fram? Det skulle jag vilja få svar på.

Vi hade också uppe ett beslut om en annan återvinningscentral vid Värtahamnen på Banantomten, som det heter. Ingen vet vad som har hänt med detta. Det finns inte ett enda projekt som ni har rott i land av egen kraft. Jag anser att det är ett misslyckande att återvinningscentralen i Sättra inte har kommit i gång ännu.

Även den differentiering majoriteten talar om infördes faktiskt under förra mandatperioden. Majoritetens nya taxa tillför ingen ny differentiering. Man bara höjer taxenivån på den gamla taxekonstruktionen.

Anförande nr 167

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Vi har inte stoppat Sättra på något sätt. Men det blir problem ibland när man ska bygga den här typen av anläggningar i Stockholm. Det är ju inte alla stockholmare som direkt älskar att få en sådan här anläggning i närheten av sig vare sig det gäller återvinningscentraler eller återvinningsstationer. Det kan ju vara en anledning till att processen har försenats.

Vi jobbar tydligt för att vi ska få den här återvinningscentralen. Däremot kan man redan nu konstatera att det inte är speciellt troligt att vi kommer att få driftskostnaden för den under 2009. Det är därför man har valt att göra så som man har gjort – att lägga den generella avgiftsökningen på 11 procent i stället för på 13 procent i den budget som finns. Om man läser verksamhetsplanen för trafik- och renhållningsnämnden till exempel står det tydligt där att man jobbar för de här frågorna. Yildiz Kafkas behöver inte alls vara orolig för att vi inte gör något.

Anförande nr 168

Y i l d i z K a f k a s (mp): Ulla Hamilton! Jag tvekar inte alls om att du är en av de få moderater som har lite gröna streck i dräkten. Därför känner jag lite förhoppning när jag talar med dig. Det jag ville ha svar på var om återvinningscentralen i Sättra är färdigbyggd eller inte.

När det gäller driftskostnaderna skyller du på budgetramarna. Men det är ni som gör budgeten. Om ni hade prioriterat hade ni kunnat skriva in också driftskostnaden i budgeten för 2009.

Jag vet fortfarande inte vad som har hänt i Värtahamnen. Vi skulle ju bygga där också, men det blev tyst om det.

Anförande nr 169

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Återvinningscentralen är inte klar, och man räknar inte med att den ska tas i drift under 2009. Därför har man inte heller budgeterat med några driftskostnader för den delen i trafikkontorets budget. Så enkelt är det. Vi har inte kostnader för den medan den står där, utan man räknar inte med att den kommer att tas i drift under 2009. De pengar som man har avsatt för återvinningscentralen kan man alltså använda till andra saker i stället alternativt se till att man inte höjer taxan lika mycket som man hade tänkt göra från början.

Anförande nr 170

Y i l d i z K a f k a s (mp): Tack för svaret! Det var det som inte kom fram, men nu har jag i alla fall fått svar.

Jag skulle också vilja uppmana dig att driva frågan om den uppskattade återvinningscentralen i Vanadisberget. Du skulle kunna få i gång något liknande genom de tunnlar som vi har fått från brand- och räddningstjänsten. Tack vare Ullas samarbete i fastighetsnämnden på den tiden har vi lagt in ett förslag om att undersöka möjligheten i de tunnarna. Hoppas att vi inte glömmer bort det!

§ 26 Försäljning av Stora Uringe gård, fastigheterna Stora Uringe 3:1, Iselsta 1:2, Iselsta 1:3 och del av Norrga 3:1 i Botkyrka kommun (utl. 2008:212)

Anförande nr 171

B e n g t S a n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte börja med att yrka bifall till vår reservation i den här frågan. Återigen står vi nu inför en försäljning. Det handlar om en jättestor gård. Vår reservation handlar inte om att vi är emot försäljningar. Det är vi inte emot, utan vi är emot försäljningar som är grundade på ideologiska skäl och inte på affärsmässiga skäl eller någon annan nytta. Återigen får jag stå och säga samma sak som jag gjorde vid det förra fullmäktigesammanträdet i samma fråga.

Grunden för den här försäljningen är återigen att den nuvarande majoriteten har ett synsätt och en princip om att det som inte är av strategiskt värde för kommunen ska säljas. Jag ställde en fråga då, jag kommer att ställa den igen och jag kommer att repetera den till dess att vi får ett riktigt svar. Vad är strategiskt ägande? Ansvarigt borgarråd eller någon annan – vad är det för strategiskt värde i att inte äga? Finns det någon ekonomisk eller annan nytta i det? För oss är det svårt.

I fastighetsdebatten tidigare om den goda fastighetsförvaltningen beskriver man det som en del i förvaltningsstrategin att sälja som koncept. Jag är inte företagsekonom. Däremot kan jag rätt mycket om ekonomi i andra sammanhang. Nog är det en märklig uppfattning att detta att sälja bort den egna verksamheten skulle vara framgångsnyckeln i företagande. Det är en obegriplig syn, som jag ser det. Detta skulle jag också gärna vilja ha ett svar på. Ni kanske har kommit på något genialt ekonomiskt koncept som inte vi begriper.

Ni säger varje gång att ni gick till val på det här. Det gjorde ni inte, säger jag. Ni bluffar om det. Vad ni sade var givetvis att saker skulle säljas, men den försäljningspolicy och den privatiseringspolicy ni har nu går ut på att allt som kan säljas ska säljas. Allt som kan privatiseras ska privatiseras och allt som kan omvandlas ska omvandlas. Det gick ni ta mig fan inte på val på – förlåt uttrycket!

Jag tycker att det är mycket märkligt att vi återigen står i en sådan situation. Och jag tycker att ni kan beskriva nyttan av detta. Vad är nyttan för staden och för stadens medborgare i att sälja, sälja och sälja? För den som inte vet det bland åhörarna här kan jag berätta att de ärenden som kommer upp till fullmäktige är de som har belopp på över 25 miljoner. I övrigt domineras hela fastighetsnämndens verksamhet av ideliga försäljningar grundade på ideologisk fundamentalism.

Anförande nr 172

M a t t i a s E r i c s o n (v): Fru ordförande! Jag vill precis som Bengt Sandberg lyfta upp den här frågan till vad den egentligen handlar om. Den handlar om ägande. Vem ska äga vad? Vi kommer inte att komma överens om det heller i kväll. Men det

kan vara bra att inför åhörarna – trots att de inte är så många – protokollet och medierna bryta åsikter om kärnfrågan och inte om det enskilda fallet.

Debatten handlar ju egentligen inte om Stora Uringe gård eller som i nästa ärende om Brandalsund. Den handlar om ägande, och ägande är makt. Det är makt och möjlighet att påverka och förändra eller, för all del, bevara. Nu kanske majoriteten kommer att replikera och säga att ni vill föra över makten till medborgarna genom att sälja ut de här egendomarna. Men det ni absolut inte kommer att säga är att när ni för över makten till medborgarna är det ett litet fåtal som får möjlighet att tillgodogöra sig denna makt. I själva verket får alla andra från och med nu inte ens det lilla inflytande som demokratin ger den medellöse. Ägande ger makt. För att parafrasera borgarrådet Alvendal själv och hennes ofta klatschiga avslut: Det borde till och med en moderat förstå.

Nu kanske majoriteten säger: Titta – Vänsterpartiet vill bara att politiker ska ha mer och mer makt i stället för medborgarna! Det är i den första satsen till viss del sant, men i den andra satsen inte alls med sanningen överensstämmande. Det ni inte säger är att politiker är helt vanliga människor som kommer tillsammans på en gemensam plats för att förbättra samhället. Ni talar också tyst om att ni vill göra den politiska skaran mindre medan vi vill att betydligt fler personer och människor ska ta del i politiken och vara delaktiga i en livfull och deltagande demokrati med utbyggda stadsdelsnämnder och boenderåd. Det är tydliga exempel på att medborgarna i praktiken kan få mer makt. Det sker inte genom avhändande av ägande, för ägande är makt.

Men nu säljs makten ut, mer eller mindre under luddiga ideologiska formuleringar. Med detta kommer jag tillbaka till det enskilda fallet. Här ska fastigheten säljas därför att den inte nyttiggörs av staden. Rimligare hade kanske varit att som ägare – den som har makten – först se över hur egendomen kan komma till bruk för staden. Men eftersom ord som kärnverksamhet, nyttiggörande i stadens regi och annat i praktiken bara handlar om att dölja det egentliga syftet, det vill säga en ideologiskt motiverat omstöpning av staden, kommer vi så klart inte att få någon riktig sådan översikt. Syftet och uppdraget är ju egentligen att sälja – att sälja makten, för ägande ger makt. Det har till och med Moderaterna förstått. Frågan är bara vem som ska ha makten – flertalet eller fåtalet.

Anförande nr 173

Yildiz Kafkas (mp): Ordförande, fullmäktige! Nu är det dags igen. Ytterligare en stor gård i en av stadens gröna kilar säljs nu av Stockholms stad. I kväll ska kommunfullmäktige besluta att sälja Stora Uringe gård med över 800 hektar åker och skog. Arrendatorn som köper gården brukar den inte. Det gör företaget Alfa Laval. Gården ligger mitt i en av Stockholmsregionens gröna kilar – den stora Södertörnskilan. De sammanhängande skogsområdena hotas nu av sönderstyckning. Stadens unika närhet till naturen förstörs. Det rika växt- och djurlivet försvinner. Flera av arrendatorerna har brukat gårdarna i årtionden. De

tvingas nu plötsligt bestämma sig för att köpa gården eller lämna den om de inte kan betala marknadspris.

Den moderatledda majoriteten ser till att endast några få rika privatpersoner eller företag kan köpa gårdarna. Någon konsekvensbeskrivning av markens naturvärde görs inte. Frågor som ställdes vid återremissen i fastighetsnämnden besvaras inte. Jag har här de fem frågor som vi ställde då. De skulle enligt regelverket besvaras när ärendet kom tillbaka till nämnden. Men det har man inte gjort. Ordförande Kristina Alvendal har själv varit med om beslutet om återremiss på de premisser som jag har här tillsammans med Miljöpartiet, ytterligare en moderat, en socialdemokrat och en vänsterpartist. Men ärendet kom tillbaka utan att återremissfrågorna hade besvarats av förvaltningen. Ordförande Kristina Alvendal tillät att detta ofullständiga ärende gick vidare till kommunfullmäktige för beslut. Jag tycker att det här är en fråga som kommunfullmäktiges ordförande borde ta ställning till. Min personliga övertygelse är att ett sådant ärende borde ha dragits tillbaka.

Självfallet tycker vi miljöpartister också att mark måste exploateras för framtida bostäder och arbetsplatser. Men det måste planeras med stor noggrannhet, och nära kollektivtrafik. Jordbruksmarken är en värdefull resurs som staden bör behålla för långsiktigt hållbar ekologisk odling för den lokala marknaden i Stockholmsregionen. Stockholmsregionen behöver också tillgång till vacker natur, motion och friluftsliv.

Jag vet inte om jag måste avvakta ett beslut från ordföranden om hur vi ska hantera det här ärendet. Ska det dras tillbaka eller ska vi fortsätta med det?

Jag yrkar bifall till Miljöpartiet, Vänsterpartiets och Socialdemokraternas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Anförande nr 174

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige! Vi har tidigare i den här salen haft möjlighet att ta ställning till en del försäljningar av mark i andra kommuner. Vi har då haft en, som jag tycker, ganska intressant debatt om vad som var strategiskt viktigt för kommunen att äga. Jag har inte ändrat mig sedan det fullmäktigesammanträdet. Det är fortfarande inte strategiskt viktigt för den borgerliga majoriteten att äga mark i andra kommuner. Vi tycker att det som är strategiskt viktigt är att satsa på Stockholms stad, att ställa Stockholms stad i fokus och att investera i det som kommer stockholmarna till del.

En stor satsning presenterades i förra veckan – Stockholms stads stora investeringsoffensiv för att möta den begynnande lågkonjunkturen. 8 miljarder kronor utöver det som vi redan har avsatt blir sammanlagt 20 miljarder kronor som vi de närmaste åren kommer att investera i det som kommer invånarna i Stockholms stad till del. Vi kommer att se till att miljonprogramsområden upprustas. Vi kommer att se till att vi har en infrastruktur som fungerar både när det gäller biltrafik och kollektivtrafik. Det är offensiva satsningar som Socialdemokraterna, Vänstern och Miljöpartiet aldrig skulle kunna ha genomfört eftersom ni inte också genomför de

strategiskt viktiga försäljningar som faktiskt ger den här staden muskler och möjligheter att sätta Stockholms stads skattebetalare och invånare i fokus.

Vi ska bygga vår stad. Vi ska inte bygga kranskommunernas städer. Det klarar de av väldigt bra själva. Det är inte strategiskt viktigt att äga mark i andra kommuner, Bengt Sandberg. Stockholms stad är inte världsbäst på allt. Vi ska se till att vi blir duktiga på det som vi kan göra.

Socialdemokraterna säger i det här ärendet att de inte är emot försäljningen, utan att de är emot försäljningen av ideologiska skäl. Vad innebär det? Antingen är man för eller så är man emot. Man röstar antingen bifall till kommunstyrelsen eller så gör man inte det. Beskedet till stockholmarna blir då att Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet tycker att det är mycket viktigare att äga mark i andra kommuner än att offensivt satsa på infrastruktur och på upprustning av miljonprogramsområden som kommer stockholmarna till del. Jag tycker att det är jättebra att vi får en debatt om vad Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet tycker är viktigt. Det är tydligen viktigare att äga gårdar än att se till att vi får en infrastruktur som fungerar. Det tycker jag är en skamlig politik.

Anförande nr 175

B e n g t S a n d b e r g (s): Jag tycker att det är oförskämt att påstå att vi inte vill medborgarnas bästa. Det är en lågvattendiskussion.

Ni menar alltså att det är ekonomiskt tvingande för att genomföra er politik att sälja ut Stockholm. Man måste sälja ut Stockholm. Är det så? Är det vad du säger?

Anförande nr 176

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Bengt Sandberg! Berätta för mig och berätta för stockholmarna hur Socialdemokraterna skulle ha kunnat matcha den borgerliga majoritetens stora investeringsoffensiv på 20 miljarder kronor genom att säga nej, nej, nej till alla försäljningar som sker av till exempel mark som ligger i andra kommuner! Ni hade aldrig haft möjlighet att göra det. Ni är jättepigga på att göra av med pengar, men ni röstar emot alla försäljningar. Det är en ohederlig politik.

Anförande nr 177

M a t t i a s E r i c s o n (v): Det är som vanligt; majoriteten avslutar replikskiftena med en fråga. Det är ganska taskigt. Den stora offensiven hade bland annat kunnat finansieras genom att man inte sänker skatterna utan i stället satsar pengarna offensivt.

Ni talar om att staden ska växa. Det är sant. Det tycker jag också att den ska göra. Men Stockholms stad börjar vara ganska full. Visst finns det en del områden kvar att exploatera, och det finns till och med en hel del områden där man skulle kunna bygga en hel del bostäder – Bromma flygplats, till exempel. Men nu kan vi inte göra det förrän om sisådär en halv mansålder.

Men var ska vi bygga om staden är full och om vi har sålt ut all mark vi äger? Vi ska väl inte ta bort alla grönområden i Stockholm? Det vore en miljömässig och psykosocial katastrof. Människor behöver träd och buskar. Hur ska då Stockholm kunna växa, Kristina?

Anförande nr 178

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Nu blir jag väldigt förvirrad. Jag tyckte att det var så att Vänsterpartiet bland annat stod häruppe och pratade om vikten av det här området som ett grönområde. Och nu säger du att vi minsann ska se till att vi exploaterar området och att det är vårt ansvar. Nu är det tydligen färdigbyggt i Stockholms stad, så nu måste vi exploatera värdefulla grönområden i andra kommuner. Det känns inte riktigt som att den politiken hänger ihop över huvud taget. Man får bestämma sig för att antingen exploatera vissa områden eller för att bevara grönområden. I vissa fall tycker vi att det är väldigt viktigt att satsa på vår stad och låta våra kranskommuner fatta beslut om huruvida de vill växa och på vilket sätt det är möjligt.

Återigen: Hur hade ni kunnat gå ut med den stora investeringsoffensiv som vi nu gör på 20 miljarder kronor i Stockholm om ni inte hade genomfört några försäljningar? Det är en märklig politik lika mycket för Vänsterpartiet som det är för de andra vänsterpartierna här i salen.

Anförande nr 179

S t e l l a n H a m r i n (v): Problemet med bostadspolitiken, om vi nu ska ta den här, är att 300 000 nya människor inte får plats i Stockholms stad. Ska vi utveckla Storstockholm, som majoriteten vill, måste vi bygga i de andra kommunerna också, vilket vi självklart ska göra, framför allt hyresrätter. Men då kommer det att behövas mark där också. Det ska självklart ske i samarbete med dem. Men ni får inte in 300 000 människor i staden – då blir det för hemskt att bo här, kan jag tala om.

Sedan visar den här frågan att det här med vattenvård och miljövård fortfarande inte är majoritetens starkaste sida, även om de bättrat sig lite grann.

Som jag sade förra gången, och gärna upprepar, har jordbruksrörelsen förklarat att de inte tänker ägna de minsta ansträngningar åt att rena Östersjön genom att ta sin andel av fosforläckaget, som man måste åtgärda. Då ska vi lägga ned jordbruket, är deras svar. Här kan Stockholms stad gå före, använda sin jordbruksmark och visa vilka verkligt bra saker man kan göra för att minska jordbruksläckaget från jordbruksmark som ägare och med kompetenta skötare, när nu den officiella jordbruksrörelsen inte vill göra det. Det finns massor med bönder som gärna gör detta, men de har inte stöd av sitt förbund.

Sedan är det lite märkligt att höra att den borgerliga sidan inte riktigt förstår fördelen med handelssystem, som de annars borde vara ganska bra på – till exempel detta att kunna byta äpplen mot päron när båda parter tjänar på det. Vi har en regering som nu

föreslår att vi ska handla med utsläppsrätter av koldioxid. Det kanske är en bra idé, eller det kanske är en dålig idé, beroende på hur den utformas.

De har också lagt ett uppdrag till Naturvårdsverket att utreda handeln med fosfor för att minska belastningen på Östersjön. Det tror jag är ett ganska bra förslag, för det innebär att vi kan se till att belastningen från Stockholmsområdet kommer ned till den nivå som vi är ålagda att ta ned den till. Då kan vi göra det på det mest kostnads-effektiva sättet. Det kanske inte är att ytterligare rena dagvattnet i Stockholm. Det kanske är mycket billigare och mycket bättre att i stället minska läckaget av fosfor från åkermark.

Det skulle vi mycket väl kunna göra om vi ägde den här åkermarken. Då hade vi kunnat göra det på ett billigare sätt, och båda parter hade tjänat på det. Säljer vi ut åkermarken har vi inte den möjligheten. Då måste vi vidta andra åtgärder för att fylla vårt beting, som kanske blir betydligt dyrare än det här hade varit. Det är ett sätt att handla med jordbruksmark som kommer att bli mycket vanligare i framtiden. Vi kommer att få en rad ålägganden vad gäller miljön där det gäller att fixa det på bästa sätt. Att avhända sig en sådan här tillgång är synd i det sammanhanget.

Anförande nr 180

B e n g t S a n d b e r g (s): Kristina! Det finns en saklig skillnad: Sålt är sålt. Det är klart att du gör en vinst när du säljer, men sedan? Att äga – Investör äger väl inte av sociala skäl, eller vilket företag du än kan nämna. Det gäller att få avkastning på sitt ägande. Det är det vi ifrågasätter: Är det här god ekonomi? Vi säger att det inte är det. Det ni har sålt har ni sålt. Det är en engångsinsats, och sedan tar pengarna slut. Det är väl ingen konstig matematik. Så är det ju.

Att påstå att vi inte investerar och inte har politiska ambitioner är politiskt jambo-jambo. Försök inte lura någon där! Det är faktiskt så att vi med vår budget i så fall har mycket större ambitioner än vad ni har och till och med har mer att investera för än vad ni har med era ambitioner.

Sedan är jag trött på att ni hela tiden beskriver det så att innan ni kom till makten var det öken här utanför. Det var inte riktigt så. Vi har faktiskt byggt upp ett samhälle under mycket längre tid än vad ni har gjort. Det har fungerat, och folk trivdes och mådde bra. Påstå inte att ingenting var gjort innan ni kom till makten! Det är bara en pinsam retorik.

Anförande nr 181

Borgarrådet A l v e n d a l (m): För det första kan jag väl gärna be dem som har gjort ljudupptagningen av detta att visa när jag har sagt att det var öken när vi tog över. Det var inte öken. Vi lever i en stenstad, och jag är för stenstaden – jag tycker att det är positivt.

Det är just det som vi ska satsa på. Vi ska se till att Stockholms stad blir utvecklad, att Stockholms stad växer som stad, inte att kranskommunerna växer som stad. Det

ska vi göra i dialog med dem, självklart. Hela Stockholmsregionen kommer att ha behov av bostäder framöver.

Men ni talar med kluven tunga. Å ena sidan är det jättefarligt att sälja en del områden därför att det är viktiga grönområden, viktiga rekreationsområden. Å andra sidan säger ni att vi måste se till att lägga på de andra kommunerna – de är så inkompetenta att de inte kan utveckla sina egna kommuner, utan vi måste göra det åt dem. Ni måste bestämma er för vilket kolonialt synsätt vi ska ha här i staden. Ska vi utveckla andras kommuner, eller ska vi utveckla vår kommun? Jag tycker att vi ska utveckla vår kommun.

Anförande nr 182

B e n g t S a n d b e r g (s): Att sälja Stockholm är inte att satsa på staden. Det är vår uppfattning.

Anförande nr 183

J o n a s N i l s s o n (m): Fru ordförande! Det kan verka lite egendomligt detta om ägande är bra eller inte. Men det beror naturligtvis alltid på situationen. För väldigt länge sedan var det alltid en bra idé att äga en ko om man ville dricka mjölk. Förutsättningen för att dricka mjölk var väldigt ofta att man ägde en ko. Så är det inte i dag. Det är en ganska dålig idé att äga en ko i dag. Det är en väldigt dålig idé om enda anledningen är att man ska göra en caffè latte. Då ska man göra någonting annat.

För egen del kan jag konstatera, men naturligtvis inte som alla på den här sidan, att det är en väldigt dålig idé att äga en bil bara för att man vill köra bil. Bor man innanför tullarna är det en väldigt dålig idé att äga en bil. Det är en extrem kapitalförstöring att äga en bil. För mig är det både strategiskt och taktiskt dåligt att äga en bil. Och då har jag inte ens nämnt kon.

Tro det eller ej, men det är inte klokt att äga. Det är inte ändamålsenligt, och det är inte modernt att äga. Man ser det också på utvecklade ekonomier. Ju mer utvecklade ekonomier du ser i världen, desto mindre ägande har du. I ekonomier där du har ett lågt inslag av starka äganderätter och avtalsrätter måste folk äga sina saker. Man måste äga sina saker för att vara säker på att man kommer att ha de saker man behöver i morgon. Här i Stockholm är det lätt: Man kan hyra sig en bil, man kan hyra sig en kostym, man kan hyra det mesta – man behöver inte äga saker. Det är både dyrt och jobbigt att äga. Det innebär stora risker, och det är omodernt att äga.

Ska man äga saker i stadens regi ska det vara av strategisk karaktär. Det ska vara infrastruktur, ibland kommunikationer. Det ska vara centrala fastigheter som man vet att man behöver. Man kan exempelvis sälja hyreslägenheter och ombilda till bostadsrätter så att man får loss pengar för att kunna bygga mer hyreslägenheter om man tycker att det är taktiskt bra och strategiskt bra att göra på det viset. Men att äga gårdar i andra kommuner är en riktigt dålig idé.

Anförande nr 184

M a t t i a s E r i c s o n (v): Det där var ett smått lustigt inlägg. Jag skrattade faktiskt åt kossan.

Men jag skulle vilja ha en förklaring till det där med ägandet. Är det ingen som äger de hyrda kavajerna som du pratar om? Det är jättekonstigt. Hur kan ägandet ha minskat? Jag förstår inte. Det är klart att det är många som använder saker som de själva inte äger – det förstår jag – för man hyr till exempel. Men själva ägandet kan väl för guds skull inte ha minskat.

Sedan är det detta med bostäder. Är det verkligen så att det inte är värt att äga sin bostad? Då är vi tillbaka i den förra diskussionen: Ägande är väl ganska bra. Är det inte så att ni ganska ofta bevakar just äganderätten? Har vi inte sett historiskt att ni brukar bråka med oss om äganderätten?

Anförande nr 185

J o n a s N i l s s o n (m): Fru ordförande! Ja, men det är väl en alldeles lysande idé att äga saker. Men som man brukar säga i USA: Det snabbaste sättet att bli miljonär är att börja som miljardär. Det är oftast folk som köper saker och ting väldigt dyrt, och sedan går de ned i pris. Då är man väldigt snabbt fattigare. Alla som har ägt en bil vet hur snabbt man känner att man blir fattigare för varje dag som går, för varje vecka som går, för varje månad som går. Men det är klart: En del tycker att det är väldigt roligt att äga bil, och då äger man bil. Det är ju värt någonting också. Men det är ett väldigt dyrt sätt att hantera sina pengar på att äga bil, framför allt om man bor innanför tullarna.

Anförande nr 186

M a l t e S i g e m a l m (s): Jag förstår ingenting av det här inlägget, om jag ska vara helt allvarlig. Den här mycket snabba kursändringen från majoritetens sida om ägandet och hela det resonemanget – jag begriper ingenting.

Jag trodde att ni sålde ut till exempel allmännyttiga bostadsföretag och lägenheter just för ägandets skull, trots att man inte äger sin lägenhet när man bor i en bostadsrätt. Det är det ena jag vill replikera på.

Det andra är någonting som jag tycker att man glömmer bort lite grann i hela diskussionen om att sälja de här gårdarna. Man får en avkastning varje år på en gård som man i dag äger. Säljer man den får man vinst en gång. Nästa år får man ingen vinst från den gården. Dessutom är det faktiskt så att naturen har en viss renande effekt på hela vår miljö. Det där glömmer man bort ibland. Naturmark och sådana saker är värdefulla saker ur andra perspektiv än bara pengar.

Jag skulle ändå vilja få ett förtydligande om kurssvängningen om ägandet.

Anförande nr 187

J o n a s N i l s s o n (m): Ja, om mitt inlägg var rörigt vet jag inte vad jag ska säga om det här. Men det är, som sagt, skillnad på strategiskt ägande och vad som är bra för stockholmarna än att bara äga av nostalgiska skäl. Att äga gårdar runt om i Sverige i andra kommuner känns lite som någon typ av nostalgiskt inslag. Det är möjligt att det är precis vad man känner på din sida av salen.

Anförande nr 188

M a t t i a s E r i c s o n (v): Först vill jag bara säga att jag tycker att det är taskigt att skratta. Jag vet inte om ni skrattar med eller mot, men man kan känna sig lite ensam när folk skrattar åt en.

Jag vill bara förtydliga det här med Kristinas förvirring. Den måste ha kommit någon annanstans ifrån än från det jag sade. Jag sade aldrig att det skulle bevaras som ett grönområde. Jag tror att rekreationismen kom från den förra debatten, som vi hade för en månad sedan ungefär. Jag vill inte ens antyda att mitt inlägg skulle ha kommit ur Kristinas förvirring. Det vore taskigt. Jag pratade om att vårt motstånd handlar om frågan om makt. Det var det jag pratade om. Jag pratade inte om rekreation över huvud taget.

Jag förvånas något av påståendet om att er stora satsning på 20 miljarder finansieras av utförsäljningen. Har ni sålt för 20 miljarder? Är det bara det ni baserar er på? Jag förstod inte riktigt. Det är rätt mycket makt, 20 miljarder.

Anförande nr 189

E i e H e r l i t z (mp): Fru ordförande! Jag tycker att det är konstigt med Moderaterna. De är ju så måna om företagsamhet, att man ska sköta företag på ett bra sätt och sådana saker. Och de vill ha mycket privat företagande. Det är väl viktigt att ha ett samhälle där man har både ett privat ägande och ett allmänt, offentligt ägande.

De här gårdarna kan ju användas till att pröva miljövänlig teknik. De kan också ingå som studieobjekt bland kommunens skolors elever. Det är viktigt att inte sälja ut allt det här, för då har man till slut ingenting att visa upp. Makt är viktigt att ha för att kunna styra en samhällsutveckling.

Annars tycker jag att det är konstigt med Moderaterna. Det är kortsiktigt och långsiktigt – man blandar ihop det. Först säger man: Nu säljer vi den där gården, och så ska vi använda pengarna för att rusta upp miljonprogrammets hus. Jag kan inte förstå det resonemanget, för Moderaterna är också väldigt noga med att företagen ska skötas väl. En bra företagare sätter ju av pengar i en fond hela tiden när han hyr ut något så att det sedan kan rustas upp med pengar som redan finns. Här är det lite så där att plötsligt kommer man på att man måste rusta upp husen för annars säljer man ut en massa mark och grejer och använder pengarna till det. Hur kommer det att gå i framtiden när allting är utsålt? Ja, då finns det inga pengar på det här sättet.

Nej, jag tycker att det är en väldigt galen filosofi att så fort någonting blir utslitet ska man sälja genast. Man måste ha en långsiktig politik där fonderandet av pengar hela tiden finns med när det gäller kommunens egendom och allmännyttans egendom. Då kan man föra en bra bostadspolitik.

Anförande nr 190

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige! Eie Herlitz! Med den retorik som du har om blandningen av privat och offentligt kan jag försäkra dig om att så kommer det att vara även i framtiden i Botkyrka kommun. Vi pratar ju om Botkyrka kommun. Och Botkyrka kommun äger också väldigt mycket mark i Botkyrka kommun. Det är mer naturligt att Botkyrka kommun äger mark i Botkyrka kommun än att Stockholms kommun äger mark där.

På något av de första fullmäktigesammanträdena efter jul och nyår hoppas jag att vi har ytterligare ett försäljningsärende där vi just säljer mark som vi äger i Botkyrka kommun till Botkyrka kommun. Då har man en blandning i Botkyrka av privat och offentligt ägande.

Jag skulle jättegärna vilja höra i din kontrareplik på vilket sätt Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Socialdemokraterna använde gårdarna för att få fram ny miljöteknik och nya lösningar på moderna problem under den tid som ni hade möjlighet när ni var vid makten.

Anförande nr 191

E i e H e r l i t z (mp): Ja, det är väl viktigt att ha sådana saker i bakfickan i framtiden och kunna använda saker. Vi måste utveckla samhället och hela tiden öka mångfalden, öka inflytandet över olika saker där vi kan ge medborgarna en rad förmåner, som att se lantbruk och sådana saker.

Jag tycker inte alls att det är vettigt att sälja ut till Botkyrka. Stockholm har väldigt lite mark, eftersom vi har byggt det mesta av vår stad. Därför är det viktigt att vi har mark på andra ställen där vi kan föra in de här sakerna, som just jordbruk, rekreationsområden och sådana saker.

Anförande nr 192

B e n g t S a n d b e r g (s): Jonas! Jag visste inte att du hade den där anarkistiska uppfattningen om samhälle och ekonomi. Det där icke-ägandet beskriver Trotskij, och jag kan ge dig några böcker så kan vi studera det ihop. Men jag blir förvånad att en moderat förfäktar den idén. Jag blev faktiskt lite paff.

Det är så här. I den här frågan är det inte vi som gör ägandefrågan till en politisk fråga, utan vad vi angriper är just den fundamentalistiska syn ni har på äganderätten och att ni gör det till dagspolitik. Det är det vi ifrågasätter.

Återigen – jag vet inte hur många gånger vi har sagt det: Vi är inte emot vare sig försäljningar, företagsköp eller att vi har starka och bra företag – det bygger vårt land på – och så vidare. Gör inte den här jambo-jambo-politiken igen! Vi säger bara att det här är ett dåligt sätt att förvalta stadens ekonomi på.

Anförande nr 193

J o n a s N i l s s o n (m): Ja, Bengt, det är möjligt att du tror att det kan vara så. Men min poäng är att det inte finns någon dogmatik från den här sidan, att tro att moderater alltid vill äga. Poängen med att se om sitt hus är just att man ska kunna vara snabbfotad. Är det så att man behöver pengar för att göra angelägna saker, för att rusta Slussen, rusta miljonprogramsområden eller vad man nu vill göra, är det bra att det finns pengar och man kan vara snabbfotad och göra det som är bra för Stockholms medborgare. Annars kan det dyka upp saker och ting som man vill göra men som man inte kan göra för att pengarna sitter fast i några gårdar i Botkyrka. Där gör de ingen nytta.

Anförande nr 194

B e n g t S a n d b e r g (s): Jag vet inte vad jag ska säga. Det räcker nu, tycker jag.

§ 27 Försäljning av Brandalsund, fastigheterna Södertälje Brandalsund 1:1, 1:7, 10-14, Ytterjärna-Berga 3:3 och del av Ytterjärna-Berga 3:8 i Södertälje kommun (utl. 2008:213)

Anförande nr 195

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige! Nu hoppas jag att stockholmare, Södertäljebor och Botkyrkabor får höra den här debatten. Jag tror att den debatt som möjligen följer – jag väntade med att trycka in mig så länge jag kunde – kommer att bli ett väldigt tydligt exempel på Socialdemokraternas, Miljöpartiets och Vänsterpartiets dubbelmoral när det handlar om att sälja mark och att genomföra affärer.

Till skillnad från i det tidigare ärendet, som vi alldeles nyss tog ställning till och där Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet röstade nej, kommer nu – om ni inte har ändrat er från borgarrådsberedning och kommunstyrelse – Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänstern att rösta för en försäljning. Med tanke på den argumentation och den otroligt höga svansföring som ett antal herrar från nämnda partier hade i debatten för en halv minut sedan ska det bli väldigt intressant att höra hur ni motiverar att socialdemokratiskt styrda Södertälje får köpa mark av Stockholms stad men inte en privat arrendator.

Det är exakt samma upplägg på affärerna. Det är exakt samma kontraktsupplägg. Det är samma skyldigheter mot de olika avtalsparter som finns beskrivna i kontraktet. Det här är en nästan identiskt lika stora affär, med tanke på att det nu är 70 miljoner i stället för 60 miljoner i det tidigare ärendet.

Hur stämmer det då med den argumentation ni hade i det tidigare ärendet om att Stockholms stads stora markegendomar inte är till salu? Jo, om man är en socialdemokratiskt styrd kommun får man tydligen handla av Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet i Stockholms stad, men inte om man är en privat gårdsarrendator.

Hur stämmer det med att ”med försäljningarna förlorar staden rådighet över viktiga markområden men också intäkter”? Gäller inte de resonemangen när det är socialdemokratiska kommunalråd som vill genomföra affärer?

Lika stor dubbelmoral tycker jag att ni har i det här ärendet när det gäller att göra av med stadens pengar i form av olika investeringar fast ni säger nej till att genomföra affärerna. Ni har en otroligt stor dubbelmoral när det gäller detta. Jag ser fram emot att höra just på vilket sätt Stockholms stads stora markegendomar nu plötsligt, så här 30 sekunder senare, är till salu.

Anförande nr 196

M a t t i a s E r i c s o n (v): Det har faktiskt inte så mycket med styret i Södertälje att göra. Jag hade kunnat gå med på det här även om det hade varit

borgerligt styre i Södertälje. Det finns en betydande skillnad. Det är fortfarande gemensamt ägt. Det är andra människor som får den här makten, men det är fortfarande folket som har makten. Det är kommuninvånarna i en annan kommun som får det. Där har vi den stora skillnaden. Det är fortfarande gemensamt ägt, och det är i alla fall därför jag kan gå med på det.

Anförande nr 197

Yildiz Kafkas (mp): I diskussionen glömmer man bort de allmänna intressena och naturvärdena, som försvinner. Om vi tittar på kartorna för 30 år sedan och nu ser vi hur man gnager i kanten av de värdefulla naturområden som de gröna kilarna utgör runt om Stockholm. Vi säljer nu på löpande band alla de värdefulla platserna. Det är inte så konstigt om vi från Miljöpartiets sida reagerar när vi förlorar vår värdefulla mark.

Det finns olika anledningar att försvara den egendom vi har i de områden som Stockholm har lyckats förvärva. Det ena är naturaspekten, och det andra är att Stockholm växer och det inte finns någon mark, att det är konkurrens om mark. Var ska stockholmarna ha sport, motion och friluftsliv om man inte behåller tillgången till de områden som vi redan har? Varför ska man göra sig av med dem?

Anförande nr 198

Borgarrådet Alvendal (m): Men, Yildiz Kafkas, Miljöpartiet är för den här försäljningen. Du använde just hela ditt inlägg till att argumentera mot att man ska genomföra en försäljning. Men ni har ingen reservation. Ni har röstat för detta i fastighetsnämnden. Ni har röstat för detta i kommunstyrelsen. Ni har röstat för det i borgarrådsberedningen.

Det kan ju faktiskt vara så – hemska tanke, Yildiz Kafkas – att socialdemokratiskt styrda Södertälje har planer på att exploatera det här området. Det vet inte vi. Är det okej att sälja ändå?

Anförande nr 199

Yildiz Kafkas (mp): Kristina Alvendal! Vi vill helst inte sälja våra egendomar i Stockholm, de egendomar som vi har även utanför Stockholms gränser. Men eftersom ni vill sälja till varje pris står vi inför valet mellan pest och kolera. I det läget föredrar vi att det är en annan kommun som köper marken i stället för en privatperson, som vi inte vet var han landar. Det finns i alla fall inom kommunen möjlighet att kontrollera, även om det blir Södertälje kommun. Det är jag glad för.

Anförande nr 200

Bengt Sandberg (s): Du får kalla ideologi för dubbelmoral. Återigen: Vi är inte emot försäljningar. Jag vet inte hur många gånger vi måste säga det. Vi är emot försäljningar om de är ideologiskt grundade. Ni har en fundamentalistisk syn att allt gemensamt ägande är föraktfullt och att det är bara det privata ägandet som är

nyckeln till framgång. Vi delar inte den uppfattningen. Du får kalla det dubbelmoral, men så är det inte.

Ni säger att allt ska privatiseras. Allt som kan privatiseras ska privatiseras – det säger er försäljningspolicy. Är det dubbelmoraliskt? Inte fan vet jag! Förlåt uttrycket! Jag ska inte svära mer.

Vi var emot försäljningen av barnkollo. Vi ser att det är en skillnad att sälja till det gemensamma, för då finns det ett värde, en värdegrund, i vad vi ser som det solidariska samhället. Då är det inte bara det privata som ska gälla. Den grundsynen står vi för.

Vi tror också på en generell, skattefinansierad välfärd, men det gör inte ni. Ni tror på de privata lösningarna. Ni tror inte på sjukvård som ska vara lika oavsett plånbok. Det gör vi. Ni tror inte heller på en skola för alla oavsett plånbok, men det gör faktiskt vi. Det är en skillnad. Vi tror på ett solidariskt samhälle där alla människors lika värde och lika rätt får gälla. Så är det.

Anförande nr 201

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande! Nu har Bengt Sandberg minst åtta gånger i denna och den föregående debatten sagt: Vi är inte emot alla försäljningar. Då vill jag höra talas om en försäljning som ni inte är emot.

Anförande nr 202

B e n g t S a n d b e r g (s): Den här.

Anförande nr 203

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag är också hungrig, men jag kunde inte låta bli. Bengt Sandberg tillät sig det mest gallimatasliknande inlägget under hela den här fullmäktigedebatten, och det säger inte lite.

När du börjar blanda in den generella välfärden och annat: Vad är det för trams? Du vet att vi är för skattefinansierad generell välfärd. Vad har det med det här ärendet att göra? Försök hålla dig till saken!

Saken är den att du inte kan argumentera emot borgarrådet Alvendals utmärkta anförande, som säger att ni besjålas av en enda sak. Jan Björklund sade en jättebra sak i den här talarstolen, och det är lite av ett bevingat ord: Moral är bra, men dubbelmoral är inte dubbelt så bra.

Anförande nr 204

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Bengt Sandberg! Nu är det fortfarande så att jag inte har fått svar på mina frågor. Jag tänkte att du skulle använda ditt inlägg till att prata om det i stället för att försöka slå på den stora solidariska samhällstrumman, som Socialdemokraterna oftast tar fram när man inte har några argument i sakfrågan.

På vilket sätt skiljer sig den här affären från den affär vi fattade beslut om för ungefär 10 minuter och 30 sekunder sedan?

Stockholms stads stora markegendomar är inte till salu. Varför är de nu till salu, enligt Socialdemokraterna? Miljöpartiet och Vänsterpartiet kan gärna svara på den frågan också. Vänsterpartiet har i och för sig svarat att de är konsekventa: Bara om det är det offentliga som handlar får man handla hur mycket som helst.

På vilket sätt skiljer sig det här ärendet från tidigare ärende när det gäller att ”med försäljningarna förlorar staden rådighet över viktiga markområden men också intäkter”? Är det inte så att vi förlorar inflytande över markområdena och intäkterna? Eller är det så att ni här i Stadshuset styr det socialdemokratiska kommunalrådet i Södertälje som en marionettdocka och talar om för honom vad han ska göra med det här området? Är det så vi ska uppfatta det? Vi andra som känner det socialdemokratiska kommunalrådet, liksom ni, vet att det inte riktigt är det han är känd för, att han låter sig styras av Stockholmspolitikerna. Det ska han ha en eloge för.

Sedan säger du så här: Vi är emot alla ideologiskt grundade försäljningar. Men vänta nu! Vad är ideologiskt grundade försäljningar? Är det ideologiskt grundat att sälja till både offentligt och privat om man tycker att det verkar vara en bra affär för Stockholm? Eller är det ideologiskt grundat att bara säga ja till försäljningar när köparen är socialdemokratiskt styrda kommuner?

Anförande nr 205

B e n g t S a n d b e r g (s): Men herre gud! Det är ju ni som gör det till en fundamentalistiskt grundad politik att inte äga, att sälja allt som är gemensamt i den här staden. Det är ju inte vi som gör det. Vi tar ställning till varje enskilt ärende. Vi har faktiskt sagt ja till vissa privata försäljningar också. Där bluffar du.

Återigen – jag vet inte hur många gånger jag ska behöva säga det: Det är ni som har en privatiseringspolicy, inte vi. Det är ni som har tagit det beslutet. Det är ni som driver er privatiserings- och försäljningspolicy, där allt ska säljas – det är inte vi. Lägg inte det på oss! Det är ni som har makten nu. Det är ni som driver den ideologiskt grundade fundamentalistiska linjen om att allt ska bort, att allt ska säljas som vi äger gemensamt – punkt!

Anförande nr 206

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Om det hade varit så, Bengt Sandberg, att vi hade den politiken skulle vi inte ha kvar nästan 20 000 hektar mark i andra kommuner. Vi gör bra affärer för Stockholms skattebetalare, bra affärer med intäkter som gör att vi kan satsa på Stockholms stad i form av till exempel stora infrastruktursatsningar, som Socialdemokraterna bara pratar om och drömmer om att någon gång få genomföra. Men när ni har makten har ni aldrig några pengar, för ni genomför aldrig några försäljningar. På så sätt kan ni inte satsa på Stockholm och Stockholms framtid.

Anförande nr 207

M a t t i a s E r i c s o n (v): Skillnaden är att vi är ärliga. Vi erkänner att vi har en ideologi, och vi erkänner också vad vår ideologi är. Jag vet att ni också har en ideologi, som ni faktiskt gömmer. Ni luddar till den och döljer era argument. Ni berättar aldrig vad era utförsäljningar handlar om egentligen. Det handlar egentligen inte om att få in 1 eller 2 kronor till den kommunala kassan, för då skulle ni göra bättre affärer än ni gör. Om det handlade om pengar skulle ni kanske se över era skattesänkningar och så vidare. Men ert syfte är att avhända kommunen sin makt och avhända den till privatpersoner. I just det här fallet är det ju till en kommun, men ni vill i alla fall få bort makten från den kommunala församlingen och i stället tillföra den till privata aktörer.

Anförande nr 208

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige! Mattias Eriksson! Kan inte du förklara för fullmäktige hur Vänsterpartiet offensivt ska satsa i den begynnande lågkonjunkturen nu! I er budget, med uteblivna försäljningar, finns det inga 20 miljarder kronor att göra stora investeringar för i Stockholms stad. Det är pengar och investeringar som Stockholms stads skattebetalare behöver och vill ha, och dessutom en och annan byggarbete, som i en lågkonjunktur genom våra stora satsningar kommer att kunna få jobb i stället för att tvingas gå på a-kassa.

Tala om för oss och för stockholmarna var Vänsterpartiets stora investeringssatsning ligger när ni inte har några pengar att göra några investeringar av!

Anförande nr 209

S t e l l a n H a m r i n (v): Det är lätt att ställa frågor när man vet att man inte kan få några svar.

För hundra år sedan hade vi en ganska kompakt borgerlig majoritet här i Stockholm, och på ett sätt var de klokare än vad ni är nu. Då befann man sig i en situation där man insåg att Stockholm faktiskt skulle behöva växa, och behöva växa väldigt mycket. Då hade man ingen mark. Då nöjde man sig inte med att köpa en gård här och där. Man köpte hela kommuner runt om Stockholm. Det är de som nu är Stockholm, och det är dem som vi har byggt bostäder på, skapat grönområden på och byggt järnvägar, vägar och trafikleder på. Jag tror att det var ett ganska klokt beslut.

Nu gör dagens borgerliga majoritet precis tvärtom. Det tror jag är ett ganska oklokt beslut.

Anförande nr 210

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Man blir nästan lite ledsen när man hör att det stora argumentet för försäljningen är de här 20 miljarderna som ni satsar. Vi är några här som ändå läste det där ni hade presskonferens om. Av de 20 miljarderna var 7, om jag minns rätt, tidigareläggningar av statlig infrastruktur. De är ju inte senarelagda för att ni eller vi inte vill ha dem. Det vet ju ni också, att de inte

kommer att tidigareläggas. Det är ju en bluff. Sedan bestod 10 miljarder av att ni hoppas att allmännyttan ska bygga mer. Hoppas! Det är också ganska billigt. Jag vet kyrkråttor som skulle kunna ställa ut den typen av löften om 20 miljarder.

De här pengarna finns ju inte. Man behöver inte sälja någonting för att göra låtsasinvesteringar. Det var ett av de sämsta argument jag någonsin har hört för försäljningar.

Anförande nr 211

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Visst är det väl alltid så att ni socialdemokrater är lite ledsna när ni sitter i opposition. Då får ni inte vara med och bestämma, och då kritiserar ni väldigt mycket av det som händer. Men när ni väl får vara med och bestämma har ni ju inte de här pengarna, för ni inte vill genomföra ett antal stora försäljningar som går till att satsa på Stockholm, en infrastruktur som fungerar, fler bostäder och framför allt de stora, viktiga infrastruktursatsningar som vi står inför, med ett nytt Slussen och andra delar, som ni också vill göra.

Skillnaden mellan oss är att vi har pengarna och ni inte har pengarna.

Men när du nu är här uppe i talarstolen också, Roger Mogert, kan du inte förklara, eftersom din kollega inte lyckades med det: På vilket sätt skiljer sig den här affären från den affär som ni sade nej till, förutom att det är ett socialdemokratiskt kommunalråd som vill köpa marken och inte en privat arrendator?

Anförande nr 212

Borgarrådet M o g e r t (s): Det gläder mig att du i alla fall har principen att både i opposition och i majoritet kritisera de andra och att det är huvudlinjen i din politik. Det kanske är någonting vi också skulle pröva.

Den stora skillnaden mellan dig och mig när det gäller infrastrukturen är ju inte att det saknas pengar. Den stora skillnaden är att vi satte i gång stora infrastrukturprojekt. Ni har ju inte gjort annat än att fördröja, Norra länken och Slussen. Det är det som är sanningen. Ni har fördröjt dem.

Anförande nr 213

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag är ännu mer hungrig nu, men jag kan inte låta bli att återigen upprepa att Stockholms hem i dag har bidragit med 700 lägenheter, och det är ungefär en miljardaffär. Du säger att det är låtsaspengar, att det inte är några investeringar som finns och att det är en förhoppning.

Alltså vi är inte dummare än att när vi talar om saker och ting vi ska göra har vi fog för det också. Med andra ord vet finansborgarrådet när han presenterar sina planer vad som är på gång. Det är ledarskap i en allians. Det är så vi jobbar ihop. Det har ni

aldrig kunnat uppvisa på den där sidan. Vi lägger nu 1 miljard av de 10, och det gör vi efter sex dagar eller så. Det kallar jag resultatpolitik.

Anförande nr 214

Borgarrådet M o g e r t (s): Men menar du på fullt allvar att det tog en vecka att ta fram nya planer med anledning av lågkonjunkturen? Det måste väl vara något av de mest långsökta påståenden vi har hört i den här salen.

Vi känner ju alla till att allmännyttan har haft problem. Vi känner till att det här är precis samma mönster som under er förra period vid makten i den här salen. Ni prioriterade bostadsrätter i två år, och sedan tog det stopp i marknaden. Då var ni tvungna att göra halt och börja fundera på om man kanske inte skulle låta allmännyttan bygga igen. Det är samma sak den här gången.

Anförande nr 215

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Ja, jag förstår att Roger Mogert vill prata om andra saker än just det som det här ärendet handlar om. Men jag är en ganska nyfiken person. Vi har hört här tidigare i dag att Socialdemokraterna är för bra affärer men mot dåliga affärer. Det var ett antal talare som var uppe och sade det i det tidigare ärendet. Då skulle jag vilja ha svar på frågan: Vad är det som gör den här affären till en bra affär till skillnad från den tidigare affären, som var en dålig affär? Det vore väldigt intressant att få ett ordentligt svar på den frågan, för något svar har ni väl, annat än att det är Anders Lago som köper?

Anförande nr 216

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande! Borgarrådet Hamilton! Nu var det inte jag som ville prata om andra saker. Det var ju Kristina Alvendal som valde att prata om andra saker, och jag hade den dåliga smaken att påpeka bristerna i hennes argumentation. Det är lite *damage*, och *do damage* är dumt. Ni står här i det förra ärendet, som ni glatt hänvisar till, och säger: Ni är emot alla försäljningar. Ni är dogmatiska mot försäljningar. Och sedan visar vi att vi inte är det – då är inte det bra heller. Då har vi inte tillräckligt bra argument för att inte gå emot den här.

Anförande nr 217

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag har bara en väldigt enkel fråga: Vad är det som gör det här till en bra affär när den andra var en dålig affär?

Anförande nr 218

Y i l d i z K a f k a s (mp): Skillnaden mellan den här försäljningen och den tidigare försäljningen av Stora Uringe gård är att den här inte går till en privatperson som vi inte vet vad han vill göra med våra gemensamma tillgångar som vi säljer. Det är inte en privat försäljning. Det är skattebetalarnas pengar vare sig det är Stockholms invånare eller Botkyrkas invånare. Det som skiljer ärendena från

varandra är att vi är säkra på att det finns ett slags samhällskontroll när man säljer till en annan kommun. Det är inte en privatperson, typ Stora Uringe gård, som man har sålt till. Där vet man inte om det är Alfa Laval eller den som köpte gården som ska bruka den, var det landar.

Anförande nr 219

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Det var i varje fall ett ärligt svar från Miljöpartiet, även om det inte finns någon skillnad i sak i frågorna, eftersom planmonopolet gäller för bägge ärendena.

Anförande nr 220

B j ö r n L j u n g (fp): Yildiz Kafkas! Vi må ha olika uppfattning i ideologiska frågor – det är välkänt. Men jag tycker att det blir något övermaga när man står här och talar om hur illa det är att en privatperson, en familj som har tjänat Stockholms stad som arrendator i två generationer, i stort sett är en oseriös köpare som kommer att fördärva det här området för all framtid. Jag tycker att vi får vara lite försiktiga med hur vi uttrycker oss. Det handlar trots allt om hedervärda privatpersoner som har skött sig alldeles utmärkt under tiden de har varit arrendatorer.

Det här är ju mark som kommer att exploateras i Södertälje stad. Det är inte ett grönområde de köper. Det här ska bli hus och allt möjligt annat, inte några gröna kilar.

Anförande nr 221

Y i l d i z K a f k a s (mp): Jag kan säga så här. Skillnaden är att det är gemensam egendom, oavsett om det är Botkyrka, Södertälje eller Stockholm – det är enskilda människor i samhället som har betalat genom sina skatter. Det är den som går till privat ägande. Det borde inte spela någon roll om vi var säkra på hur det skulle användas i framtiden. Vi kan aldrig vara säkra på hur en privatperson använder den. Vi kan inte förbjuda en privatperson att använda egendomen på det sätt han vill när vi har gett honom rätten att äga den. Om det däremot är till en kommun vi säljer, oavsett om det är en moderat kommun eller en socialdemokratisk kommun, kanske det finns något slags insyn i affären, och vi kan ingripa om det går för långt. Det är det vi inte kan göra med ett privat ägande.

Anförande nr 222

B e n g t S a n d b e r g (s): Jag vet inte för vilken gång i ordningen jag säger det nu: Vi säger nej till er formulerade privatiseringspolitik. Det är ni som har en privatiseringspolicy och säger att allt som kan privatiseras ska privatiseras. Det behöver ni inte anklaga oss för. Stå för er politik! Vi ogillar den synen och den politiken. Vi tror inte på ett samhälle där allting ska privatiseras. Är det klart? Hur många gånger ni än ställer frågan kommer jag att svara samma sak: Vi är emot er dogmatiska privatiseringspolitik.

Anförande nr 223

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige! Bengt Sandberg! Vi står för vår politik, och vi berättar gärna om den. Den går ut på att Stockholms stad ska göra bra affärer och att vi kan använda de pengarna till någonting som kommer stockholmarna till del.

Men vi har fortfarande inte fått svar på vad det är som skiljer den här frågan från den tidigare frågan. Det som Socialdemokraterna inte har svarat på är det som både Miljöpartiet och Vänsterpartiet faktiskt har svarat på, det vill säga: Vi gör bara bra affärer med andra, socialdemokratiskt styrda kommuner. Men det har vi inte hört från er. Jag tror att det vore ett hälsotecken att ändå få höra hur ni ser på affärer med privatpersoner, för vi har fått höra från de andra partierna att det inte är bra. Men det skulle vara jättespännande att höra hur Socialdemokraterna ser på arrendatorer som i många år har varit ansvarsfulla till exempel.

Anförande nr 224

B e n g t S a n d b e r g (s): Återigen: Vi protesterar mot er privatiseringspolitik, inte vår egen. Det är ni som har formulerat en politik där det står att allt som kan privatiseras ska privatiseras. I det här ärendet är det inte privatisering. Är det svårt att förstå? För oss är det solklart.

Anförande nr 225

Y i l d i z K a f k a s (mp): Kristina Alvendal! Du behöver inte lägga ord i min mun som miljöpartist. Vad jag har sagt är att oavsett om det är socialdemokratiskt styre eller moderat styre spelar det ingen roll. Det är bättre än att avyttra en så värdefull gemensam egendom till en privatperson som vi inte vet vad han ska göra med den. Jag har inte sagt något annat. Det är oavsett partifärg. Det spelar ingen roll vilken majoritet som styr kommunen som man säljer till. Man har i alla fall en viss allmän insyn i det ägandet som man inte har med ett privat.

Anförande nr 226

D a n i e l V a l i o l l a h i (m): Herr ordförande! Jag blir lite fundersam. Ska vi här i Stockholm börja ta beslut om vad andra kommuner gör med sin mark? Vad kommer vi att kunna besluta om det här? Jag tycker att det blir väldigt konstigt om det är okej att sälja till en kommun bara för att vi har insyn i det kommunala. Är det någon tro att vi kommer att kunna stoppa bostadsbyggande? Det kommer vi absolut inte att kunna göra. Södertälje kommun kommer att kunna göra precis vad de vill med den här marken. Det kommer inte vi att kunna sätta stopp för.

Anförande nr 227

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Ja, det här samarbetet på riksplenet mellan Vänsterpartiet och Miljöpartiet verkar ha fått en rekordstart om man lyssnar på Yildiz Kafkas, som helt och hållet nu plötsligt är emot privat ägande.

Ordförande! Jag skulle bara vilja be om en liten enkel sak. Det räcker inte att man upprepar samma ramsa igen, utan jag vill bara ha ett enkelt svar på frågan: Vad är det som gör att det här är en bra affär och att den tidigare affären är en dålig affär? Är det så himla svårt för Socialdemokraterna att svara på det?

Anförande nr 228

Y i l d i z K a f k a s (mp): Jag är inte emot privat ägande. Det är jag inte. Men jag är emot att man säljer allmänhetens, andra människors egendom till någon annan som man själv har valt. Då måste andra som äger och har del av det här värdet också säga sitt. Därför tycker jag att det är bättre att ge till en annan kommun än till en privatperson. Du kan inte i dag garantera att den mark som man nu säljer med Stora Uringe gård i framtiden kommer att användas av den som köpte i dag. Det finns redan nu en stor intressent, Alfa Laval, som troligen kommer att ta över.

Anförande nr 229

B e n g t S a n d b e r g (s): Jag lägger ned nu. Jag har svarat på det tio gånger nu. Nehej? Man skakar på huvudet. Vi protesterar mot er privatiseringspolitik. Vi är emot att man privatiserar allt. Därför kan vi också säga ja till andra lösningar. Är det svar, eller? Nehej. Då vet inte jag. Jag kan inte hjälpa att ni inte förstår.

Anförande nr 230

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag har bara en enkel fråga, återigen: Vad är det som gör att det här är en bra affär när det andra ärendet var en dålig affär? Är det så svårt att svara på den frågan? Det har inte med några ideologiska privatiseringar eller dogmatisk politik att göra. Ni måste ha gjort en bedömning av det här ärendet på basis av vad ni har för ideologiska uppfattningar och kommit fram till att det här är en bra affär. Då är min enkla fråga: Vad är det som gör att det här är en bra affär?